

64318
1518/11

Поручикъ В. В. В.
ВОЕННА БИБЛИОТЕКА № 68

Василь Бойдевъ

Ничо Георгиевъ

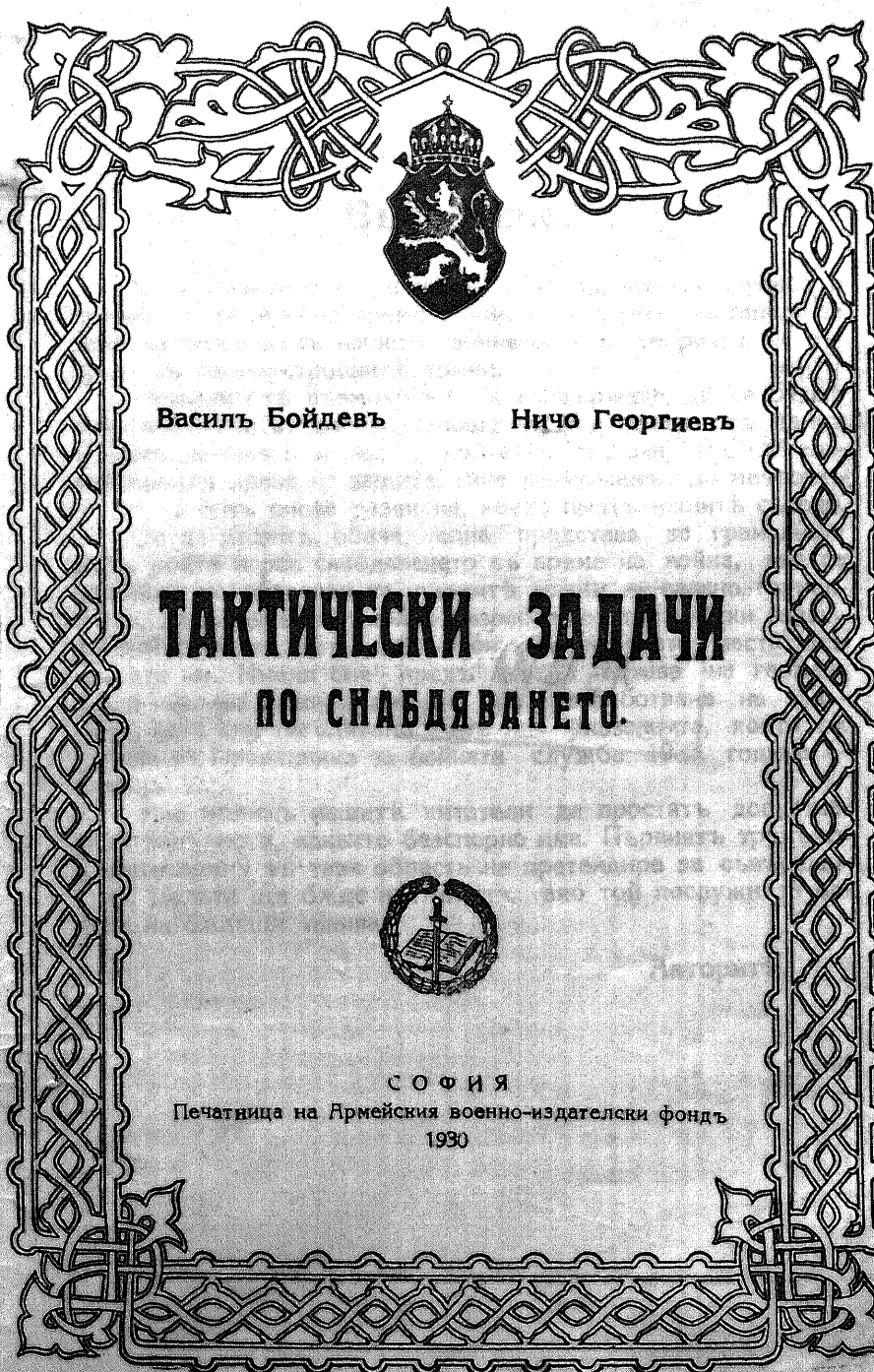
ТАКТИЧЕСКИ ЗАДАЧИ
ПО СНАБДЯВАНЕТО.



СОФИЯ
Печатница на Армейския военно-издателски фондъ
1930

Издадени до сега №№ отъ
ВОЕННА БИБЛИОТЕКА.

1. Поуки за артилерията отъ войната 1915—1918 г.,
отъ *Славчевъ Ст.* генералъ-майоръ о. з. 10 л.
2. 1. пехотна Софийска дивизия на македонския
фронтъ презъ втората половина на месецъ септемврий
1918 г., отъ *Хр. Недѣлковъ*, 6 л.
3. Обучението на войника въ шурмовото дѣло,
отъ *Филиповъ Б.* поручикъ. 3 л.
4. Защо не победихме — 1915—1918 год., отъ *Ст.*
Нойковъ, полковникъ, бившъ началникъ на опера-
тивния отдѣлъ въ щаба на действующата армия. 65 л.
6. Полска фортификация. Опытъ за изследване възъ
основа даннитѣ отъ Общо-европейската война и
психологичнитѣ закони на войната и боя, отъ *В.*
Чокойевъ, капитанъ отъ инж. войски. 30 л.
11. Временна инструкция за тактическата употреба на
голъми единици, преводъ отъ френски отъ подполк.
Цв. Поповъ. 24 л.
12. Мисли върху възпитанието въ казармата, отъ
К. Соларовъ, полковникъ отъ ген. щабъ . . . 12 л.
13. Организация и водене на нощния бой отъ *Геор-*
гиевъ Т. полковникъ отъ ген. щабъ 18 л.
16. Балканската война 1912—13 г. — Действията на
II армия, обсада и атака на Одринската крепостъ отъ
Н. Ивановъ генералъ о. з. 51 л.
- 17-а. Полска служба часть I (герм. уставъ Führung und
Gefecht) — превелъ отъ официалното издание — *Поповъ*
Цв. полковникъ отъ г. щабъ 21 л.
- 17-б. Полска служба (германския уставъ Führung und
Gefecht) часть II, превелъ отъ официалното издание
— *Цв. Поповъ*, полковникъ отъ г. щабъ. 30 л.



Василь Бойдевъ

Ничо Георгиевъ

ТАКТИЧЕСКИ ЗАДАЧИ
ПО СНАБДЯВАНЕТО.



СОФИЯ

Печатница на Армейския военно-издателски фондъ
1930

I. Настъпателни действия.

Тактическо задание № 1 за пех. дивизия.

I Ходъ — Походно движение.

Карта 1:126,000, Ихтиманъ—Самоковъ, Кюстендилъ.

1. Обстановка.

Общо положение. Червена армия извършва съсредоточението си въ района Щипъ—Куманово. Нейни предни части заематъ Пехчево, Царево село, Кратово и Крива паланка.

Синя армия е успѣла да съсредоточи части отъ 14 п. дивизия въ района Черната скала, Г. Джумая и южно. Въ Радомиръ и Кюстендилъ ще се разтовари къмъ 1. ноемврий една пехотна дивизия (12).

Частно положение. 21. пех. дивизия е съсредоточена въ района ст. Костенецъ баня, с. Костенецъ, с. Д. Баня, с. Радуилъ, с. Махала така:

Въ с. Долна баня — щаба на дивизията, 2. и 3. п. полкове съ обозитѣ, дивизионна артилерия (безъ планин. отдѣления) съ обозитѣ си, дивизионна лѣчебница и санитарна рота, дивизионенъ инженеренъ обозъ, армейска ветеринарна лѣчебница, съ която е усилена дивизията;

Въ с. Костенецъ — дивизионенъ хранителенъ обозъ (само 2 ешелона, останалитѣ два сж изъ района да събиратъ мѣстни сръдства*), дивизионенъ пехотенъ и артилер. огнестреленъ обози, болницитѣ, интендантска дружина, санитарни автомобилни взводове;

Въ с. Махала — 1. п. полкъ (една дружина съ обозитѣ си, планин. артилер. отдѣления съ обозитѣ си), инженернитѣ части;

Въ с. Радуилъ — дивизионната конница и две дружини отъ 1. п. полкъ съ обозитѣ си.

*) §§ 939, 946, 947, 952 отъ Правилника за бойната служба. (Пр. Б. Сл.),

На 28. октомври к-рът на 21. п. дивизия получава следната заповед от командующия армията.

„Днес аероплани на противника сж хвърлили безрезултатно бомби на гара Ихтиманъ. Неприятелски конен полк има въ Царево село.

24. п. дивизия се разтоварва на гара Т. Пазарджикъ и на 1. ноември ще бже на прохода Предѣлъ.

До 1. ноември дивизията Ви да се съсредоточи около гр. Дупница.

Армейски етапенъ пжтъ за дивизията: ст. Костенецъ баня — Д. Баня — Побитъ камък — Самоковъ — Сепаревски ханъ — Дупница. Армейско предавателно мѣсто *) за хранително снабдяване на 30. октомври къмъ 18 часа — въ Самоковъ, а на 31. с. м. къмъ 18 часа — на Сепаревски ханъ; до тогава — отъ армейския разх. интендантски складъ въ с. Костенецъ.

№10. 28. 10. 920 год., 22 часа, гр. Радомиръ.
Х. ген., К-щъ армията.

2. Данни за обозитѣ.

При решаване на задачите ще боравимъ съ цифрови данни, които ние опредѣляме условно, за да може по-лесно да се схване работата по снабдяването на частитѣ при различни обстановки.

Въ ротата (пехотна, картечна, минохвъргачна, пионерна и пр.) има домакински обозъ, въ който се включватъ товарни сждове (готварница) за приготвяне на храна и товарни коне съ полезенъ товаръ една хранителна дажба за ротата. За дажбата вижъ стр. 71 отъ „Снабдителнитѣ служби и превозътъ въ военно време.“ Бойдевъ В., Георгиевъ Н.

Въ батареята има също така една хранителна дажба и кухня; въ полскитѣ батареи домакинския обозъ и готварницитѣ сж возими, а въ планинскитѣ — товарни**).

Въ дружината (артилерийското отдѣление, дивизионната конница, инженернитѣ части) има коларски домакински обозъ***) (дружиненъ), съ една хранителна дажба за цѣлата дружина.

Въ дивизионния хранителенъ обозъ (коларски) има четири хранителни дажди (4 ешелона) за частитѣ и службитѣ на цѣлата дивизия.

*) § 1092 Пр. Б. Сл.

**) Товарнитѣ готварници не могатъ да приготвятъ храната въ време на движение, както това могатъ возимитѣ (походнитѣ).

***). Този обозъ е едното отдѣление отъ полковия продоволственъ обозъ (§ 943 Пр. Б. Сл.)

Походнитѣ фурни (1897. Пр. Б. Сл.) на дивизията не могатъ напълно да приготвятъ за едно денонощие хлѣбъ за цѣлата дивизия,

Месото се дава на дружинитѣ и ротитѣ въ закланъ видъ (коли се въ полковата нестроева частъ — § 984 Пр. Б. Сл.), а задъ полковетѣ и дивизитѣ има стада добитѣкъ. Тия стада се движатъ съ разчетъ, да може редовно въ района на полка да има добитѣкъ за клане, за получаване всѣкидневната дажба месо. Въ раницитѣ на войницитѣ има две хранителни дажди суха храна — неприкосновенъ ранцевъ запасъ (§ 944 Пр. Б. Сл.); за конетѣ тоя запасъ е едновременно и се носи въ саквитѣ на коня (на колата).

Всичко въ дивизията, включително дивизионния хранителенъ обозъ, ще приемемъ, че има 8 (7) хранителни дажди, отъ които 2 (1) сж неприкосновенъ ранцевъ запасъ.

Огнестрелнитѣ припаси за единица оржжие приемаме, че сж разпредѣлени така:

Име на оржжието.	Носими	Въ ротния (батареиния) боевъ обозъ	Въ дружинния (на артил. отдѣл.) боевъ обозъ	Въ дивизионния пехотенъ (артилерийски) огнестреленъ обозъ.	Боевъ день за единица оржжие.
Пушка (карабина)	150	50	50	40 9-5t	120
Лека картечница	3000	1500	1500	1000 7-2t	3000
Тежка картечница	5000	5000	5000	2000 9-8t	6000
Пехотно оржие	80	—	80	40 0-7t	80
Лека минохвърг.	80	50	50	50 14-5t	100
Бомби всичко (само за пехота).	—	200	900	3500 3-5t	200 всичко
7-5 см. оржие	150	120	120	150 36-0t	200
7-5 см. планинско оржие	100	50	100	100 19-2t	180
10-5 см. гаубица	120	100	100	120 28-8t	160

Бойниятъ обозъ на пехотната рота има 5 товарни коня за пех. патрони (за 220 пушки по 50 патрона = 11000, натоварени въ 10 сандѣка);

6 товарни кола за лекият картечници (9 л. к. по 1500 = 13500 патрони, въ 12 сандъка);

4 товарни кола за бомби и масло. Всичко 15 товарни кола.

Бойният обоз на *картечната рота* има 7 специални кола, от които въ 6 има пех. патрони и въ една кола има бомби, масло, запасни части.

Бойният обоз на *минохвъргачната рота* има 15 специални кола, раздѣлени по-равно на 2 групи.

Бойният обоз на *пех. дружина* има 13 двуконни кола.

Бойният обоз на *батарея* има 12 двуконни кола и 4 товарни кола (полска 7.5 батареи), или 40 товарни кола (планинска 7.5 батареи); за гаубичните батареи съответно има 20 кола и 4 тов. кола, или 33 товарни кола (за 2 оржедей планинска гаубична).

Бойният обоз на *артилерийското отделение* има 30 кола (за 7.5 см.) или 60 кола (за 10.5 см.).

Въ всѣка кола на пехотния боенъ обозъ (ротенъ и дружиненъ) може да има по 1—2 самара за претоварване въ планинска мѣстность.

Инженерните инструменти (сѣчва) и материали се товарятъ (возятъ) на коне (кола), които съставятъ частъ отъ бойниятъ обози. Така, въ всѣки ротенъ боенъ обозъ има и 2 товарни кола за товарни инженерни сѣчва и въ всѣки дружиненъ боенъ обозъ — по 2 двуконни кола за возими сѣчва и материали. (Подробности за инженерните сѣчва и материали има на стр. 241, 245, 247, 255 отъ книгата на Антонъ Ганевъ — *Отбранителенъ бой, укрепяване и маскировка*, Военна библиотека № 56. Въ нашите задачи нѣма да се спираме подробно на съображенията за инженерното снабдяване, тъй като то подробно и специално е разгледадено въ посочената книга).

Санитарни средства и органи въ частитъ сж разпределени така: (гл. табл. на стр. 9).

Дълбочинитъ на походната колона на частитъ и службитъ въ метри сж:

На пех. дружина — 1300
минохв. рота — 500
пех. полкъ — 5100 (базъ домакинскитъ обози)

само домак. обози на пех. полкъ 1600 (ротни 600 м. дружинни 1000 м.);

на батарея 480;
" планинска 580;

артилер. отделение 2000 (съ бойния му обозъ)

" " планин. 2500 (съ бойния му обозъ)

пионерна рота 250;
инженерна друж. 2300 (включва и свързочни подѣления)

ескадронъ 150;

дивиз. конница . . 750 (съ обозитъ си);

интендант. дружина 770;

дивиз. хранителенъ обозъ 2000 (1. ешелонъ);

дивиз. пех. огнестр. обозъ 2700;

арт. " " " 3000;

" лѣчеб. и санит. рота 400;

" болница 600;

" инженер. обозъ 400;

ветеринарна лѣчебница 75 и

щабъ на дивизията 300.

	Носачи	Санитарни полофицери	Лѣкари	Санитарни линейки	Лѣтечна кола	З а б е л е ж к а
Пехотна рота	8	1	—	—	—	Всѣки боецъ има лично превързочно санитарно пакетче.
Картечна рота	6	1	—	—	—	
Щабъ пех. дружина	4	1	1	1	1	
Минохвърг. рота	6	1	—	—	—	
Полкова лѣчебница	8	4	1	1	1	
Батарея	6	1	—	—	—	
Дивиз. и лѣчебна санитарна рота	180	18	8	15	6	
Ескадронъ	6	1	—	—	—	
Санитарни автомоб. линейки.	—	—	—	—	—	45

Преди да разгледаме действията на дивизията, спираме се на съображенията и разпорежданията за уредбата на армейския етапенъ пѣтъ на дивизията — работа на армейския снабдителенъ щабъ — за да има пълнота въ изложението.

3. Съображения и разпореждания за етапната служба за 21. п. дивизия

Армейскитъ разходни складове за 21. п. дивизия на 29. октомврий сж въ района: станция Костенецъ баня — с. Долна Баня с. — Костенецъ. Докато дивизията се премѣсти въ района Дупница, тя може да се снабдява отъ тия складове. А понеже разстоянието е голѣмо (близо 3 прехода), за подвоза ще се наложи използването и на армейскитъ обози,

6 товарни коня за леките картечници (9 л. к. по 1500 = 13500 патрони, въ 12 сандъка);

4 товарни коня за бомби и масло. Всичко 15 товарни коня.

Бойният обоз на *картечната рота* има 7 специални кола, отъ които въ 6 има пех. патрони и въ една кола има бомби, масло, запасни части.

Бойният обоз на *минохвъргачната рота* има 15 специални кола, раздѣлени по-равно на 2 групи.

Бойният обоз на *пех. дружина* има 13 двуконни кола.

Бойният обоз на *батарея* има 12 двуконни кола и 4 товарни коня (полска 7.5 батареи), или 40 товарни коня (планинска 7.5 батареи); за гаубичните батареи съответно има 20 кола и 4 тов. коня, или 33 товарни коня (за 2 оржейна планинска гаубична).

Бойният обоз на *артилерийското отделение* има 36 кола (за 7.5 см.) или 60 кола (за 10.5 см.).

Въ всѣка кола на пехотния боевъ обозъ (ротенъ и дружиненъ) може да има по 1—2 самара за претоварване въ планинска мѣстностъ.

Инженерните инструменти (сѣчива) и материали се товарятъ (возятъ) на коне (кола), които съставятъ частъ отъ бойните обози. Така, въ всѣки ротенъ боевъ обозъ има и 2 товарни коня за товарни инженерни сѣчива и въ всѣки дружиненъ боевъ обозъ — по 2 двуконни кола за возими сѣчива и материали. (Подробности за инженерните сѣчива и материали има на стр. 241, 245, 247, 255 отъ книгата на Антонъ Ганевъ — Отбранителенъ бой, укрепяване и маскировка, Военна библиотека № 56. Въ нашите задачи нѣма да се спираме подробно на съображенията за инженерното снабдяване, тъй като то подробно и специално е разглеждано въ посочената книга).

Санитарни средства и органи въ частите сж разпределени така: (гл. табл. на стр. 9).

Дълбочините на походната колона на частите и службите въ метри сж:

На пех. дружина — 1300
минохв. рота — 500
пех. полкъ — 5100 (безъ домакинските обози);

само домак. обози на пех. полкъ 1600 (ротни 600 м. и дружинни 1000 м.);

на батарея 480;
" планинска 580;

артилер. отделение 2000 (съ бойния му обозъ);
" планин. 2500 (съ бойния му обозъ);

пионерна рота 250;

инженерна друж. 2300 (включва и свързочни подѣления);
ескадронъ 150;

дивиз. конница . . 750 (съ обозите си);

интендант. дружина 770;

дивиз. хранителенъ обозъ 2000 (1. ешелонъ);

дивиз. пех. огнестр. обозъ 2700;

арт. " " " 3000;

" лѣчеб. и санит. рота 400;

" болница 600;

" инженер. обозъ 400;

ветеринарна лѣчебница 75 и

щабъ на дивизията 300.

	Носачи	Санитарни подофицери	Лѣкари	Санитарни линейки	Аптечна кола	З а б е л е ж к а
Пехотна рота	8	1	—	—	—	Всѣки боецъ има лично превързочно санитарно пакетче.
Картечна рота	6	1	—	—	—	
Щабъ пех. дружина	4	1	—	1	1	
Минохвърг. рота	6	1	—	—	—	
Полкова лѣчебница	8	4	1	1	1	
Батарея	6	1	—	—	—	
Дивиз. и лѣчебна санитарна рота	180	18	8	15	6	
Ескадронъ	6	1	—	—	—	
Санитарни автомоб. линейки.	—	—	—	—	—	45

Преди да разгледаме действията на дивизията, спираме се на съображенията и разпорежданията за уредбата на армейския етапенъ пътъ на дивизията — работа на армейския снабдителенъ щабъ — за да има пълнота въ изложението.

3. Съображения и разпореждания за етапната служба за 21. п. дивизия

Армейските разходни складове за 21. п. дивизия на 29. октомврий сж въ района: станция Костенецъ баня — с. Долна Баня с. — Костенецъ. Докато дивизията се премѣсти въ района Дупница, тя може да се снабдява отъ тия складове. А понеже разстоянието е голѣмо (близо 3 прехода), за подвоза ще се наложи използването и на армейските обози,

които ще могат да се движат по шосето ст. Костенец — Долна баня — Самоков — Дупница.

Когато дивизията достигне въ района на Дупница, би могла да получи задача въ посока Кадинъ мост — Кюстендил (или Черната скала) или към Кочариново и на югъ. И въ двата случая, дивизията би могла вече да се снабдява отъ Дупница, като се открият разходни складове на гара Дупница (по линията Радомир — Дупница). Ако, обаче, ж. п. линия е заета (или е разрушена, или е застрашена отъ въздушни нападения), снабдяването би могло да продължава по пжтя ст. Костенец — Самоков — Дупница, като за улеснение се преместят разходните складове въ гр. Дупница (съ камиони).

Предстои, следователно, по пжтя Костенец — Самоков — Дупница да се устроят етапи (етапни пунктове), за да обслужват дивизията, като се има предвид възможното му удължаване към Кадинъ мост. Етапитъ ще се уреждатъ съобразно движението на дивизията. (Това движение ще е известно въ щаба на армията по донесенията на к-ра на дивизията).

Забележка. За етапната служба задъ 21. п. дивизия условно, има 2 етапни дружини отъ по 4 роти, ротата съ 3 взвода. За разтоварване на тяжести, складоветъ и армейскитъ обози разполагатъ съ една работна рота отъ 150 души.

Първия денъ (29. 10.) дивизията ще стигне не подалеч отъ района Самоков — Бълъ Искъръ.

Една етапна рота би могла да уреди етапния пжть източно отъ линията: кръчмитъ Гуцалъ — с. Яслитъ до ст. Костенец баня, съ етапъ въ село Костенецъ. Други две роти следва да сж на 29. 10. въ с. Долна баня, за да излъжатъ напредъ къмъ дивизията, когато тя извършва втория преходъ.

Втория денъ (30. 10.) дивизията ще бжде въ селата около зап. изходъ на дефилето Дервено. При това положение следва да се открие съ една рота етапъ въ Самоковъ, съ районъ на изтокъ до границата на етапа ст. Костенец баня, а на западъ до с. Райово, с. Доспей. Една рота ще трѣбва да бжде тоя денъ въ Бълчински ханъ, готова да уреди на 30. 10. и на третия денъ (31. 10.) етапния районъ — с. Ржана — с. Рельово, с. Бълчинъ, Бълчински ханчета, с. Клисуре, с. Краинци, с. Овчарци.

Третия денъ (31. 10.) дивизията ще денува източно отъ гр. Дупница. Четвъртата рота и втората етапна дружина ще трѣбва да сж готови да откриятъ етапъ въ Дупница и, при нужда, да разширятъ района къмъ Кадинъ мостъ или къмъ Слатино — Кочариново.

По тоя начинъ, въ края на третия денъ (31.10) ще има устроенъ етапенъ пжть за 21. п. дивизия така: (гл. таб. 1. на стр. 12.)

Крътъ на етапната дружина отдава, възъ основа §... за етапната служба отъ заповѣдта по армията, следната заповѣдъ:

К-ръ 1/1 етапна дружина

№ 2

ЗАПОВѢДЬ

28. 10. 1920. г., 6 часа

Карта 1:126,000

с. Долна баня.

1. Противникови предни части заематъ Пехчево — Царево село — Кратово — Крива паланка. Коненъ полкъ има въ Царево село.

2. Нашата армия настѣпва въ западна посока.

3. Дружината, съвмѣстно съ 2/1 етапна дружина, има задача да уреди етапната служба по пжтя ст. Костенец баня — Долна баня — Побитъ камъкъ (и Яслитъ) — Самоковъ — Сепаревски ханъ — Дупница, като устрои днесъ началенъ етапъ на станция Костенец баня и последователно етапи на 30. 10. въ Самоковъ, на 31. 10. въ Бълчински ханъ, на 1. 11. въ Дупница и съ огледъ за възможно удължаване на етапния пжть къмъ Кадинъ мостъ.

Граници на етапната зона сж опредѣлени: отъ северъ условната линия Кованлъкъ — Гуцалъ — к. 490 — Злокучене — Райово — Рельово — Бълчинъ — к. 530 — Краинци — Яхиново — Дупница; отъ югъ с. Костенец — Радуилъ — дворецъ Царска бистрица — Бълъ Искъръ — Доспей — к. 573 — Клисуре — Горна баня — Бистрица.

4. За началния етапъ село Костенецъ опредѣлямъ — първа рота. Командантъ капитанъ А. Районъ на етапа източно отъ линията Гуцалъ — с. Яслитъ (включ.) Постъ на Гуцалъ.

5. За етапа Самоковъ — втора рота. Командантъ капитанъ Б. Районъ на етапа — източно отъ линията с. Райово — Доспей до границата на етапа Костенец баня. Ротата да настѣпи отъ Долна баня заедно съ трета и четвъртата рота, съ разчетъ да бжде въ Самоковъ на 30. 10. въ 12 часа и до вечерята да заеме района си.

6. За етапа Бълчински ханъ — трета и четвърта роти. Командантъ капитанъ В. Районъ на етапа — източно отъ линията Овчарци — Краинци. Постъ на Сепаревски ханъ. Ротитъ на 31. 10. въ 12 часа да бждатъ въ Бълчински ханъ, съ огледъ на 31. 10. до вечерята 3. рота да уреди района си, а 4. рота да остане резервъ.

7. Полицейски мѣрки. За движение на населението да се издаватъ открити листове. До второ нареждане да важатъ

Т а б л и ц а № 1.
за устояството на етапния път на 21. п. дивизия.

№ по ред	Име на етапа	Разстояние		Войски във етапа	Складове и други учреждения във етапа	Граници на района на етапа
		От начален пункт	До следващия етап			
1	с. Костенецъ. Начален съ постъ на Гуцалъ на 29.10.	—	27 км.	1. етапна рота Капитанъ А.	Армейски разх. складове за дивизията и подкрепит. пунктъ.	с. Гуцалъ—с. Яслитъ — Кованлъкъ — Костенецъ.
2	Самоковъ Междиненъ на 30. 10.	27 км.	13 км.	2. етапна рота Капитанъ Б.	Мъстна военна болница.	Райово — Доспей — Гуцалъ (изключ.) — Яслитъ (изключ.)
3	Бълчински ханъ. Начален съ постъ на Сепаревски ханъ на 31. 10.	40 км.	—	3. етапна рота Капитанъ В. 4. етапна рота (резервъ)	Подкрепителен пунктъ на Сепаревски ханъ,	Овчарци—Краинци — Райово (изключ.) — Доспей (изключ.)

Забележка. Такава таблица има във щабовете на армията, на дивизията, на етапните дружини и във етапните роти. Дивизията трябва да знае предния етапъ.

издаденитъ отъ административнитъ власти лични карти. Да се ограничава движението на населението западно отъ линията Райово—Доспей.

8. Противовъздушната защита на началния етапъ ще се осигури отъ батареитъ на гара Костенецъ баня, а на етапния пътъ — отъ батареитъ на гарнизонитъ Самоковъ и Дупница.

За етапитъ да се почне изкопаването на закрития срещу въздушни бомбардировки и на позиции срещу земни нападения.

9. За свързкитъ да се използва съществуващата телеграфо-телефонна мрежа. За всяка повреда по мрежата да се донесе въ най-близката телеграфопощенска станция.

На 29.10. ще бжда въ Долна баня, а следъ 12 часа на 30.10. — въ Самоковъ.

10. Ротитъ да използватъ за прехрана даденитъ имъ етапни райони, като заплащатъ по ценоразписитъ обявени съ заповѣдь № 1.

11. Огнестрелни припаси общо за цѣлата дружина да се получаватъ отъ разходния огнестреленъ складъ въ с. Костенецъ. За цѣлата ротитъ да представляватъ сведения за нуждитъ си.

12. На ст. Костенецъ баня, на Гуцалъ и на Бълчински ханъ да се откриятъ подкрепителни пунктове.

В.

Подполковникъ.

На таблица № 2 се вижда примѣрното разпредѣление на всѣкидневния нарядъ на хората отъ етапа с. Костенецъ. Тая таблица се съставя отъ края на етапната рота, която дава наряда. (Гл. таблицата на стр. 14.)

Съображения и тактически разпореждания за 21. п. дивизия.

а) За войскитъ. Отъ доклада на н-къ щаба и отъ своитъ проучвания к-рътъ на 21. п. дивизия решава: на 29. октомврий, 7 часа, дивизията да настѣпи въ две колони и достигне последователно гр. Самоковъ — Говедарци на 29. с. м., Краинци — Горна баня на 30. 10., Дупница на 1. 11. Съставъ на дѣсната колона на 29. 10. : дивизионната конница, 3. пех. полкъ, запрегнати артилерийски отдѣления, инженернитъ части (безъ една пионерна рота), щаба на дивизията; пътъ за следване Долна Баня—Побитъ камъкъ — Самоковъ — Бълчински ханъ — Дупница.

Съставъ на лѣвата колона на 29. 10. : 1. и 2. пех. полкове, товарни артилерийски отдѣления, пионерна рота, по пътя Долна Баня — Радуилъ — Бѣлъ Искъръ — Говедар-

Име на етапа	Място на постовата и дежурната	Число на постовата	Число на смети	Войско в наряда	Кола и коне на разположение
с. Костенец	Сала за бензин и масла — с. Д. баня	1	3	11	4 конски кола от с. Костенец, 2 от с. Долна баня, 10 товарни кола от с. Д. баня.
	Армейски разх. интензивен и спързоч. склад с. Д. баня	2	3		За наряда на извирта за прохода щитъ военни лица се води отгъленъ листъ.
	Армейски разх. хранителен склад — с. Костенец	2	3	11	
	Арм. разх. вещев. склад — с. Костенец	1	3		
	Армейски разх. ветеринарен склад — с. Костенец	1	3	4	
	Дежурен по етапа	1	—	1	
	Дежурен по готварница	1	—	1	
	Капитанъ А. — к-ръ 1/1. етапа рота,				

ци — р. Лакатница — Георгево — Овчарци — Самораново — Дупница.

На 30. 10. коларските обози на лѣвата колона ще се движатъ по пѣтя на дѣсната колона (презъ Самоковъ), поради труднопроходимостта на пѣтя по долината на р. Лакатница.

За 1. 11. ще се даде допълнителна группировка на войските.

б) За службитѣ. Н-кътъ на дивизионното снабдяване узнава отъ н-къ щаба решението на к-ра на дивизията, съобщава го на н-цитѣ на разнитѣ дивизионни служби, които на свой редъ му докладватъ съображенията си за дейността на службитѣ презъ време движението на дивизията къмъ района на Дупница. Понеже срещата съ противника до Дупница не е възможна, въ случая сж важни само съображенията на интенданта, дивизионния лѣкарь и ветеринарния лѣкарь.

Съображенията на интенданта. 1. Дивизията ще извършва движението си презъ районъ, въ който, споредъ събранитѣ отъ мѣстнитѣ власти сведения, има възможностъ да получи отъ реквизиционнитѣ складове въ Самоковъ и Дупница месо, тревенъ и зърненъ фуражъ, картофи, бобъ, дърва. Брашното и подправкитѣ (солъ, масло, пиперъ и пр.) може да се получатъ само отъ армейския разходенъ интендантски складъ въ с. Костенецъ. Удобно е за сега да се използватъ хранителнитѣ припаси отъ арм. разх. интендантски складъ, а въ последствие, когато дивизията се отдалечи значително отъ с. Костенецъ, да се прибѣгне къмъ съдействието на реквизиционнитѣ власти.

2. Хлѣбопеченето. До 30. 10. походнитѣ фурни на дивизията би трѣбвало да останатъ въ с. Костенецъ и съвмѣстно съ мѣстнитѣ фурни да приготвятъ хлѣбъ за всѣкидневнитѣ нужди на дивизията. Следъ тая дата излишниятъ хлѣбъ трѣбва да се предаде на арм. разх. интендантски складъ, а походнитѣ фурни да се премѣстятъ въ Самоковъ. Тукъ трѣбва да се приготвя хлѣбъ въ мѣстнитѣ фурни на 31. 10. и 1. 11. по около 40,000 кгр. хлѣбъ дневно; за целта е нужно на 30. 10. и 31. 10. къмъ 18 часа да има въ Самоковъ по около 35,000 кгр. брашно, което би могло да се превози съ камиони на армията отъ с. Костенецъ.

На 2. ноемврий хлѣбопеченето ще може да се уреди въ гр. Дупница (Вижъ таблица — разчетъ за хлѣбопеченето на стр. 16).

3. Въ района на Самоковско поле може да се събератъ варива, тревенъ и зърненъ фуражъ за две дневни дажби на дивизията. Тия срѣдства би трѣбвало да се струпатъ въ гр. Самоковъ къмъ 1. ноемврий; тѣ ще сж нуждни на дивизията впоследствие, ако ѝ се наложи да действува

Т а б л и ц а —
разчетъ за хлѣбопеченето.

Дата	Дневна нужда кгр.	Походнитѣ фури приготвятъ кгр.	Мѣстнитѣ фури приготвятъ кгр.	Разходватъ се	Оставатъ запасъ кгр.
29.10.	25000	22000	ст. Костенецъ 2000, с. Долна баня 2000, с. Костенецъ 6000, всичко 10000.	Хлѣбътъ отъ дажбата въ ротнитѣ обози. Оставатъ попълнени дружиннитѣ обози и първия ешелонъ отъ дивизионния обозъ.	32000
30.10.	25000	—	10000	Хлѣбътъ отъ дружиннитѣ обози. Попълва се втория ешелонъ отъ дивизионния обозъ. Хлѣбътъ отъ 1 ешелонъ на див. обозъ.	17000
31.10.	25000	22000	Самоковъ 20000	Хлѣбътъ отъ 1. ешелонъ на дивиз. обозъ. Попълватъ се ротнитѣ обози.	34000
1.11.	25000	22000	Самоковъ 20000. Съобщава се по телефона въ Дупница и се дава нарядъ на рекв. ком. да приготвя на 2. 11. хлѣбъ.	Хлѣбътъ отъ 2. ешелонъ на дивизион обозъ. Попълватъ се друж. обози и 1 ешелонъ отъ дивизионния обозъ.	26000
2.11.	25000	—	Дупница 28000	Хлѣбътъ отъ ротнитѣ обози. Попълва се 2 ешелонъ отъ дивиз. обозъ.	29000

южно или западно отъ гр. Дупница. Понеже дивизията разполага съ нуждитѣ превозни сръдства и органи за изземване, налага се чрезъ органи на дивизията и реквизиционни такива да се събератъ горнитѣ припаси.

4. На частитѣ може да се отпуснатъ като служебни аванси разполагаемитѣ суми въ дивизионното интендантство. Следъ 2. 11. ще се наложи да се изтеглятъ нови суми отъ Дупница.

5. Понеже реквизиционнитѣ органи сж по мѣстата си и сме въ собствена територия, къмъ войскова реквизиция не е препоръчително да се прибѣгва. За заплащане отъ малкитѣ команди, разезди и отдѣлни лица получената отъ населението готова храна добре е да се спазва следната таблица — ценоразписъ:

За единъ човѣкъ, закуска 5, обѣдъ 12, вечеря 9 лв., всичко дневно 26 лв. За конь едно ядене (2 кгр. сѣно, 2 кгр. ечмикъ) 10 лв., за 24 часа — 24 лв. Оправдаването на така разходванитѣ суми да става съ списъци, въ които се подписватъ лицата, които получаватъ сумитѣ.

6. Дневната потребностъ*) на хранителни и фуражни припаси за дивизията възлиза:

При една месна дажба отъ 1600 гр. — 40 тона и 4.5 кгр. овесъ за конетѣ — 50 тона, всичко 90 тона.

При една постна дажба отъ 1400 гр., всичко — 85 тона.

7. Удобно и лесно е да се отпуска месо на войсковитѣ части въ живъ добитѣкъ и по за петъ дни, а на службитѣ

*) Дивизията има 24,670 души, 8,500 коня и 2,500 вола.

Дневната дажба и дневната обща потребностъ сж съответно:

	кгр.	кгр.
Хлѣбъ	1	25,000
Масло	0.025	600
Варива	0.125, при постно по 200 гр.	4,800
Соль	0.125	600
Червенъ пиперъ	0.003	72
Лимонова киселота	0.002	48
Брашно за подправка	0.010	240
Захаръ	0.020	480
Чай	0.001	24
Месо	0.400	9,600
Овесъ	4,500	50,000
Сѣно	5.—	46,000 — не се возятъ въ див. хранит. обозъ.
Слама	2	19,000 — не се возятъ въ див. хранит. обозъ.

Всичко: 153,000 кгр., а безъ с. н. то и сламата (65 тона) — около 90 тона.

1518/11

за 2, за да може месарската рота съ стадата си да остави въ опашката на дивизията.

Съображения на дивизионния лѣкаръ. 1. На дивизията предстои походно движение, което неминуемо ще се отрази върху нетрениранитѣ запасни войници. Числото на изостаналитѣ по пѣтищата ще се увеличи надъ нормалното. Превознитѣ санитарни сръдства на дивизията, може би, ще се окажатъ недостатъчни да побератъ изостаналитѣ, а отъ друга страна частъ отъ тия изостанали ще се нуждаятъ отъ специално лѣкуване.

2. Единственото удобно мѣсто за лѣкуване на болни е гр. Самоковъ, а по-сетне — и гр. Дупница. Въ Самоковъ има открита мѣстна военна болница съ 100 легла. Тя ще се окаже недостатъчна по-сетне, затова ще е нужна поне къмъ обѣдъ на 30. 10. да се открие въ Самоковъ дивизионна болница.

3. Презъ време на движението на дивизията би могло да се откриятъ санитарни мѣста за изостанали тежко болни така: на 29. 10. въ Самоковъ — въ 12 часа, на 30. 10. въ с. Говедарци и Бѣлчински ханъ — въ 10 часа. Тия мѣста да приематъ болни до 31. 10. на обѣдъ; приетитѣ болни да ги отпращатъ къмъ болницата въ Самоковъ.

Понеже ще има изостанали повече отъ полковетѣ, на 29. 10. дивизионната лѣчебница би могла да изпрати въ помощ на полковетѣ по 3 санитарни линейки за прибиране изостанали бойци, тя да следва задъ дветѣ колони на дивизията, да нощува въ Самоковъ, а на 30. 10. да се движи събрана по шосето и достигне с. Клисура, гдето би била най-близо до войскитѣ, когато ще денуватъ.

Частъ отъ автомобилнитѣ санитарни линейки е нужна за сборнитѣ мѣста, а другата не е нужна и може да се премѣсти въ Самоковъ на 30. 10., гдето да чака втора заповѣдъ.

Съображения на ветеринарния лѣкаръ. По пѣтя на движението на дивизията удобни мѣста за приемане на тежки болни коне сж Самоковъ и с. Клисура. Ако ветеринарната лѣчебница нощува на 29. 10. въ Самоковъ, тя би могла да приеме тежко болнитѣ коне на войскитѣ и службитѣ, да ги лѣкува тукъ на 30. 10. и на 31. 10. А за да може да обслужва войскитѣ, когато тѣ сж около прохода Дервено, нужна е частъ отъ лѣчебницата да бжде на 30. 10. въ с. Клисура. Когато дивизията завърши денуването си, лѣчебницата трѣбва да бжде готова да я следва. Затова, налага се да се открие въ Самоковъ още една армейска ветеринарна лѣчебница на 30. 10. вечерта, да приеме тежкоболнитѣ коне и освободи дадената на дивизията ветеринарна лѣчебница.

Н-кътъ на дивизионното снабдяване, като взема подъ внимание:

- снабдителната заповѣдъ по отдѣлната армия;
- решението на к-ра на дивизията за войскитѣ;
- пѣтищата, по които ще се движатъ войскитѣ;
- нуждата да се предпази движението на службитѣ отъ въздушната неприятелска дейность;
- докладванитѣ му съображения на интенданта, дивизионния лѣкаръ и ветеринарния лѣкаръ;
- нуждата да се маневрира съ превознитѣ сръдства на дивизията споредъ нуждитѣ и
- минималното количество тонажъ, което дивизионнитѣ обози трѣбва да вдигнатъ за нуждитѣ на дивизията, а именно: хранителни дажби по 90 тона, артилерийски огнестрелни припаси 115 тона, пехотни огнестрелни припаси 50 тона, инженерни материали 3 тона, прави своя докладъ на н-къ щаба, а този — на к-ра дивизията; последниятъ взема решение и щабътъ отдава следната снабдителна заповѣдъ:

К-ръ
21. п. дивизия
№ 10
28. 10. 1920 г., 23 часа
с. Долна баня.

Снабдителна
ЗАПОВѢДЬ
1:126,000

1. Предни неприятелски части заематъ Пехчево, Царево село, Кратово, Крива паланка.

2. Части отъ 14. п. дивизия сж съсрѣдоточени въ районъ Черната скала — Г. Джумая.

3. Дивизията утре ще настѣпи въ две колони по пѣтя Долна баня — Побитъ камък — Самоковъ и Долна Баня — Радуилъ — Бѣлъ Искъръ — Говедарци.

Опашката на домакинскитѣ обози на северната (дѣсна-та) колона ще премине презъ Долна баня въ 11 часа, а на южната (лѣвата) колона — въ 12 часа.

4. Службитѣ на дивизията да настѣпятъ утре задъ домакинскитѣ обози въ две колони, а всѣка колона — въ две групи. Началенъ пунктъ — западния край на с. Долна баня.

5. Първата група отъ дѣсната колона — подъ командата на подполк. А*), въ съставъ снабдителния щабъ на дивизията, 1/2 частъ отъ дивизионната лѣчебница, санитарната рота, дивизионния артилерийски огнестреленъ обозъ**) ветеринарната лѣчебница, да настѣпи по пѣтя Долна баня — Побитъ камък — Самоковъ и премине презъ нач. пунктъ въ 17. ч. 30 м.

*) Заведующъ превоза въ дивизията (§ 996 Пр. Б. Сл.)

**) Съкратено Д. А. О. О. и Д. П. О. О.

Втората група отъ същата колона—дивизионният и инженерен обоз*), да настъпи и следва задъ първата група на около 2 км.

6. *Първата група отъ лъвата колона*, подъ командата на капитанъ Д., въ составъ $\frac{3}{8}$ отъ дивизионната лъчебница и санитарната рота, Д. П. О. О., да настъпи по пътя баня — Радуилъ — Яслитъ — Самоковъ и премине през началния пунктъ въ 16. ч. 30 м.

Втората група отъ същата колона, подъ командата на майоръ В., въ составъ дивизионната интендантска дружина и болницитъ, да настъпи въ 16 ч. 30 м. отъ с. Костенецъ следва задъ първата група.

7. *Интендантско снабдяване*. Армейскиятъ разходенъ интендантски складъ за дивизията е откритъ въ с. Костенецъ. Получаването на хранителнитъ припаси да става—на 29. 10. къмъ 17 часа, а на 30. 10. къмъ 7 часа, отъ ешелонитъ на дивизионния хранителенъ обозъ.

Дивизионната интендантска дружина да достигне и остане въ с. Радуилъ. Да се подготви да използва мѣстнитъ фурни на гр. Самоковъ следъ 30. 10., а до тогава да използва мѣстнитъ фурни на ст. Костенецъ баня — Долна баня — с. Костенецъ и походнитъ си фурни.

Да се откриятъ дивизионни предавателни мѣста за хранителни припаси споредъ приложената таблица.

Да се отпустнатъ парични аванси на полковетъ (и приравненитъ) за нуждитъ имъ до 2. 11. включително.

Войскова реквизиция да не се прилага.

Да се изпрати до утре 7 часа на всичкитъ полкове таблицата—ценоразписъ, по която ще се заплаща получената отъ населението готова храна.

8. *Санитарна служба*. Да открие санитарни мѣста за приемане на тежкоболни презъ време на движението въ Самоковъ, на 29. 10. — въ 12 часа, а на 30. 10. — въ 10 часа, въ с. Говедарци и Бѣлчински ханъ. Да използва мѣстната военна болница въ Самоковъ.

Дивизионната лъчебница и санитарната рота да нощуватъ въ Самоковъ, дивизионната полска болница — въ с. Радуилъ.

Санитарнитъ автомобили да бждатъ на 30. 10. къмъ 12 часа въ Самоковъ.

Да се изпратятъ въ помощъ къмъ пех. полкове по 3. санитарни линейки, които да бждатъ утре въ 7 часа при тяхъ.

9. *Огнестрелно снабдяване*. Д. А. О. О. да нощува въ Шипочане, а Д. П. О. О. — въ Яслитъ.

*) Съкратено Д. И. О.

10. *Инженерно снабдяване*. Д. И. О. да нощува въ Самоковъ.

11. *Свързочното снабдяване* да се извършва на армейския разходенъ складъ въ с. Долна баня.

12. *Ветеринарна служба*. Армейскиятъ разходенъ складъ съ подковни и ветеринарни материали е откритъ на ст. Костенецъ баня.

Ветеринарната лъчебница да достигне въ Самоковъ, да остави тамъ едно отдѣление, което да приеме и лѣкува тежкоболни коне до 30. 10. на обѣдъ.

13. *Автомобилно снабдяване*. Армейскиятъ разходенъ складъ на горивчи и смазочни материали е откритъ въ с. Долна баня.

14. *Пощенска служба*. За дивизията е опредѣленъ пощенски секторъ № 20. Да получава пощата за дивизията отъ ст. Костенецъ баня до 20 часа на 31. 10., а следъ това — отъ гара Дупница.

15. *Етапна служба*. Армейскиятъ етапенъ пътъ за дивизията е опредѣленъ ст. Костенецъ баня—Долна баня—Побитъ камъкъ (Яслитъ) — Самоковъ — Сепаревски ханъ — Дупница.

1./1. и 2./1. етапни дружини ще уредятъ етапна служба последователно въ етапитъ Самоковъ—на 30. 10., Бѣлчински ханъ—на 30. 10., Дупница—на 1. 11.

16. *Разузнаването* на квартирнитъ райони ще се извършва отъ щаба на дивизията.

17. За *свързки* да се използватъ съществуващата телеграфо-телефонна мрежа и разносвачитъ.

Снабдителниятъ щабъ да нощува въ Самоковъ.

18. *Противовъздушната охрана* да закриля движението отъ последователни позиции край пътя Долна баня — Самоковъ — Дупница.

Приложение: 1 таблица.

А. ген. майоръ.

Изпратена:

К-ритъ на дивизионнитъ обози,

Дивизионния лѣкаръ,

Ветеринарния лѣкаръ,

Интенданта,

1, 2, 3. п. полкове,

Дивизионната артилерия и,

Инженерната часть.

Таблица

на дивизионните предавателни мѣста за хранителни снабдяване на 30. 10.

№ по редъ	Кѣде и кой ешелонъ отъ дивиз. хранителенъ обозъ го открива.	Кога се открива.	За кои части.
1	с. Радуилъ I еш. (по пѣтя с. Костенецъ — Долна баня — Махала.	30. 10. 7 ч.	Дивиз. болници, дивиз. интенд. дружина безъ хлѣбарска рота.
2	с. Шипочане I еш. (по пѣтя презъ Побитъ камъкъ.	30. 10. 7 ч.	Дивиз. А. О. О.
3	с. Яслитъ I еш. (по пѣтя презъ с. Радуилъ).	30. 10. 7 ч.	1., 2. пех. полкове, товарни артилер. отдѣления, една пион. рота, дивиз. П. О. О.
4	Самоковъ I еш. (западния край при казармитъ) (по по пѣтя презъ Побитъ камъкъ).	30. 10. 7 ч. 30 м.	Дивиз. конница, 3. п. полкъ, запрягнатитъ арт. отдѣления, инженер. части безъ една пионерна рота, оперативенъ щабъ на дивизията.
5	Самоковъ I еш. (зап. край при казармитъ — по пѣтя презъ Радуилъ).	30. 10. 12 ч.	Снабдителенъ щабъ на дивизията. Дивиз. лѣчебн., санитарна рота, ветер. лечебн., дивиз. инж. обозъ, санитар. автотом. взводове.

Дивизионенъ интендантъ
21. п. дивизия
№ 8.

28. 10. 920 г. 23 ч. 30 м.
с. Костенецъ.

ЗАПОВѢДЬ.
1:126,000

1. Противникътъ съ предни части заема Пехчево — Царево село — Кратово — Крива паланка.

2. Наши предни части сж съсредоточени въ района Черната скала — Г. Джумая.

3. Службитъ на дивизията ще настѣпятъ утре въ западна посока въ две колони, всѣка колона въ 2 групи.

4. Хлѣбарската рота да остане до 7 часа на 30. 10. въ с. Костенецъ. Да получава хранителни припаси за нуждитъ си отъ армейския разходенъ интендантски складъ. Излишниятъ хлѣбъ да го дава въ склада. На 29. 10. да произведе 32,000 кгр. хлѣбъ, на 30. 10. — 10,000 кгр., а на 31. 10. да започне хлѣбопечене въ мѣстнитъ фурни на гр. Самоковъ за дневно производство до 42,000 кгр. съвмѣстно съ походнитъ фурни.

Къмъ 2. 11. да бѣде готова за хлѣбопечене въ мѣстнитъ фурни на гр. Дупница до 28,000 кгр. дневно;

Къмъ 18 часа на 30. 10 въ Самоковъ ще има 35,000 кгр. брашно.

5. *Интендантската дружина* — майоръ В. (безъ хлѣбарската рота), заедно съ дивизионнитъ болници, образуватъ втора група отъ лѣвата колона на дивизионнитъ служби. Кръгъ на групата е кръгътъ на дружината. Групата да трѣгне отъ с. Костенецъ въ 16 ч. 30 м., да следва на около 2 км. задъ Д. П. О. О. по пѣтя презъ с. Долна баня и да достигне с. Радуилъ.

Кръгътъ на дружината да назначи по единъ подофицеръ и 2 редници за уреждане дивизионнитъ предавателни мѣста за хранителни припаси споредъ приложената таблица.

Да се отпуска на войсковитъ части месо въ живъ добитъкъ по за 5 дни, а на службитъ — по за два дни.

6. *Етапна служба* ще има уредена на 29. 10. въ село Костенецъ, на 30. 10. въ Самоковъ, на 31. 10. въ Бѣлчински ханъ, на 1. 11. въ Дупница.

7. Разузнаването на квартирнитъ райони ще се извършва отъ щаба на дивизията.

8. За приемане на тежкоболни се открива санитарно мѣсто въ Самоковъ на 29. 10. въ 12 часа.

Тежкоболни коне се приематъ въ Самоковъ отъ ветеринарната лѣчебница.

10. За свързки да се използватъ съществуващата мрежа и разносвачитъ.

Дивизионното интендантство ще следва съ снабдителния щабъ по пѣтя Д. баня — Побитъ камъкъ и ще нощува въ Самоковъ.

Приложение: таблица за дивизионни предавателни мѣста.

Д. — Дивизионенъ интендантъ.

Изпратена

К-ру интендантската дружина.

Дивизионен лѣкаръ

21. п. дивизия

№ 3

28. 10. 920. г., 23 ч. 30 м.

ЗАПОВѢДЬ
1:126,000

с. Долна баня.

1. Противникътъ

2. Наши предни части

3. Службитѣ на дивизията ще настѣпятъ утре въ западна посока задъ войскитѣ въ две колони, всѣка колонѣ въ две групи.

Началенъ пунктъ — зап. край на с. Долна баня.

4. Дивизионната лѣчебница съ санитарната рота да изпрати $\frac{1}{3}$ отъ състава си въ 17 ч. 30 м. на началния пунктъ и се яви на к-ра на дѣсната колонѣ, подполковникъ А. Останалата частъ да се яви на началния пунктъ въ 1 ч. 30 м. на к-ра на лѣвата колонѣ капитанъ Д.

Да ношува въ гр. Самоковъ

Да изпрати по 3 санитарни линейки, които въ 7 часа на 29. 10. да се явятъ въ 1. 2., 3. пех. полкове, до второ нареждане.

5. Дивизионнитѣ болници влизатъ въ състава на втората група отъ лѣвата колонѣ. Указания за движението ще получатъ отъ майоръ Б.

Да ношуватъ въ с. Радуилъ.

6. Санитарнитѣ автомобили да настѣпятъ на 30. 10. презъ Долна баня—Побитъ камъкъ съ разчетъ да бждатъ въ Самоковъ сѣщия денъ къмъ 12 часа.

7. Санитарни мѣста за тежкоболни да се откриятъ така:

На 29. 10.—въ Самоковъ, 12 часа, съ 1 лѣкаръ, 3 санитарни подофицери и 12 носачи отъ дивизионната лѣчебница и 2 автомобилни санитарни линейки.

На 30. 10.—въ с. Говедарци въ 10 часа, съ 1 лѣкаръ, санитарни подофицери и 8 носачи отъ дивизионната лѣчебница и 2 автомобилни санитарни линейки.

На 30. 10.—въ Бѣлчишки ханъ, въ 10 часа, съ 1 лѣкаръ, 2 санитарни подофицери и 10 носачи отъ дивизионната лѣчебница и 2 санитарни автомобилни линейки.

Да се използва мѣстната болница въ Самоковъ.

8. Дивизионни предавателни мѣста за хранителни припаси ще се откриятъ споредъ приложената таблица (извади отъ тая къмъ снабдителната заповѣдь по дивизията).

9. Етапна служба

10. Разузнаването на квартирнитѣ райони

11. Тежкоболни коне

12. За свръзка

Ще се движа съ снабдителния щабъ по пѣтя Долна баня—Побитъ камъкъ—Самоковъ.

И. — Дивизионен лѣкаръ.

Изпратена;

Н-ку дивизионната лѣчебница,

Н-цитѣ дивизионнитѣ болници,

К-ритѣ санитарнитѣ автомобилни взводове и

Зазедующъ превоза*)

21. п. дивизия.

№ 1.

ЗАПОВѢДЬ

28. 10. 920 г., 23 ч. 30 м.

1:126,000

1. Противникътъ

3. Наши части

3. Дивизията ще настѣпи утре въ 2 колони въ западна посока, а задъ тѣхъ — службитѣ, сѣщо въ две колони. Началенъ пунктъ — западния край на с. Долна баня.

4. Първи ешелонъ на дивизионния хранителенъ обозъ капитанъ Ф.—да получи отъ армейския разходенъ интендантски складъ една дажба въ с. Костенецъ на 29. 10., въ 17 часа, и да я предаде на открититѣ дивизионни предавателни мѣста за войскитѣ и службитѣ, споредъ приложената таблица (както въ снабдителната заповѣдь по дивизията №10), като използва за денуване (нощуване) съответнитѣ населени мѣста.

5. Втори ешелонъ на дивизионния хранителенъ обозъ—капитанъ Х., да получи отъ армейския разходенъ интендантски складъ една дажба на 30. 10. въ 7 часа, да достигне Самоковъ и да чака тамъ ново нареждане чрезъ етапния комендантъ за раздаването и.

6. Д. А. О. О. — капитанъ У., да настѣпи въ 16 часа и се яви на началния пунктъ въ 17 ч. 30 м., да влѣзе въ състава на дѣсната колонѣ и се движи между санитарната рота и ветеринарната лѣчебница по пѣтя Долна баня—Побитъ камъкъ—Самоковъ. Нощуване въ Шипочане.

7. Д. П. О. О. — капитанъ Д., да настѣпи въ 15 часа, да влѣзе въ състава на лѣвата колонѣ отъ дивизионнитѣ служби, която включва $\frac{1}{3}$ отъ дивизионната лѣчебница и санитарната рота. Лѣчебницата е въ главата на колоната и трѣбва да премине презъ началния пунктъ въ 16 ч. 30 м. Колоната да следва по пѣтя Д. баня—Радуилъ—Яслитъ—Самоковъ.

К-ръ на лѣвата колонѣ — Капитанъ Д.

*) Въ нѣкои армии тоя органъ е командиръ на коларскитѣ обозни части, (колони) въ дивизията.

Дивизионен лѣкаръ

21. п. дивизия

№ 3

28. 10. 920. г., 23 ч. 30 м.

ЗАПОВѢДЬ

1:126,000

с. Долна баня.

1. Противникътъ

2. Наши предни части

3. Службитѣ на дивизията ще настѣпятъ утре въ западна посока задъ войскитѣ въ две колони, всѣка колона въ две групи.

Началенъ пунктъ — зап. край на с. Долна баня.

4. Дивизионната лѣчебница съ санитарната рота да изпрати $\frac{1}{2}$ отъ състава си въ 17 ч. 30 м. на началния пунктъ и се яви на к-ра на дѣсната колона подполковникъ А. Останалата частъ да се яви на началния пунктъ въ 16 ч. 30 м. на к-ра на лѣвата колона капитанъ Д.

Да ношува въ гр. Самоковъ

Да изпрати по 3 санитарни линейки, които въ 7 часа на 29. 10. да се явятъ въ 1. 2., 3. пех. полкове, до второ нареждане.

5. Дивизионнитѣ болници влизатъ въ състава на втората група отъ лѣвата колона. Указания за движението ще получатъ отъ майоръ Б.

Да ношуватъ въ с. Радуилъ.

6. Санитарнитѣ автомобили да настѣпятъ на 30. 10. презъ Долна баня—Побитѣ камѣкъ съ разчетъ да бждатъ въ Самоковъ сѣщия денъ къмъ 12 часа.

7. Санитарни мѣста за тежкоболни да се откриятъ така:

На 29. 10.—въ Самоковъ, 12 часа, съ 1 лѣкаръ, 3 санитарни подофицери и 12 носачи отъ дивизионната лѣчебница и 2 автомобилни санитарни линейки.

На 30. 10.—въ с. Говедарци въ 10 часа, съ 1 лѣкаръ, 2 санитарни подофицери и 8 носачи отъ дивизионната лѣчебница и 2 автомобилни санитарни линейки.

На 30. 10.—въ Бѣлчишки ханъ, въ 10 часа, съ 1 лѣкаръ, 2 санитарни подофицери и 10 носачи отъ дивизионната лѣчебница и 2 санитарни автомобилни линейки.

Да се използва мѣстната болница въ Самоковъ.

8. Дивизионни предавателни мѣста за хранителни припаси ще се откриятъ споредъ приложената таблица (извадки отъ тая къмъ снабдителната заповѣдь по дивизията).

9. Етапна служба

10. Разузнаването на квартирнитѣ райони

11. Тежкоболни коне

12. За свръзка

Ще се движа съ снабдителния щабъ по пѣтя Долна баня—Побитѣ камѣкъ—Самоковъ.

И. — Дивизионенъ лѣкаръ.

Изпратена;

Н-ку дивизионната лѣчебница,

Н-цитѣ дивизионнитѣ болници,

К-ритѣ санитарнитѣ автомобилни взводове и

Заведующъ превоза*)

21. п. дивизия.

№ 1.

ЗАПОВѢДЬ

28. 10. 920 г., 23 ч. 30 м.

1:126,000

1. Противникътъ

3. Наши части

3. Дивизията ще настѣпи утре въ 2 колони въ западна посока, а задъ тѣхъ — службитѣ, сѣщо въ две колони. Началенъ пунктъ — западния край на с. Долна баня.

4. Първи ешелонъ на дивизионния хранителенъ обозъ капитанъ Ф.—да получи отъ армейския разходенъ интендантски складъ една дажба въ с. Костенецъ на 29. 10. въ 17 часа, и да я предаде на открититѣ дивизионни предавателни мѣста за войскитѣ и службитѣ, споредъ приложената таблица (както въ снабдителната заповѣдь по дивизията №10), като използва за денуване (нощуване) съответнитѣ населени мѣста.

5. Втори ешелонъ на дивизионния хранителенъ обозъ—капитанъ Х., да получи отъ армейския разходенъ интендантски складъ една дажба на 30. 10. въ 7 часа, да достигне Самоковъ и да чака тамъ ново нареждане чрезъ етапния комендантъ за раздаването и.

6. Д. А. О. О. — капитанъ У., да настѣпи въ 16 часа и се яви на началния пунктъ въ 17 ч. 30 м., да влѣзе въ състава на дѣсната колона и се движи между санитарната рота и ветеринарната лѣчебница по пѣтя Долна баня—Побитѣ камѣкъ—Самоковъ. Нощуване въ Шипочане.

7. Д. П. О. О. — капитанъ Д., да настѣпи въ 15 часа, да влѣзе въ състава на лѣвата колона отъ дивизионнитѣ служби, която включва $\frac{1}{2}$ отъ дивизионната лѣчебница и санитарната рота. Лѣчебницата е въ главата на колоната и трѣбва да премине презъ началния пунктъ въ 16 ч. 30 м. Колоната да следва по пѣтя Д. баня—Радуилъ—Яслигъ—Самоковъ.

К-ръ на лѣвата колона — Капитанъ Д.

*) Въ нѣкои армии тоя органъ е командиръ на коларскитѣ обозни части, (колони) въ дивизията.

Ротата да ношува въ Яслитѣ, а другитѣ части — въ Самоковъ.

8. Д. И. О. поручикъ К., да настѣпи въ 19 часа отъ с. Д. баня, да следва като втора група на дѣсната колона на около 2 км. задъ ветеринарната лѣчебница. Ношуване въ Самоковъ.

9. Етапна служба . . .

10. Разузнаването на квартирнитѣ райони . . .

11. Санитарни мѣста за тежкоболни . . .

12. Тежкоболни коне . . .

13. За свръзка . . .

Ще се движа като к-ръ на дѣсната колона по пѣтя Д. баня — Побитъ камѣкъ — Самоковъ. Ще ношувамъ въ Самоковъ.

А. подполковникъ.

Изпратена:

Н-цитѣ на дивизионнитѣ обози.

Забележка. Другитѣ н-ци на служби въ дивизията въ случая нѣма нужда да отдаватъ свои отдѣлни заповѣди относно движението на службитѣ имъ. Всѣки к-ръ на колона върши всичко, което е необходимо за съставяне на колоната въ опредѣленото време.

5. Движение и снабдяване на южната колона на 29. 10.

К-рътъ на 1. п. полкъ нека е и к-ръ на южната колона. Освенъ указанията, които сѣ дадени въ заповѣдта на к-ра на дивизията за движението на 29. 10., к-рътъ на полка обмисля въпроситѣ относно:

а. Реда и часа за трѣгването на частитѣ;

б. мѣстонощуването;

в. движението на бойнитѣ обози

г. прехраната презъ деня, движението на домакинскитѣ обози, попълването имъ и подготвяне на прехраната на 30. 10.

Въ случая на интересуватъ съображенията относно разрешаването на въпроситѣ въ точкитѣ в. г.

Относно движението на бойнитѣ обози:

Понеже ще се извършва движение много далечъ отъ противника и не сѣ нуждни бойни припаси, за да може то да бѣде повече удобно за войскитѣ, добре е бойнитѣ обози на ротитѣ (батареитѣ) да се движатъ въ опашката на дружината (отдѣлението), а тия на дружинитѣ (отдѣленията) — непосредствено задъ ротнитѣ (батареинитѣ) бойни обози.

Санитарнитѣ подофицери и носачитѣ на ротитѣ (батареитѣ) да останатъ въ опашката на ротитѣ (батареитѣ), за да могатъ о време да даватъ помощъ.

Дружиннитѣ санитарни линейки да се движатъ непосредствено задъ дружинитѣ си, на чело на дружиннитѣ бойни обози. Веднага следъ тия линейки се движатъ аптечнитѣ кола. По тоя начинъ, ако се наложи изнасяне на ротнитѣ бойни обози напредъ, линейкитѣ и аптечната кола пакъ ще останатъ на мѣстата (си въ опашката на дружината, начело на дружинитѣ бойни обози).

Полковата санитарна линейка, съ полковия лѣкаръ и аптечната кола (изобщо-полковата лѣчебница) да се движатъ въ опашката на бойния обозъ на последната дружина, за да може, ако се наложи отдѣляне на дружиннитѣ бойни обози, полковата лѣчебница пакъ да остане въ опашката на полка.

Относно прехраната на частитѣ презъ деня:

Следъ като се даде закуската, ротнитѣ (батареинитѣ) готварници сѣ праздни, а домакинскитѣ имъ обози оставатъ натоварени съ храната за обѣда и вечерята за 29. 10. Хлѣбътъ още снощи (28. 10.) е даденъ на рѣзце на войницитѣ.

Понеже товарнитѣ ротни (батареини) готварници на частитѣ не могатъ да готвятъ храна въ време на движение, не може да се даде топла храна за обѣдъ. Не ще може да се даде и топла вечеря, защото едва къмъ 21—22 часа готварницитѣ ще пристигнатъ на мѣстонощуването, ако се движатъ съ обозитѣ въ опашката на колоната.

При това положение налага се да се даде на войницитѣ на рѣзка суха храна (веднага следъ закуската) за обѣдъ. Тая храна да се вземе отъ дажбата за 30. 10., която се вози въ дружиннитѣ домакински обози.

За да може да се даде топла храна поне за вечеря на 29. 10., налага се товарнитѣ готварници на ротитѣ (батареитѣ) да се натоварятъ, заедно съ продуктитѣ за една варка, на конски кола отъ дружиннитѣ домакински обози, а частъ отъ товара на тия кола да се разпредѣли между освободенитѣ по тоя начинъ товарни коне. Ако се направи по-точна смѣтка, вижда се, че за всѣка дружина (артилерийско отдѣление) ще сѣ нуждни за това по две кола, а за минохвъргачна рота—1 кола. На пионерната рота готварницата и продуктитѣ може да се разпредѣлятъ по взводно и да се натоварятъ на колата за дружинитѣ. Тия кола, ако трѣгнатъ въ 7½ часа и използватъ своята скоростъ (5 км. въ часъ), независимо отъ движението на пехотата, ще я надминатъ и, безъ да правятъ голѣма почивка, ще успѣятъ да приготвятъ вечеря за частитѣ, които къмъ това време ще пристигнатъ.

Относно попълването, движението на обозитѣ и подготовянето на прехраната за 30. 10.

Като стигнатъ Яслитѣ (дивизионно предавателно мѣсто), дружинитѣ (на артилерийскитѣ отдѣления) домакински обози ще трѣбва да предадатъ на ротнитѣ (батареинитѣ) домакински обози дажбата (безъ дадената вече закуска) за 30. 10. — Попълнени, ротнитѣ (батареинитѣ) домакински обози ще продължатъ движението си, за да достигнатъ и нощуватъ при частитѣ си, а дружинитѣ (на артил. отдѣление) домакински обози праздни оставатъ да нощуватъ въ Яслитѣ, за да се попълнятъ на 30. 10. въ 7¹/₂ часа.

За закуска за 30. 10. ще се наложи да се използва храната, която трѣбваше да се даде за обѣда на 29. 10. Понеже при това предстои на 30. 10. движение, необходимо е още презъ нощта (преди полунощъ) да се вари месо двойна порция: едната да послужи за закуска, а другата за обѣда на 30. 10. (ще се даде на ржце).

За удобство въ движението, домакинскитѣ обози (безъ колата опредѣлени да превозватъ готварницитѣ), както винаги при такива случаи, ще се наложи да се събератъ въ една обща колона, задъ походната колона на частитѣ. Тукъ се движи и добитѣка, даденъ на частитѣ за клане.

Като взима подъ внимание всичкитѣ тия условия, к-рътъ на 1. п. полкъ, като к-ръ и на южната колона, решава и разпорежда:

„Частитѣ на колоната да тръгнатъ на 29. 10. отъ мѣстото на нощуването въ 7 часа и се движатъ въ следния редъ:

1./1., 2./1. дружини, минохвъргачна рота, 3./1. дружина, тозарнитѣ артилерийски отдѣления, 2. п. полкъ.

Пътъ за следване—с. Д. баня—с. Махала—с. Радуилъ—с. Яслитѣ—двореца Царска Бистрица—с. Бѣлъ Искъръ—с. Мала Църква—с. Говедарци.

Голямъ почивка — край пътя на движението отъ 11—12 часа.

Да се изпратятъ квартириери за 1. п. полкъ въ с. Говедарци, за планинскитѣ отдѣления въ селата Маджаръ и Мала църква, за 2. п. полкъ—въ с. Бѣлъ Искъръ.

Бойнитѣ обози—ротни и дружинни, да се събератъ и движатъ задъ дружинитѣ си.

За обѣда да се даде суха храна на ржце. За вечеря да се даде топла храна, като се изпратятъ съ кола готварницитѣ напредъ на мѣстонощуването, подъ командата на пом. заведующъ прехраната на 2. п. полкъ.

Домакинскитѣ обози (ротни и дружинни) да бждатъ въ 12 часа на 29. 10. въ с. Радуилъ и подъ общата команда на капитанъ Д. (заведующъ прехраната на 1. п. полкъ) да тръгнатъ въ 10 ч. 30 м. задъ опашката на 2. п. полкъ,

предени по реда на следване отъ частитѣ. Въ с. Яслитѣ ружинитѣ (на артилер. отдѣления) домакински обози да предадатъ на ротнитѣ (батареинитѣ) обози дажбата за 30. 10. и да нощуватъ тамъ, а ротнитѣ (батареинитѣ) обози да нощуватъ при частитѣ си. Дивизионното предавателно мѣсто за хранителни припаси — въ Яслитѣ, 7¹/₂ часа. 10. "

6 ч. 10 м., 29. 10. 20 г.

Полковникъ А.

На схема № 1. е посочено положението и разчленението на дветѣ походни колони въ 19 часа на 29. 10.

Иска се отъ четеца, за упражнение: да посочи на схемата положението и разчленението на северната колона въ 12 часа на 29. 10.

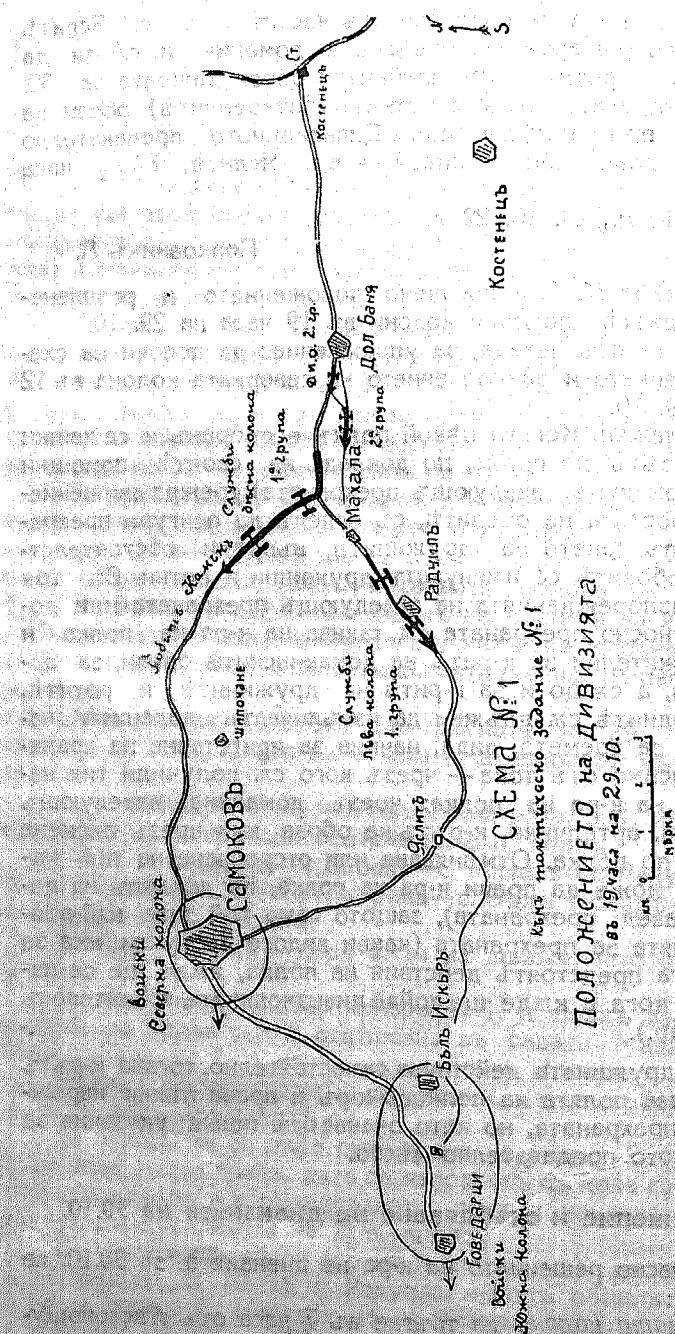
Забележка. Когато нѣкой полкъ е събранъ и се движи едно, к-рътъ на полка, по докладъ на своитѣ помощни командири (домакинъ, заведующъ прехраната) урежда движението и дейността на обозитѣ, съ огледъ да осигури прехраната и попълването на дружинитѣ, въпрѣки обстоятелството, че обозитѣ се именуватъ дружинни и ротни. Въ този случай разпорежданията на заведующъ прехраната или домакина относно прехраната сж такива на к-ра на полка и к-рътъ на полка, за к-ритѣ на домакинскитѣ обози, за артил. отдѣления, а сжщо и за к-ритѣ на дружинитѣ и ротитѣ. Тия последнитѣ сж длъжни да изпълняватъ даденитѣ наредения за времето, вида, начина за приготвяне на храната, независимо отъ това — чрезъ кого сж получили тия наредения на к-ра на полка: чрезъ домакина, заведующъ прехраната, артил. отдѣление, к-рътъ на обоза или чрезъ писмена повѣдь по полка. Отмѣняване или отсрочване на тия наредения може да прави к-ра на полка, по докладъ на домакина (завед. прехраната), защото само той знае най-добре условията за прехраната (какви видове продукти има за ядене, кога предстоятъ действия на полка, кжде ще се извършатъ, кога и кжде ще дойде дивизионниятъ хранителенъ бозъ и пр.).

Ако дружината действува самостоятелно, тогава к-рътъ изпълнява ролята на полкови к-ръ и прави пълни нареждания по прехраната, но като очаква отъ полка указания за дивизионното предавателно мѣсто.

6. Движение и снабдяване на дивизията на 30.10.

Съгласно решението на к-ра на дивизията, за 30.10. се повѣдва:

Южната колона да тръгне въ 7 часа отъ мѣстонощуването, да настѣпи по пътя въ долината на р. Лакатница,



презъ планина Ржана. Ношуване въ селата Горна баня (1. п. полкъ), Гюргево (товарни артилерийски отдѣления), Сепарево (2. п. полкъ). Коларскитѣ обози (домакински и бойни) на колоната да бждатъ въ 11 часа при казармитѣ, на западъ отъ Самоковъ, за да влѣзатъ въ общата колона на коларскитѣ бойни и домакински обози на северната колона (безъ бойнитѣ обози на артилерията) по шосето, подъ общата команда на капитанъ Ж. Отъ Сепаревски ханъ обозитѣ на южната колона да се отдѣлятъ и се яватъ при частитѣ си.

Северната колона да се различава на ешелони, които да настъпват по шосето Самоков — Сепаревски ханъ — Дупница въ следния редъ:

Дивизионна конница въ 7 часа и ношува въ с. Овчарци;

3. пех. полкъ, безъ коларскитѣ си обози, въ 7 ч. 10 м. и нощува въ с. Краинци;

коларските домакински и бойни обози на 3. п. полкъ,
на инженерната дружина, на 1. и 2. п. полкове, а на пол-
ските артилерийски отдели само домакинските им обо-
зи, въ 11 ч. 30 м. и нощуватъ при частитѣ си;

инженерните части, безъ коларските си обози и 1. пионерна рота, въ 14 часа, и нощуватъ въ с. Горна баня.

Останалата дивизионна артилерия, безъ домакинскитѣ си обози, но съ бойнитѣ си такива, въ 17 часа, се движи съ промѣнливъ алпуръ и ношува въ с. Краинци.

Дивизионните служби се премѣстватъ така:

1. Пътъ за следване — Самоковъ—Бѣлчински ханъ—
Клисура—Сепаревски ханъ.

2. Редът за следване: снабдителен щабъ, дивиз. лѣчебница съ санитарната рота. Д. П. О. О., Д. А. О. О., Д. И. О., като първа група (ешелонъ); к-ръ полковникъ А.

Ветеринарната лечебница, дивизионитѣ болници, дивизионната интендантска дружина (безъ хлѣбарската рота), като втора група; к-ръ, майоръ В.

3. Началенъ пунктъ — казармитъ на гр. Самоковъ.

4. Начало на движението на челната част — 20 часа на 30.10.

5. Интендантско снабдяване. Армейско предавателно мѣсто ще се открие къмъ 18 часа на 30.10. въ Самоковъ за първия ешелонъ и на 30.10. къмъ 18 часа въ Сепаревски ханъ за втория ешелонъ на дивизионния хранителенъ обозъ. (Понеже армейскиятъ разходенъ интендантски складъ остава на повече отъ 1 преходъ назадъ и дивизионния хранителенъ обозъ не може вече да поднася редовно дажби къмъ войските и тѣ не биха могли иначе да получатъ дажба за 1.11.).

Дивизионни преподавателни мѣста се откриватъ споредъ приложената таблица. К-рътъ на интендантската дружина изпраща нуждното число подофицери и редници на тия мѣста,

за да приемат донесената дажба от дивизионния хранителен обоз и я предават на войските и службите.

Т а б л и ц а
за дивизионните предавателни мѣста.

№ по редъ	Кѣде, кой ешелонъ отъ дивизионния хранителен обозъ предава.	Кога	За кои части.
1	с. Продановци II еш. I еш.	30. 10. 20 часа 31. 10. 8 часа	Дивиз. болници.
2	с. Ржана II еш. I еш.	31. 10. 4 ч. 30 м. 10 ч. 30 м.	Дивиз. интенд. друж. (безъ хлѣба рота, която ще получава припаси отъ реквизи. складъ въ Самоковъ.
3	с. Бѣлчински ханъ II еш. I еш.	31. 10. 7 ч. 12 ч.	Дивиз. О. О. Дивиз. инженер. обозъ.
4	с. Клисура II еш. I еш.	31. 10. 8 ч. и 13 ч.	Дивиз. лѣчебн. и санит. рота, ветер. лѣчебница.
5	Сепаревски ханъ II еш. I еш.	31. 10. 10 ч. 15 ч.	1., 2. п. полкове; товар. артил. отд., една пион. р.; снабд. щабъ на див. съ управлен. на служб. и пош. станция.
6	Самоковъ	31. 10.	Санит. автомобил. взводове (отъ реквизи. складъ въ Самоковъ).
7	Бански ханъ II еш. I еш.	31. 10. 11 ч. 16 ч.	Дивиз. конница, 3. п. полкъ останалата артилерия, инженер. части, безъ една пионерна рота, оператив. щабъ на дивизията.

Дивизионната интендантска дружина ще достигне въ с. Ржана. Хлѣбарската рота отъ 7 часа е въ движение къмъ Самоковъ, гдето ще се подготви да използва мѣстнитѣ фурни за хлѣбопечене на 31.10 и 1.11 по 20,000 кгр. хлѣбъ дневно и по 22,000 отъ походнитѣ фурни.

6. Санитарна служба. Открититѣ на 29. и 30.10. санитарни мѣста за тежкоболни получаватъ заповѣдь да работятъ до обѣдъ на 31.10. и се прибератъ следъ това къмъ частитѣ си, като предаватъ болнитѣ въ болницата, която ще бѣде открита въ Самоковъ по това време.

Санитарнитѣ линейки продължаватъ да обслужватъ полковетѣ, къмъ които бѣха придадени на 29.10.

Дивизионната лѣчебница съ санитарната рота ще се установи въ с. Клисура.

Останалитѣ дивизионни болници ще достигнатъ с. Продановци.

Санитарнитѣ автомобили ще достигнатъ къмъ обѣдъ въ Самоковъ.

7. Огнестрелно снабдяване. — Д. А. О. О. и Д. П. О. О. ще достигнатъ въ с. Бѣлчинъ.

8. Инженерно снабдяване. — Д. И. О. ще достигне въ Бѣлчински ханъ. Откритъ е армейски разходенъ инженеренъ складъ въ с. Долна баня.

9. Ветеринарна служба. Ветеринарната лѣчебница ще достигне съ едното си отдѣление с. Клисура. Другото й отдѣление ще остане въ Самоковъ до 31.10. на обѣдъ да лѣкува коне, да ги предаде на ветеринарната лѣчебница, която по това време ще се открие въ Самоковъ отъ армията и да се прибере къмъ първото отдѣление.

10. Противохимически сръдства сж складирани въ открития за дивизията армейски разходенъ санитаренъ складъ въ Самоковъ.

11. Противовъздушната охрана ще се подпомага отъ сръдствата на гарнизона въ Самоковъ.

12. Снабдителниятъ щабъ ще достигне Сепаревския ханъ.

* * *

Южната колона е напълно товарна колона и ще се движи по планински пѣть. Товарниятъ домакински обозъ на колоната се движи на 2 км. задъ опашката и, по реда на частитѣ въ колоната.

Въ тоя обозъ има останали продукти за 30. 10.; хлѣбътъ е даденъ на ржце, дадено е и варено месо за обѣдъ. За да може вечерята частитѣ да получатъ топла храна, необходимо е и тоя день да се повтори вчерашния опитъ — да се изпратятъ готварницитѣ съ продукти за вечеря

1518/11

по шосето презъ Самоковъ, за да изпреварятъ всичките части и да стигнатъ къмъ 14 часа на новото мѣстонощуване, гдето до къмъ 17—18 часа да приготвятъ топла вечеря за частитѣ, които къмъ това време ще пристигнатъ*).

Въ коларскитѣ (дружиннитѣ) обози на южната колона е дажбата за 31. 10., получена въ Яслитѣ на 30. 10. 7½ часа. Тия обози ще бждатъ на мѣстонощуването не по-рано отъ 14 часа и до вечерята ще предадатъ на ротнитѣ домакински обози тая дажба. Още същия день (30. 10.) дружиннитѣ домакински обози не могатъ да се попълнятъ, тъй като презъ тоя день шосето Самоковъ — Бѣлчинъ е претоварено съ войски и обози и дивизионния хранителенъ обозъ (вториятъ ешелонъ) може да тръгне отъ Продановци едвамъ сутринята на 31. 10. (Този ешелонъ пристига пълненъ отъ с. Костенецъ въ с. Продановци на 30. 10.) Другиятъ (първиятъ) ешелонъ отъ дивизионния хранителенъ обозъ се опраздни на 30. 10. на Яслитѣ, Шипочане, Радуилъ и Самоковъ и къмъ 18 часа същия день се попълва въ Самоковъ (армейско предавателно мѣсто), гдето идва армейска камионна обозна частъ.

Идването на тая обозна частъ отстранява възможната криза за хранителни припаси въ дивизията, ако движението на последната би продължило и на 31. 10., тъй като въ тоя случай дивизията съ своитѣ два ешелона не би могла на време да получи дажба за 1. 11. и ще трѣбва да прибѣгне къмъ неприкосновения си ранцевъ запасъ. Кризата се отстранява и поради това, че на 31. 10. дивизията денува въ достигнатия районъ. Това денуване дава възможностъ на втория ешелонъ отъ дивизионния хранителенъ обозъ да предаде на 31. 10. дажба за 1. 11.

7. Денуване на дивизията (31. 10.).

Войскитѣ на дивизията денуватъ така:

1. пех. полкъ — въ с. Горна Баня;
 2. пех. полкъ — въ с. Сепарево,
 3. пех. полкъ и дивизионната артилерия — въ с. Краинци, Планински артилер. отдѣления — въ с. Гюргево.
- Инженернитѣ части — въ с. Горна баня,
Дивизионната конница — въ с. Овчарци и
Оперативния щабъ — Бански ханъ

Готварницитѣ, дружиннитѣ домакински обози, бойнитѣ обози, санитарнитѣ органи сж при своитѣ части. Вториятъ ешелонъ отъ дивизионния хранителенъ обозъ предава дажба за 1. 11. направо на ротнитѣ обози, за да не става излишно претоварване на дажбата отъ дивизионния обозъ въ

* По същия начинъ, разбира се, ще се урежда прехраната и на частитѣ отъ северната колона. За нея ние не говоримъ, за да не се повтарятъ едни и същи разсуждения и указания.

дружиннитѣ, а после въ ротнитѣ (съгласно таблицата за предавателнитѣ мѣста).

На 31. 10., 7 часа, първиятъ ешелонъ на дивизионния хранителенъ обозъ тръгва отъ гр. Самоковъ и се движи по шосето за Дупница, като съобразява движението си съ таблицата за предавателнитѣ мѣста. Предава дажба на дружиннитѣ домакински обози и службитѣ за 2. 11.

Службитѣ на дивизията денуватъ:

Снабдителенъ щабъ — Сепаревски ханъ,

Дивизионна лѣчебница, санитарна рота, ветеринарна лѣчебница — с. Клисура,

Дивиз. О. О. (пех. и артилерийски) — с. Бѣлчинъ,

Дивизионенъ инженеренъ обозъ — с. Бѣлчински ханъ,

Дивизионна интендантска дружина (безъ хлѣбарската рота) — с. Ржана,

Хлѣбарската рота гр. Самоковъ и.

Дивизионни болници — с. Продановци и въ Самоковъ (1).

Къмъ 15 часа вториятъ ешелонъ на дивизионния хранителенъ обозъ е въ Сепаревски ханъ, а къмъ 16 часа първиятъ ешелонъ е въ Бански ханъ; двата ешелона почиватъ и сж опраздени.

Къмъ 18. часа на Сепаревски ханъ пристига армейски камионенъ обозъ и донася дажба за 3. 11., която предава на II ешелонъ отъ дивизионния хранителенъ обозъ въ Сепаревски ханъ и въ Бански ханъ.

II ходъ — Походно движение.

1. Обстановка.

Когато дивизията денува на 1. ноемврий, въ 8 часа, к-рътъ 21. п. дивизия получава следната заповѣдь отъ К-щъ армията: „Днесъ къмъ 5 часа противникътъ съ нощна атака е заелъ Черната скала. Дѣснофланговата частъ на 17. п. дивизия отъ тукъ е била принудена да се оттегли близо на северъ и е въ съприкосновение съ противника. До снощи врагътъ е съсредоточилъ около една дивизия въ района Царево село.

Утре на разсѣмване 21. п. дивизия да достигне Кадинъ мостъ, като има предвидъ действия въ южна посока къмъ Черната скала.

Армейско предавателно мѣсто за хранително снабдяване и поща*), въ Сепаревски ханъ, къмъ 12 часа, на 2. 11., а на 3. 11. къмъ 12 часа въ Дупница.“

*) Разбира се — частната поща.

2. Решение на к-ра 21. п. дивизия.

Дивизията да настъпи на 1. 11. въ три колони към гр. Дупница, да почива там до 23 часа, след което въ една обща колона да настъпи по шосето презъ Медвешъ и достигне района Кадинъ мостъ—Невестино—Четирци на разсъмване на 2. 11., гдето да бъде готова за действия на югъ.

Службитъ на дивизията да се премѣстятъ въ района Дупница — Сепарево*).

3. Частни задачи за войскитъ.

Дивизионната конница по шосето да достигне на 1. 11. Кадинъ мостъ, безъ голѣма почивка. Отъ тамъ да изпрати разузнаване къмъ Черната скала.

Северна колона — 3. п. п., съ товарни артилерийски отдѣления да настъпи на 1. 11. въ 9 часа по пѣтя Краинци—Яхиново—Дупница. Голѣма почивка въ Дупница до 23 часа.

Срѣдна колона — останалата дивизионна артилерия, да настъпи по шосето на 1. 11. въ 12 часа. Голѣма почивка въ Дупница до 1 часа на 2. 11.

Отъ Дупница къмъ района Кадинъ мостъ — Невѣстино—Четирци дивизията настъпва начело съ мостовата частъ, отъ 23 часа. Мостовата частъ да достигне въ с. Четирци и приготви мостъ на р. Струма при селото.

Домакинскитъ обози на частитъ да следватъ до Дупница задъ тѣхъ, а отъ Дупница къмъ Кадинъ мостъ да настъпятъ въ 8 часа на 2. 11. (Чрезъ това нареждане се избѣгва задрѣстването на дефилето и се дава нуждната почивка за ротнитъ домакински обози).

4. Съображения за службитъ.

Новата обстановка създава промѣна за дивизията и службитъ ѝ, която промѣна се отразява главно върху дейността на интендантската служба. За останалитъ служби още нѣма съществена промѣна, тъй като още не е възможно срещата съ противника на 1. 11. и дори на 2. 11.

Затова, въ случая ще се спремъ върху *съображенията* на дивизионния интендантъ, които той докладва на н-ка снабдяването следъ получаване заповѣдта отъ к-щъ армията и които се взиматъ подъ внимание при отдаване снабдителна заповѣдъ по дивизията.

Съображенията на дивизионния интендантъ:

*) Изнасянето имъ по-напредъ е невъзможно и неудобно тоя день, за да не стане задрѣстване въ дефилето къмъ Кадинъ мостъ и за да се скрие изобщо изнасянето на дивизията къмъ Кадинъ мостъ.

1. Отивайки на югъ отъ Кадинъ мостъ, предполага се, че въ новия районъ дивизията ще може да намѣри добитъкъ за клане и дърва. Всичко останало ще се подвозва съ армейски обозъ, тъй като ешелонитъ на дивизионния хранителенъ обозъ ще се окажатъ недостатъчни, поради голѣмо-отдалечение на дивизията отъ армейското предавателно мѣсто.

2. Хлѣбпечене. На 2. 11. вечерта ще има хлѣбъ въ дружиннитъ обози и въ ешелонитъ на дивизионния хранителенъ обозъ, а освенъ това, ще има запасъ отъ 29,000 кгр. хлѣбъ, приготвенъ въ Дупница. (Вижъ хлѣбпеченето въ I ходъ). Отиването на дивизията на югъ къмъ Черната скала ще затрудни подвоза на хлѣба, ако той се приготвя и за напредъ въ Дупница. Затова, налага се да се уреди хлѣбпечене въ района Невѣстино—Четирци—Кадинъ мостъ, отъ гдето лесно ще се подвозва на югъ. Това хлѣбпечене трѣбва да се започне не по-късно отъ 4. 11., тъй като дивизията сега разполага съ хлѣбъ до 6. 11. За целта ще е удобно да се приготвятъ въ посочения районъ полски фурни съ дневно производство до 30,000 кгр. хлѣбъ. Чрезъ това ще се даде възможностъ походнитъ фурни да отпочинатъ за нѣколко дни и да се създаде запасъ отъ готовъ хлѣбъ.

Работната рота, засилена съ пионерната частъ, би могла на 3. 11. да започне постройката на полскитъ фурни. Къмъ 15 часа тоя день трѣбва да има въ Невѣстино около 10 кгр. брашно за замѣсване на 4. 11.

За хлѣбпеченето и постройката на фурни се прилагатъ таблици. (Гл. табл. на стр. 38).

Необходимы материали.

За строежа на полскитъ фурни въ района Кадинъ мостъ — Невѣстино.

За една група отъ 4 фурни (съ една барака за замѣсване тѣстото) сж нуждни:

Време 15 часа непрекъсната работа.

Работници 78 души

Зидари 16
дърводелци 8
копачи 49
старши на работницитъ 5

Материали

Тухли 8,000
пѣськъ 6 куб. м.
дъски 260 кв. м.
греди 200 линейни метри
гвоздеи 36 кгр.
ламарина 4 кв. м.

Таблица за хлѣбопеченето.

Д а т а	Разходва се дневна нужда отъ кгр.	Има готовъ хлѣбъ кгр.	Приготвятъ се въ походни фурни кгр.	Приготвятъ се въ мѣстни фурни кгр.	Приготвятъ се въ полски фурни кгр.
3.11.	Дружиненъ обозъ 25000 кгр.	Въ дивизион. хранителенъ обозъ 50000 запасъ 29000.	—	—	—
4.11.	Дивиз. хран. обозъ I еш. 25000 кгр.	Дивиз. хран. обозъ 25000 и запасъ 29000.	—	—	30000
5.11.	Дивиз. хран. обозъ II еш. 25000 кгр.	Запасъ 29000 33000 62000	—	—	30000
6.11.	Отъ запаса 25000 кгр.	Запасъ 33000 4000 33000 70000	—	—	30000

Нуждни сж 30,000 кгр. хлѣбъ. Три групи отъ по 4 фурни произвеждатъ около 29,400 кгр. хлѣбъ за едно денонощие, тъй като една фурна пече 350 хлѣба, а за 7 печения въ денонощие—2,450 хлѣба.

За останалитъ 600 хлѣба (до 30,000) ще се направятъ малки полски фурни отъ чимове и изкопъ въ земята съ вмѣстимостъ всѣка една по 70—80 хлѣба. За тия малки фурни сж нуждни: време 4—5 часа, работници 8 души за 1 фурна; нуждни сж 3 фурни.

Стѣжителната рота има нужда въ скоро време да се настани въ гр. Дупница, за да привърши възложената ѝ работа по стѣкмяване на обозитъ и изкърпване на облъклото, което тя ще може да привърши най-късно за 6. 11.

Месарската рота би могла да подпомогне интендантството по закупване съ заплащане добитѣкъ за клане, въ

района южно отъ Кадинъ мостъ. За целъта ротата ще трѣбва да се установи къмъ 4. ноемврий въ с. Невѣстино като най-удобно, съ пжтица къмъ всички посоки.

5. Частни задачи за службитъ.

Като се взима подъ внимание: обстановката, доклада на дивизионния интендантъ, невъзможността на армейскитъ служби да изнесатъ чакъ въ района Кадинъ мостъ исканитъ къмъ 15 часа на 3. ноемврий 22,000 кгр. брашно, невъзможността на сжшитъ да подвозятъ на 3. 11. необходимитъ материали за изграждане на полскитъ фурни и най-сетне нуждата да не се задминава гр. Дупница по съображения за скритностъ и изненада за врага, на дивизионнитъ служби се даватъ следнитъ частни задачи:

1. Снабдителниятъ щабъ съ управленията на службитъ да настѣпи въ 14 часа на 1. 11. по шосето и достигнатъ Дупница, гдето да се установятъ и намѣрятъ квартири за службитъ.

2. Дивизионната лѣчебница съ санитарната рота, дивизионния инженеренъ обозъ, дивизионниятъ пехотенъ огнестреленъ обозъ, дивизионниятъ огнестреленъ артилерийски обозъ да настѣпятъ отъ мѣстонощуването си въ 1 часа на 2. 11. подъ командата на заведующъ подвоза и по шосето достигнатъ Дупница.

3. Санитарното мѣсто за приемане тежкоболни да се открие въ 10 часа на 1. 11. въ Бански ханъ.

4. Дивизионнитъ болници да настѣпятъ въ 1 часа отъ Продавци сжщия день и по шосето достигнатъ с. Горна баня.

5. Санитарнитъ автомобилни взводове да настѣпятъ отъ Самоковъ въ 12 часа на 1. 11. и къмъ 16 часа сжщия день да бждатъ въ Дупница.

6. Дивизионната интендантска дружина да настѣпи отъ мѣстонощуванията си въ 7 часа на 2. 11. и по шосето достигне въ с. Сепарево. Да извърши предвиденото отъ поранно хлѣбопечене въ Дупница на 2. 11.

Дивизионни предавателни мѣста за хранително снабдяване да се откриятъ отъ II ешелонъ на хранителния обозъ по приложената таблица (следва таблицата).

Запасътъ готовъ хлѣбъ да се придаде на армейския камионенъ обозъ, за да го пренесе въ Дупница най-късно до 12 часа на 3. 11.

Заведующъ подвоза да уреди движението на хранителния обозъ съобразно тая таблица и армейскитъ предавателни мѣста, които ще се откриятъ (за I ешелонъ) на 2. 11. къмъ 12 часа въ Сепаревски ханъ и къмъ 12 часа на 3. 11. въ източния край на гр. Дупница (за II ешелонъ).

Т а б л и ц а

за дивизионните предавателни мѣста за хранително снабдяване на 2. ноемврий.

№ по редъ	Кѣде и кой ешелонъ отъ дивизионния хранит. обозъ	Кога се открива	За кои части
1	Източния край на гр. Дупница II еш. (по шосето отъ Сепаревски ханъ).	2. 11. въ 10 ч.	1., 2. и 3. п. полкове, дивизионната артилерия, дивизионната конница, инженерните части, оперативния щабъ на дивизията, санит. автом. взводове.
2	Източния край на гр. Дупница II еш. (по шосето отъ Сепаревски ханъ).	2. 11. въ 12 ч.	Снабдителния щабъ на дивизията съ управленията на службите, дивизионната лѣчебница съ санитарната рота, Д. О. О., дивизион. инженеренъ обозъ.
3	Сепарево II еш. (по пѣтя отъ Сепаревски ханъ).	2. 11. въ 18 ч.	Дивизионните болници, ветеринарната лѣчебница, дивизионната поща.

7. Ветеринарната лѣчебница да настѣпи въ 2 часа на 2. 11. и по шосето достигне с. Гюргево.

Тежкоболните и набити коне да се изпращатъ следъ 7 часа на 2. 11. въ гарнизонната лѣчебница, а следъ 10 часа — и въ с. Гюргево.

8. Пощата на дивизията да се приеме и предава на армейското предавателно мѣсто за хранително снабдяване, а за полковете и службите — на дивизионните такива.

9. Полицейска служба отъ дивизията да се уреди по шосето Дупница — Кадинъ мостъ до с. Клисура и въ района Дупница — Сепарево.

6. Прехрана на войските на 1.11. и 2.11.

На 1.11. Когато се получава заповѣдь на 1.11. отъ к-щъ армията, всичките части сж получили закуска.

Походните готварници на срѣдната колона следватъ на опашката и презъ време на движението приготвятъ вечеря, следъ като въ 11 часа сж раздали обѣда.

Въ другите две походни колони, веднага следъ закуска, изпращатъ се на конски кола готварниците, (както въ първия ходъ), за да приготвятъ въ Дупница топла храна за обѣдъ.

Докато частите почиватъ въ Дупница, кухнята приготвяватъ вечеря и варятъ месо за обѣдъ (за 2.11); преди тръгване отъ Дупница частите получаватъ на ржце закуска и обѣдъ за 2.11. Тукъ, въ Дупница, на 1.11. вечерта, дружинните домакински обози погълватъ опразнените ротни обози съ дажбата за 2.11.; дружинните обози оставатъ празни въ Дупница, да чакатъ погълване (за 3.11.) отъ II ешелонъ на дивизионния хранителенъ обозъ къмъ 10 часа на 2.11., а ротните обози тръгватъ задъ общата колона въ 8 часа на 2.11. (тръгватъ по-късно, за да си отпочинатъ отъ усилената работа). Къмъ 14 часа на 2.11. домакинските обози се прибиратъ къмъ своите части и почватъ да имъ приготвятъ вечеря на мѣстонощуването въ района Невѣстино — Четирци.

Къмъ това време войските на дивизията денуватъ така:

— Оперативенъ щабъ — въ Кадинъ мостъ.

— 3. п. п. съ планинско артилерийско отдѣление и една пионерна рота въ с. Невѣстино и Кадинъ мостъ, съ една дружина въ с. Еремия, която охранява на линията с. Златковци — Енчовци — Шопска махала;

— 2. п. п. и останалата дивизионна артилерия въ с. Четирци и Малинето;

— 1. п. п. съ планинско артилерийско отдѣление и една пионерна рота въ махалите Скендерска, Джоанска, Мѣнастирци, съ мѣрки за неподвижно охранение на линията р. Елешница — к. 742 — к. 963;

— Мостовата частъ, съ една пионерна рота, въ с. Четирци, при направения мостъ на р. Струма.

— Ядрото на дивизионната конница — въ хановетъ на Кадинъ мостъ, съ изпратени разезди по пѣтищата:

а) Невѣстино — Еремия — Хановетъ — Смоличано — Градище — Черна скала.

б) По долината на р. Елешница (Рѣчица) — Хановетъ.

в) с. Четирци — к. 963 — Тричковци — Златкова чука — Лазарци и южно, — всички съ задача да влѣзатъ въ свръзка съ частите, които действуватъ срещу Черната скала.

На 2.11., къмъ 16—17 часа, дружинните домакински обози пристигатъ отъ Дупница при ротните домакински обози, погълватъ ги съ дажба за 3.11. и се настаняватъ на почивка около Кадинъ мостъ — Невѣстино. Ешелонътъ (втория) на дивизионния хранителенъ обозъ въ Дупница въ 10

часа на 2.11. е празен и чака попълване, а другият (първият) ешелон тръгва в 14 часа на 2.11. от Сепаревски хан — пълен (дажбата за 4.11.), почива в западния край на Дупница и на 3.11. към 10 часа идва на Кадини мост да попълни дружинните домакински обози (за 4.11.).

Значителното отдалечение на дивизията от ст. Костенец бая вече налага армейските разходни складове за дивизията да бъдат в Дупница, като се попълват по тесноколейката от Радомиръ.

Това преместване на складовете се обмисля и осъществява от н-ка на армейското снабдяване.

Това преместване може да стане не по-рано от 4.11. пр. обяд.

На схема № 2 е посочено положението на дивизията в 15 часа на 2.11.

III ходъ. Приближаване.

Карта 1:40,000

(Кадини мост, Кюстендил, Бобошево)

1. Обстановка

Към 15 часа 10 м. на 2.11. к-рът на 21. п. дивизия на Кадини мост получава донесение от изпратения по Белия ридъ разездъ, че „разездътъ е влизалъ в връзка съ к-рът 1/14 дружина, която заема върха Бръзовичъ и е узналъ, че 14 п. п. заема линията Карадаци (к. 876) — в. Бръзовичъ — с. Укълци — к. 1014 и води огневи бой съ превъзходен противникъ на фронта в. Боровецъ (сев. отъ Черната скала — в. Ямата; че вследствие силния неприятелски артилерийски огънь и, главно, вследствие неизгодното положение на дясния флангъ на полка, той следъ смръкване ще се оттегли на линията в. Мечкарска чука — 907 — 1144“.

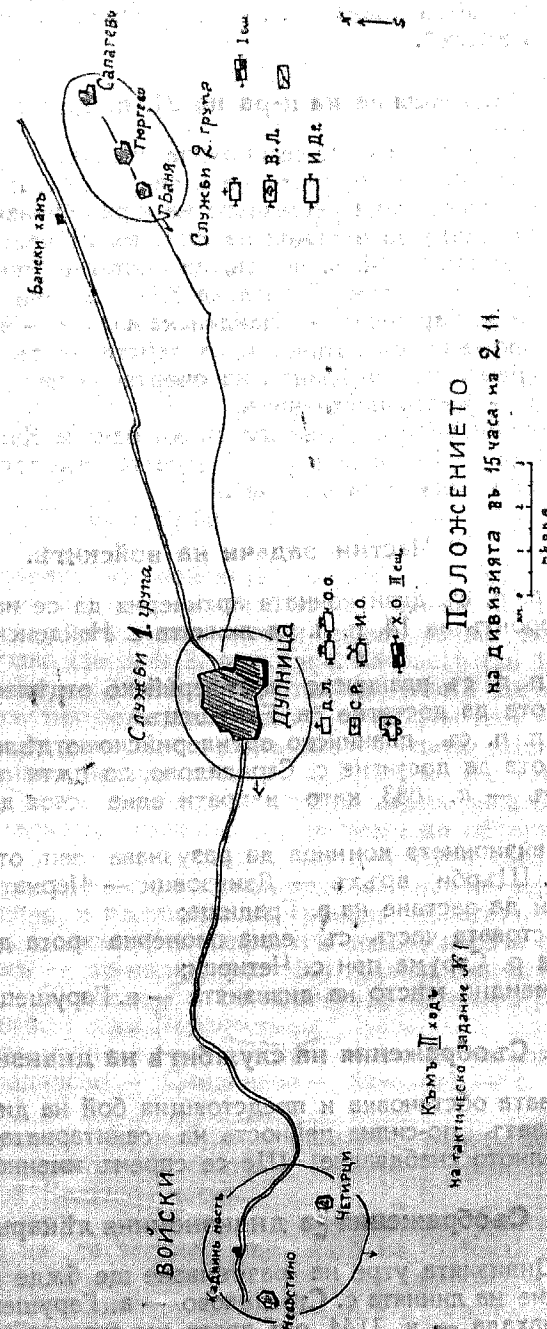
Въ 15 ч. 30 м. се получава и следната заповѣдь отъ к-щъ армията:

„Срещу фронта на 14. п. п. и ю. източно отъ него противникътъ е съсредоточилъ значителни сили и утре рано ще започне настъпление.“

21. п. дивизия да настъпи въ южна посока и утре 3. 11. на разсъмване да заеме подготвителна позиция (изходно положение) за действие срещу фронта Черната скала — Ямата.

Армейско предавателно мѣсто за хранителни и огнестрелни припаси на Кадини мостъ къмъ 10 часа на 4.11.

СХЕМА № 2



Болница за дивизията ще се разкрие утре 18 часа "Кадийн мост".

2. Решение на к-ра на 21. п. дивизия.

До 18 часа на 2.11. се проучва задачата, предупреждават се частите, подготвят се и се разпращат разпоредения, в които личи решението на к-ра дивизията:

"Дивизията да настъпи на 2.11. в 21 часа на юг, с цел да подкрепи 14. п. полк, да достигне преди разсъване и почива до към 7 часа на 3.11. на линията с. Страдалово — в. Гарушец — Найдена махала — к. 1144, като заеме положение с готовност да действа с главните усилия срещу левия фланг на очертания на фронта Черната скала — Ямата противник.

Службите да се преместят в района Кадийн мост — Четирци — Смоличано — Хановет, с готовност да обслужват дивизията в боя.

3. Частни задачи на войските.

1. п. п. с дивизионната артилерия да се насочи зад новия фронт на 14. п. п. на линията с. Найдена махала — к. 1144;

2. п. п. с планинско артилерийско отделение и пионерна рота да достигне в. Гарушец.

3. п. п. с планинско артилерийско отделение и пионерна рота да достигне с. Страдалово, по пътя през Елински рид — к. 883, като изпрати една своя дружина на к. 920;

Дивизионната конница да разузнава зап. от р. Ръчица до в. Щърби връх — Дзинзовци — Черната скала, ядрото ѝ да застане на в. Градище;

Мостовата част с една пионерна рота да охранява моста на р. Струма при с. Четирци;

Командно място на дивизията — в. Гарушец.

4. Съображения на службите на дивизията.

Новата обстановка и предстоящия бой на дивизията вече изискват по-силна дейност на санитарната служба и огнестрелното снабдяване. Ще се спрем именно на тях.

а) Съображения на дивизионния лекар.

1. Дивизията утре на разсъване ще бъде в изходно положение на линията с. Страдалово — в. Гарушец — Найдена махала — к. 1144, откъдето ще атакува към фронта Черната скала — в. Ямата.

2. За да може към това време (вероятно начало на атаката) на полковите превързочни места около изходното положение на дивизията да има носачи за изнасяне на ранените, налага се дивизионната санитарна рота да бъде пренесена (само хората ѝ) с санитарен автомобилен взвод от Дупница по шосето в с. Четирци още тази вечер. Утре сутринта сжичите да продължат движението си на юг, за да достигнат към 7 часа с. Хановет, где-то автомобилният взвод да остане, а санитарната рота да излезе още напред (на юг), за да достигне полковите превързочни места.

3. Планинският характер на местността позволява да се изнесат по-напред дивизионните превързочни места. Затова, дивизионната лъчебница би трябвало да излезе на чело на дивизионните обози, да се премести още тази нощ в с. Четирци, где-то да отпочине, за да може утре сутринта рано да настъпи на юг през с. Еремия и да достигне към 9—10 часа в долината на р. Елешница, где-то да открие дивизионни превързочни места. До това време боята ще да е започнала.

Групировката на войските и пжтищата в района, определен за изходно положение на дивизията, подсказват да се открият 2 дивизионни превързочни места — в с. Смоличано (за 3. и 2. п. п.) и с. Хановет (за 1. п. п.). Отдалечаването на 3. и 1. п. п. от тия места ще наложи да се усилят тия полкове с по 5 санитарни линейки от лъчебницата, за евакуация към лъчебницата. Централно място в района на дивизията е с. Еремия. В това село би трябвало да се премести и открие дивизионна болница утре не по-късно от обяд, за да може да обслужва ранените, които дивизията навърно ще има към това време.

4. Разпределянето на войските за заемане на изходното положение и пжтищата в района налагат в помощ на 3. п. полк да се изпратят повече носачи (до 60), на 2. п. полк — по-малко (до 30) носачи, на 1. п. и 14. п. полкове — 60 носачи, а 30 носачи да останат резерв в с. Хановет.

5. За евакуация на ранените би могло да се използва пътя — Страдалово — Смоличано — Хановет — с. Еремия — Четирци.

Санитарните автомобилни взводове може да се използват по пътя Хановет — Еремия — Четирци към болницата на Кадийн мост.

Санитарното място за тежкоболни в Бански хан следва вече да се закрие, тъй като на изток от гр. Дупница няма да има никакви части на дивизията, а при това открива се болница от утре, 3. 11., в 18 часа на Кадийн мост.

8) Съображения за огнестрелното снабдяване.

1. Разпределянето на огнестрелните припаси за еница оръжие въ дивизията и подделенията ѝ се вижда таблицата на стр. 7.

Отъ тая таблица се вижда, че въ дивизията има огнестрелни припаси за 2—3 бойни дни.

Дивизионният артилерийски огнестреленъ обозъ общъ тонажъ 115 тона, а пехотниятъ — 50 тона.

2. За да може да поднася до бойния фронтъ припаси безъ да се почувствува криза за тяхъ, огнестрелниятъ обозъ на дивизията трѣбва още тая вечеръ (2. 11.) да настѣ отъ Дупница и достигне и се установи най-късно утре разсѣване въ района Кадинъ мостъ — Невѣстино — тирци, отъ гдето следъ кратка почивка да продължи движението на югъ къмъ изходното положение на дивизията за откриване предавателни мѣста.

Планинскиятъ характеръ на района, линията за изходно положение, посочената за достигане отъ дивизията край линия Черната скала — Ямата и пѣтищата въ района посказватъ, че тия предавателни мѣста трѣбва първоначал да бждатъ къмъ линията к. 883 — Смоличано — Сегменъ съ огледъ да се изнесатъ впоследствие на югъ къмъ линията Рудища — Гарушецъ — Мечкарска чука, ако това и армейското предавателно мѣсто се премѣсти на югъ отъ Кадинъ мостъ — къмъ Хановетъ.

3. Ако боятъ започне утре, 3. 11., къмъ 8 часа, частите ще могатъ да получатъ припаси отъ дивизионния огнестреленъ обозъ едва къмъ 15 часа сѣщия день, а дивизионниятъ огнестреленъ обозъ, следъ като стовари припаситъ си дивизионните предавателни мѣста, може да се попълни едва къмъ 12 часа на 4. 11. и да бжде отново на дивизионните предавателни мѣста чакъ къмъ 20 часа. Частитъ, следователно, ще разполагатъ на бойния фронтъ (включително дивизионните предавателни мѣста) съ бойни припаси сѣдно за около 2 бойни дни и биха почувствали криза ако боятъ продължи два дни и ако дивизионния огнестреленъ обозъ не ги попълни отново на 4. 11. вечеръта.

За това, още на 3. 11. дивизионниятъ огнестреленъ обозъ ще трѣбва да стовари всичкитъ си запаси на дивизионните предавателни мѣста и веднага да се върне къмъ Кадинъ мостъ. Понеже дивизията още на 3. 11. ще премѣсти фронтъ си на югъ и ще се отдалечи отъ Кадинъ мостъ, а не сигурно, че армията ще може при случай да изнесе армейското предавателно мѣсто нѣкъде къмъ Хановетъ на 4. 11. тъй като за 4. 11. къмъ 10 часа това мѣсто е опредѣлено на Кадинъ мостъ, то за да не се постави на рискъ огнестрелното снабдяване на дивизията за 4. 11. — тъкмо ко

гато тя ще трѣбва да използва успѣха си съ преследване, или да задържи достигнатата линия, необходима е намѣсата на нѣкакви допълнителни превозни сѣдства на 4. 11., за подвозване къмъ дивизионните предавателни мѣста на огнестрелни припаси поне 50% отъ онова, що може да пренася дивизионния огнестреленъ обозъ (пехотенъ и артилерийски).

Тия допълнителни превозни сѣдства ще трѣбва да могатъ да се натоварятъ на 4. 11. къмъ 10 часа на армейското предавателно мѣсто Кадинъ мостъ.

Още на 3. 11. ще се види какъвъ размѣръ ще добие (по видъ и количество) разхода на огнестрелни припаси и ще може да се направи трѣбането за 4. 11., въ армейския щабъ, съ огледъ общия тонажъ, който допълнителните превозни сѣдства ще могатъ да вдигнатъ.

5. Групирането на войскитъ на изходното положение ще позволи да се използватъ нѣколко пѣтища за подвозъ:

Невѣстино — Ковачевци — Барабанджии — 883 — Страдалово — Рудища;

Невѣстино — Еремия — в. Мърза — Смоличано — Гарушецъ;

Невѣстино — Еремия — Стамболии — Хановетъ — долината на р. Рѣчица;

Невѣстино — Еремия — Кумбазето — Хановетъ.

8) Съображенията за интендантската служба отъ II ходъ оставатъ въ сила и за III ходъ.

2) Съображенията за ветеринарната служба сж: ветеринарната лѣчебница трѣбва да се изнесе нѣкъде задъ подготвителната позиция на дивизията, въ разположението на службитъ, вѣнъ отъ артилерийскитъ изстрели на противника, за да може спокойно и удобно да лѣкува добитъка.

Като минава отъ с. Гюргево презъ гр. Дупница да предаде на гарнизонната лѣчебница въ Дупница болнитъ си коне, за да може да приема на лѣкуване повече коне въ новото си мѣсто.

Най-подходящо мѣсто е Кадинъ мостъ, още повече, че по на югъ лѣчебницата не ще да може да отиде сѣщия день поради голѣмото разстояние отъ с. Гюргево.

9) Съображения за инженерното снабдяване.

Дивизията има задача да настѣпни и атакува противника, но планинскиятъ характеръ на мѣстността, възможността да се наложи на дивизията укрепяване и нуждата да се пооправятъ лошитъ пѣтища налагатъ, дивизионниятъ инженеренъ обозъ да се изнесе възможно по-напредъ къмъ войскитъ, за да ги снабдява съ возими окопни сѣчива. Широкиятъ боенъ фронтъ на дивизията и сѣществующата пѣтна мрежа налагатъ обозътъ да се разпредѣли на 3 части задъ полкове-

тѣ на дивизията на линията на селата Симиџи—Ереми Джоганска. Тая линия да се достигне на два етапа, по отдалечеността ѝ от сегашното мѣстостое на дивизията инженеренъ обозъ.

Съображенията за пощенска служба.

Приемане и придаване на пощата да става на отдалечените предавателни мѣста за хранително снабдяване (армейски, дивизионни).

Началникътъ на снабдяването въ дивизията е въ Дупница. Н-къ щабъ по телефона му съобщава решението на к-ра дивизията относно службитѣ. Като съобщи това решение н-цитѣ на службитѣ, н-кътъ на снабдяването приема докладъ имъ, въ които тѣ излагатъ своитѣ съображения за действията на службитѣ, споредъ решението на к-ра на дивизията.

Н-кътъ на снабдяването прави много на кратко, по телефона, своя докладъ на н-къ щабъ, който е на Кадийнъ мостъ, като изхожда отъ следнитѣ съображения:

1. Службитѣ отъ мѣстонощуването си да настѣпятъ една колона тая нощъ (2. 11.) презъ Дупница къмъ рай Кадийнъ мостъ—Четирци и южно отъ него, гдето да се тановятъ за обслужване на дивизията въ предстоящия б. Нощното движение е необходимо за скриване присѣжето на службитѣ.

2. Движението да се започне и извърши въ следен редъ.

Първа група — Дивизионна лѣчебница, да трѣгне 20 часа, дивизионенъ огнестреленъ пехотенъ обозъ — 20 ч. 5 м., дивизионенъ артилерийски огнестреленъ обозъ въ 20 ч. 40 м., дивизионенъ инженеренъ обозъ — въ 21 ч. 30 м.

Втора група — Дивизионнитѣ болници, ветеринарна лѣчебница, дивизионната интендантска дружина. Въ 20 ч. болницитѣ да трѣгнатъ отъ с. Горна баня. Колоната да настѣ презъ Галилея—Дупница—Кадийнъ мостъ.

3. Санитарна служба. Санитарното мѣсто за тежболни въ Бански ханъ да се закрие отъ 3. 11. въ 8 часа, тъй като дивизията се изнася на западъ отъ Дупница. Оснаститѣ на лѣчение тежкоболни ще се предаватъ въ военна болница въ Дупница.

Относно дейността на подѣленията на санитарна служба, докладватъ се и възприематъ съображенията на дивизионния лѣкаръ, които по-горе ние изброихме.

4. Огнестрелно снабдяване. Като изброява съображенията на н-ка огнестрелното снабдяване, н-кътъ на снабдяване препорѣчва да се използва първия ешелонъ отъ дивизионния хранителенъ обозъ (полезенъ товаръ 90 тона). Този ешелонъ на 3. 11. въ 10 часа се опразва на Кадийнъ мостъ.

Докладъ на
н-ка на снаб-
дяването
въ дивизията.

Предстои му да бѣде попълненъ тукъ отъ армейския обозъ къмъ 10 часа на 4. 11. Въмѣсто да се попълва съ хранителна и фуражна дажба, ако се попълни съ огнестрелни припаси, които огнестрелниятъ армейски обозъ ще докара на 11. въ 10 часа на Кадийнъ мостъ, тоя ешелонъ ще улесни огнестрелното снабдяване на дивизията въ решителния день 4. 11., като ще може да се изнесе напредъ къмъ войскитѣ.

Тоя ешелонъ ще може на 4. 11. да извърши и едно усилено движение, тъй като цѣлия день 3. 11. е почивалъ.

Същевременно, дивизията нѣма да почувствува криза въ хранителното си снабдяване, тъй като тя има храна:

за 3. 11. въ ротнитѣ домакински обози,

за 4. 11. въ дружиннитѣ

за 5. 11. въ втория ешелонъ на дивизионния хранителенъ обозъ.

А за 6. 11. ще се донесе, армейското предавателно мѣсто за хранително и огнестрелно снабдяване да се изнесе на югъ — къмъ Хановетъ, за да не се чувствува криза поради възможното отдалечение на дивизията южно отъ Черната скала.

Т а б л и ц а

за дивизионнитѣ предавателни мѣста за огнестрелно снабдяване на 3. ноемврий.

(Карта 1:40,000)

Дивизионно предавателно мѣсто.	Кога се открива?	За кои части?
1. Около к. 883 (южно отъ Райковъ ридъ) — по пѣтя Невѣстино — Ковачевци — Барабанджии.	3. 11. къмъ 14 часа.	3. п. п., планинско артилерийско отдѣление, дивизионната конница.
2. Смоличано (по пѣтя Невѣстино — Еремия — в. Мърза).	"	2. п. полкъ.
3. Сегменци (по пѣтя Невѣстино — Еремия — Стамболии — Хановетъ).	"	Планинско артилерийско отдѣление.
4. с. Юзупето (по пѣтя Невѣстино — Еремия — Кумбазето — Хановетъ).	"	1. п. полкъ, дивизионна артилерия.

Докладва се горната таблица за дивизионни предавателни мѣста за огнестрелно снабдяване на 3. 11.

Б. Интендантска служба.

Относно дивизионните предавателни мѣста за хранително снабдяване, докладва се следната таблица за мѣста на 3. 11.

Т а б л и ц а

за дивизионните предавателни мѣста за хранително снабдяване на 3. ноемврий.
(карта 1:40,000).

Дивизионно предавателно мѣсто и № на ешелона.	Кога се открива.	За кои части.
Кадийн мостъ — Четирци I ешелонъ.	3. 11. въ 10 часа	1., 2. и 3. п. полкове, дивизионна артилерия, инженерни части, дивизионна конница, оперативния и снабдителния щабъ на дивизията, санитарните автомобилни взводове.
с. Четирци I ешелонъ.	3. 11. въ 12 часа	Дивизионна лѣчебница съ санитарна рота, дивиз. О. О., дивизионния инженеренъ обозъ.
Кадийн мостъ — Нѣвѣстино I ешелонъ.	3. 11. въ 14 часа	Дивизионните болници, ветеринарна лѣчебница, интендантска дружина.

Хлѣбопеченето да продължава да се извършва въ походните фурни на Кадийн мостъ, тъй като не могат да се подвозятъ съ армейски обози необходимите материали за изграждане на полски фурни, каквито фурни още въ ходъ дивизионниятъ интендантъ бѣ докладвалъ да се приготвятъ на 3. 11. въ района Кадийн мостъ. Недостигътъ от хлѣбъ до размѣра на дневните нужди на дивизията да се

пригответи въ мѣстните селски фурни на района, по изборъ на дивизионния интендантъ.

Интендантската дружина да се настани въ района Кадийн мостъ, а частъ отъ нея да остане въ Дупница, за да извърши при удобства възложената ѝ работа (стъкмяване обозитѣ, изкърпване облѣклото, ботуши и др.).

Двата ешелона отъ дивизионния хранителенъ обозъ да се премѣстятъ въ Дупница и да превозватъ събранитѣ изъ района хранителни и фуражни припаси.

По останалитѣ служби се докладватъ и възприематъ съображенията на н-цитѣ на тия служби.

Снабдителниятъ щабъ на дивизията да се движи на чело на първата група дивизионни служби и се установи въ Кадийн мостъ.

Като се удобри доклада на н-ка снабдяването, той отдава частично разпореждания направо до подѣленията на дивизионните служби, съ огледъ да се премѣстятъ въ района Кадийн мостъ — Нѣвѣстино — Четирци, безъ да се губи много време за отдаване на разпорежданията чрезъ н-цитѣ на службитѣ.

Тукъ. — Заведующъ подвоза

Копие. — { Дивизионния лѣкаръ
Дивизионната лѣчебница.

Дивизионната лѣчебница, следвана последователно отъ Д. О. О. и Д. И. О. подъ Ваша команда, да тръгне въ 20 часа отъ Дупница и по шосето безъ голѣма почивка да достигне с. Четирци, гдето ще получатъ допълнителни указания. Първиятъ ешелонъ хранителенъ обозъ трѣбва да бѣде утре въ Четирци 10 часа. Заповѣдь.

№ 19, 211. 920. год. 16 ч. 40 м. Дупница.

А. — Н-къ на снабдяването.

с. Горна баня — Дивизионни болници,

с. Георгево — Ветеринарна лѣчебница и

с. Сепарево — Дивизионна интендантска дружина.

Копие — Дивизионния лѣкаръ, Дивизионния интендантъ.

Дивизионните болници, ветеринарната лѣчебница и дивизионната интендантска дружина да тръгнатъ отъ мѣстата си въ 20 часа и по изброения редъ, подъ командата на к-ра интендантската дружина, да настѣпятъ презъ Галилея по шосето Дупница за с. Нѣвѣстино, гдето да бждатъ къмъ 8 часа на 3. 11. и ще получатъ допълнителни указания.

Стѣкмителната рота да остане въ Дупница и започне възложената ѝ работа.

Снабдителният щабъ тръгва отъ Дупница къмъ Кадинъ мостъ въ 20 часа. Заповѣдь.
№ 20 2.11. 19. . год. 16 ч. 40 м. гр. Дупница.
А. — Н-къ на снабдяването.

5 Действия и снабдяване на 2. п. полкъ на 2.11. и 3.11.

Като проучва разпорежданията на к-ра на дивизията относно приближаването къмъ бойното поле, к-рътъ на 2. п. полкъ решава и разпорежда къмъ 8¹/₂ часа на 2.11.:

1. Въ 21 часа на 2.11. полкътъ да настѣпи съ две дружини, минохвъргачната рота и пионерна рота по пѣтя отъ с. Четирци презъ военния мостъ — с. Невѣстино — к. 672 — с. Еремия — Дръманцитѣ, достигне и се установи около к. 766, като съ едната дружина заеме скрито за подготвителна позиция западната половина на масива Гарушецъ;

2. Въ 22 часа същия денъ третата дружина съ планинско артилерийско отдѣление да настѣпи отъ с. Четирци — военния мостъ — пѣтя източно отъ Невѣстино — с. Еремия — Кумбазето — Хановетѣ — Смоличано — пѣтя източно отъ к. 766, да достигне и заеме скрито за подготвителна позиция източната половина на масива Гарушецъ;

3. Артилерийското отдѣление да достигне и се разположи въ района к. 766 — Гарушецъ — Баганцитѣ и се подготви да подкрепи действията на полка въ южна посока въ участъка к. 1093 — Мечкарска чука.

4. Дружиннитѣ бойни обози да следватъ задъ дружинитѣ си, да достигнатъ и се установятъ въ с. Смоличано — кждето ще бжде дивизионно предавателно мѣсто за огнестрелно снабдяване къмъ 14 часа на 3.11.

Когато дружинитѣ достигнатъ означенитѣ имъ по-горе райони, да се раздадатъ на бойцитѣ по около 50 патрони отъ ротнитѣ бойни обози.

5. Бойниятъ обозъ на артилерийското отдѣление да достигне с. Сегменци, кждето ще бжде дивизионното предавателно мѣсто.

6. Полковата лѣчебница съ пристигането си въ Смоличано да открие превързочно мѣсто.

7. Дружиннитѣ (и на артилер. отдѣление) домакински обози да останатъ въ с. Четирци и следъ като бждатъ попълнени, къмъ 10 часа на 3.11., да настѣпятъ подъ командата на заведующъ прехраната по пѣтя на трета дружина, да откриятъ дружинно предавателно мѣсто за ротитѣ въ с. Смоличано въ 16 часа и следъ това да се установятъ въ с. Хановетѣ, гдето ще се попълнятъ къмъ 10 часа на 4.11, отъ дивизионния хранителенъ обозъ II ешелонъ.

8. Да се взематъ водачи отъ селата.

Когато полкътъ се приближава къмъ подготвителната си позиция (изходно положение на Гарушецъ), ротнитѣ бойни обози сж непосредствено задъ ротитѣ си и се движатъ съ тѣхъ.

Батарейнитѣ бойни обози сж събрани въ опашката на отдѣлението, за да иматъ батареитѣ по-голѣма свобода за движение. Това движение е възможно така, тъй като презъ нощта батареитѣ нѣма да стрелятъ. Бойниятъ обозъ на отдѣлението е въ опашката на батарейнитѣ бойни обози.

Съображения на дружиннитѣ командири отъ 2. п. п.

Още въ 16 часа на 2.11. полкътъ е предупреденъ за предстоящото движение и готварницитѣ сж имали възможност до 21 часа (началото на движението) да приготвятъ вечерята за 2.11.

Ротнитѣ домакински обози (съ готварницитѣ) не сж нуждни на частитѣ си презъ нощта на 2.11. и за да не прѣчатъ, не бива да ги следватъ, а *трѣбва да останатъ на мѣстата си*. Но за да не останатъ частитѣ безъ закуска и обѣдъ на 3.11., готварницитѣ да сварятъ до 21 часа на 2.11. месо, което да се раздаде на ржце. Ако има суха храна (кашкавалъ, сирене или др.), да не се вари месо.

По тоя начинъ, въ 21 часа на 2.11. дружинитѣ трѣгватъ на югъ съ нахранени войници и съ обѣдъ, закуска и хлѣбъ за 3.11. на ржце.

Понеже за 3.11. въ 16 часа с. Смоличано е опредѣлено като дружинно предавателно мѣсто, ротнитѣ домакински обози (и готварницитѣ) трѣбва да бждатъ къмъ това време въ това село и въ него да се установятъ. Но понеже, при това, ротнитѣ готварници трѣбва да приготвятъ вечеря за 3.11. и да я разнесатъ на позицията, ясно е, че ротнитѣ обози трѣбва да пристигнатъ въ с. Смоличано къмъ 12 часа на 3.11. и веднага да започнатъ приготвление на вечерята. Тѣ ще трѣбва да се движатъ събрани наедно подъ обща команда на нѣкои подофицеръ отъ полковото домакинство, като трѣгнатъ на 3.11. въ 7 часа отъ мѣстонощуването.

Батарейнитѣ домакински обози се движатъ заедно съ ротнитѣ, но достигатъ и заставатъ въ с. Сегменци.

Домакинскиятъ обозъ на артилерийското отдѣление се движи заедно съ дружиннитѣ, достига с. Сегменци, попълва батарейнитѣ обози и се връща да почива въ с. Хановетѣ, при дружиннитѣ домакински обози.

Ротнитѣ бойни обози достигатъ и оставатъ на изходното положение при ротитѣ си.

Батареините бойни обози достигат и се разполагат около и въ с. Смоличано.

Схема № 3. (стр. 55) е за положението на дивизията към 2 часа на 3. 11., когато се приближава към изходното положение (подготвителната позиция).

IV ходъ — Подготвителна позиция.

1. Обстановка на 3. 11. — 7 ч. 30 м.

На 2. 11. въ 23 часа, когато дивизията, разчленена в 5 колони, се приближава към заповѣданото изходно положение (подготвителната позиция), к-рът на дивизията получава следната телеграма:

„Утре, 3. ноемврий, дивизията да настѣпни и спие противника предъ фронта си и овладѣе пограничната ивица Черната скала—Ерсековица. 14. п. полкъ да се изтегли от фронта на дивизията.“

Отъ разни източници, отъ конницата и 1. п. полкъ, к-рът на дивизията узнава, въ 7 ч. 30 м. на 3. 11. че:

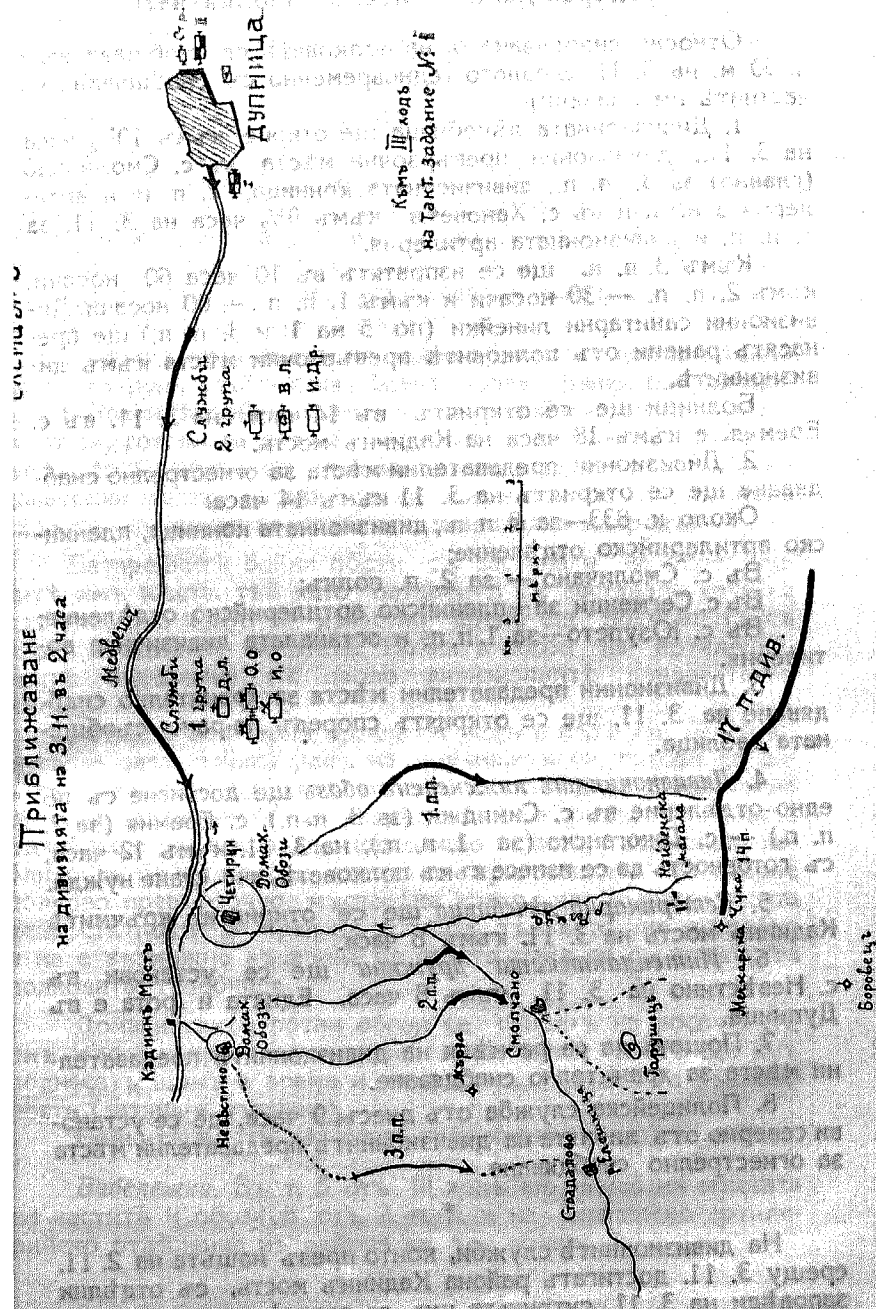
— Противникъ настѣпва въ нѣколко колони по фронта Равни трапъ — в. Езерникъ — к. 876 — Ерсековица. Артилерийска стрелба се чува къмъ 1. п. полкъ.

2. Тактически нареждания на к-ра на 21. п. дивизия.

Като преценява обстановката, к-рът на 21. п. дивизия нарежда:

„Дивизията отъ достигнатото изходно положение (подготвителната позиция) да атакува противника въ 9 часа като съ лѣвия си флангъ (1. п. п. и 1 планинско артилерийско отдѣление) го задържа по фронта, съ центъра (2. п. п.) да настѣпни, да атакува и овладѣе в. Градище — к. 884, а да нанесе решителенъ ударъ съ 3. п. п., който да се изнесе напредъ и съсредоточи, заедно съ планинско артилерийско отдѣление, като дивизионенъ резервъ въ района в. Острецъ — к. 1064 — в. Майсторска чука, за действие било срещу в. Градище (ако е заетъ отъ противника), било срещу фланга и тила на противника, за обхождане. Дивизионната конница да задържа противника на в. Остра Чука и при силенъ натискъ да се оттегля постепенно презъ в. Градище на к. 1064 за да охранява дѣсния флангъ на дивизията и евентуално да съдействува на 3. п. п.“

Артилерията (безъ едно отдѣление при 1. п. п. и безъ планинско отдѣление съ 3. п. п.) да се обедини отъ к-ра дивизионната артилерия, за подпомагане действията на 2. п. полкъ.“



3. Разпореждания относно снабдяването.

Относно снабдяването, на полковете се съобщава в ч. 30 м. на 3. 11. следното (едновременно съобщаване частните им задачи):

1. Дивизионната лѣчебница ще открие към 10¹/₂ часа на 3. 11., дивизионни превързочни мѣста в с. Смоличан (главно) за 3. п. п., дивизионната конница, 2. п. п. и артилерията имъ, и в с. Хановѣт към 9¹/₂ часа на 3. 11. з 1. п. п. и дивизионната артилерия.

Към 3. п. п. ще се изпратят в 10 часа 60 носачи към 2. п. п. — 30 носачи и към 1. п. п. — 60 носачи. Дивизионни санитарни линейки (по 5 на 1. и 3. п. п.) ще пренасят ранени отъ полковитѣ превързочни мѣста към дивизионнитѣ.

Болници ще се открият в 14 часа на 3. 11. в с. Еремия, а към 18 часа на Кадинѣт мостъ.

2. Дивизионни предавателни мѣста за огнестрелно снабдяване ще се открият на 3. 11. към 14 часа:

Около к. 833—за 3. п. п., дивизионната конница, планинско артилерийско отдѣление;

В с. Смоличан — за 2. п. полкъ;

В с. Сегменци за — планинско артилерийско отдѣление;

В с. Юзупето — за 1. п. п. и останалата дивизионна артилерия.

3. Дивизионни предавателни мѣста за хранително снабдяване на 3. 11. ще се открият споредъ по-рано съобщената таблица.

4. Дивизионният инженеренъ обозъ ще достигне съ едно отдѣление в с. Симиджи (за 3. п. п.), с. Еремия (за 2. п. п.) — с. Джоганска (за 1. п. п.), на 3. 11. към 12 часа, съ готовност да се изнесе към полковете, ако стане нужда.

5. Ветеринарна лѣчебница ще се открие в кръчмитѣ Кадинѣт мостъ на 3. 11. към 8 часа.

6. Интендантската дружина ще се установи в с. Невѣстино на 3. 11. към 8 часа. Едната и рота е в Дупница.

7. Пощата да се размѣня на дивизионнитѣ предавателни мѣста за хранително снабдяване.

8. Полицейска служба отъ днесъ, 9 часа, ще се установи северно отъ линията на дивизионнитѣ предавателни мѣста за огнестрелно снабдяване.

*

На дивизионнитѣ служби, които презъ нощта на 2. 11. срещу 3. 11. достигатъ района Кадинѣт мостъ, съ отдѣлни заповѣди на 3. 11. сутринта имъ се заповѣдва да се пре-

мѣстятъ и установятъ на мѣстата посочени въ току що изброенитѣ разпореждания до полковете.

4. Действия на полковете.

Отъ изходното положение (подготвителната позиция) пехотнитѣ полкове още на разсъмване изпращатъ (по дружинно) пехотно разузнаване въ опредѣленитѣ имъ зони за действие, установяватъ свръзка (чрезъ патрули) между вътрешнитѣ си флангове, установяватъ свръзката въ бойния си редъ, разучватъ обектитѣ си.

Бойцитѣ получаватъ по една бомба и допълнително число патрони отъ ротния боевъ обозъ (напр. по 50 патрони). Ротнитѣ бойни обози сж задъ бойния редъ на ротитѣ си, готови да следватъ неговото движение. Дружиннитѣ бойни обози сж по-назадъ, около дивизионнитѣ предавателни мѣста, готови да се движатъ, когато бойниятъ редъ съ движение се отдалечи значително напредъ.

Батарейнитѣ бойни обози сж застанали на опредѣленитѣ имъ мѣста, тъй като батареитѣ сж застанали вече на позиции, отъ които за известно време ще подкрепятъ съ огънь атаката на пехотата. Бойнитѣ обози на артилерийскитѣ отдѣления сж около дивизионнитѣ предавателни мѣста.

Ротнитѣ санитарни органи сж задъ ротитѣ си. Дружиннитѣ — задъ бойния редъ на дружинитѣ си, готови да даватъ помощъ на идещитѣ ранени, или пъкъ да следватъ на скокове движението на напредъ бойния редъ. Полковата лѣчебница се спира на подходящо мѣсто, възможно по-близо до бойния редъ, гдето се приготвява да открие полково превързочно мѣсто, на което да върши своята дейностъ почти до края на атаката, тъй като не е удобно и не е възможно въ време на самата атака да се премѣства полковата лѣчебница.

Домакинскитѣ ротни обози се спиратъ на посоченитѣ имъ мѣста и приготвятъ храна за бойцитѣ, която ще имъ поднесатъ щомъ е време и има затова нуждната възможностъ (затишие, тъмнина).

Бойцитѣ иматъ на рѣце суха храна (месо) за обѣдъ.

Забележка. Въ т. 5 отъ III ходъ сж показани мѣстата на частитѣ и обозитѣ отъ 2. п. п. и на планинско артилерийско отдѣление въ района на тоя полкъ.

V ходъ — Атаката съ ударъ.

1. Обстановка на 3. 11. — 10 часа.

Къмъ 10 часа на 3. 11. отъ донесенията на час отъ наблюденията, за к-ра на 21. п. дивизия (на в. шецъ) обстановката се е сложила така:

Още отъ 9 часа противникътъ е открилъ артилер. огънь отъ района в. Езерникъ — в. Човѣка по разп. нието на 2. п. полкъ. Предни неприятелски части тласкали дивизионната конница отъ в. Градище (тя се теглила на к. 1064) и се спущатъ по гребена на тоя в. с. и. посока. Други неприятелски части настъ отъ къмъ в. Остра чука по гребена Харамийски Пре. Едновременно съ това, лѣвофланговата дружина на полкъ, която е достигнала к. 884, завързва оживен хотень огънь съ неприятелска пехота, която започ настъпва отъ линията на с. Шаьовци.

Срещу 1. п. полкъ противникътъ е достигналъ л. с. Милевци — к. 1107. Неприятелската артилерия южн. с. Лазарци обстрелва к. 777, в. Мечкарска чука, к. 1 артилерийското отдѣление задъ к. 1144.

Частитъ на дивизията въ това време (10 часа) сж

Дивизионната конница на к. 1064, съ разезди къ Щърби върхъ и Попова шапка.

3. п. полкъ, на в. Острецъ има една пехотна рота 1. дружина, на вис. с. — и. отъ к. 1064 сж другитъ роти, картечната рота и 2. минохвъргачни взвода; л. Рудища е челото на 2. дружина, съ 1. минохвъргач. взводъ, които сж въ движение къмъ к. 1064; на поля 880 м. западно отъ к. 920 е челото на 3. дружина, която въ движение къмъ в. Майсторска чука.

Една планинска батарея е въ дола с. — з. отъ к. 1 а другитъ батареи (отъ отдѣлението при 3. п. п.) сж к. 920 (източно отъ пжтя) на позиция.

Ротнитъ бойни обози непосредствено следватъ р. тъ си; тия отъ първа дружина сж на около 800 м. задъ титъ си, на мѣсто.

Дружиннитъ бойни обози се спиратъ въ с. Страдалово; ако сега излѣзатъ по-напредъ, ще стане натрупване части по пжтя, а въ тоя моментъ полкътъ се нуждае свобода въ движението.

Ротнитъ и батареинитъ домакински обози сж въ движение по пжтя Невѣстино — по Елински ридъ — с. Барабанджии; батареинитъ ще се спратъ около к. 883 (въ рата), а ротнитъ ще продължатъ и достигнатъ въ с. Страдалово, гдето ще се установятъ.

Дружиннитъ (и на артилер. отдѣление) домакински обози получаватъ дажбата за 4. 11. на дивизионното предавателно мѣсто — Кадиинъ мостъ. Следъ попълването си ще настѣпятъ по посочения пжтъ и ще се установятъ: дружиннитъ — около с. Цвѣтанци, а на отдѣлението — въ Махалата — източно отъ к. 883.

Бойниятъ обозъ на батареята сев. з. отъ к. 1064, е спрѣлъ въ с. Милевци; на другитъ две батареи бойнитъ обози сж установени въ с. Страдалово. На артилерийското отдѣление бойния обозъ е установенъ около с. Шейнето (к. 883). На стотина метра задъ орджията на позиция сж батареинитъ снабдителни мѣста.

Ротнитъ и дружиннитъ санитарни органи следватъ непосредствено задъ частитъ си. Полковата лѣчебница е въ движение задъ обозитъ на 2. дружина; ще се спре около к. 920 да открие полково превързочно мѣсто (на поляната южно отъ к. 920).

1. и 2. пех. дружини и дветъ батареи ще се снабдятъ по пжтя 1064 — с. Рудища — к. 920 — с. Страдалово — к. 883 — Барабанджии — по Елински ридъ — Невѣстино.

3. дружина, първата батарея (и дивизионната конница) ще се снабдятъ по пжтя Корчевци — к. 1064 — Майсторска чука — Върговци — Гробищаре — Страдалово и т. н. Полковото домакинство — въ с. Барабанджии.

2. п. полкъ е успѣлъ да овладѣе отъ обектитъ си само к. 884 и е достигналъ линията южно $\frac{1}{2}$ км. отъ к. 1093 — с. Чаушитъ — с. Колевци — к. 884.

1. п. полкъ продължава да бжде на линията в. Мечкарска чука — к. 907 — к. 1111. 14. п. п. е изтегленъ отъ фронта. На в. 777 е изпратена отъ 1. п. п. една пех. рота за свързка съ 2. п. полкъ.

Въ района на в. Гарушецъ — к. 766 — Найденска махала е дивизионната артилерия; планинск. отдѣление има въ разположението на 3. п. п. и едно отдѣление има въ разположението на 1. п. полкъ. (Вижъ схема № 4. на стр. 60)

Читателътъ може за упражнение да посочи самъ подробноститъ въ разположението на дивизията (2. п. п., 3. п., артилерията).

Тактическитъ нареждания на к-ра на 21. п. дивизия.

Като преценява така сложената обстановка, к-рътъ на дивизията разпорежда въ 10 часа 10 м. на 3. 11.:

„1. и 2. п. полкове да задържатъ настѣплението на противника, докато 3. п. п. (дивизионния резервъ) се приготви да атакува противника на фронта в. Градище — в. Човѣка (включ.).

На 1. дружина — Градище — Рудища — к. 920. Предвидъ различната дължина на пжтищата за еция, особено на 3. дружина, смѣтамъ за необходимо дружина да се дадатъ 8 души музиканти и 15 носачи дивизионната санитарна рота; на 2. дружина — 10 души музиканти и 15 носачи, а на 3. дружина — 6 души музиканти и 30 носачи и полковата санитарна линейка.

Евакуацията на раненитѣ отъ полковото превързѣ мѣсто къмъ дивизионното, споредъ заповѣдта по дивта, ще се извършва отъ дивизионни санитарни линейки.

Въ всѣка дружина има по 1 санитарна линейка, 3. дружина ще има 2.

3. Общиятъ фронтъ на полка и мѣстоположение полковото превързочно мѣсто не налагатъ откриване дружинно превързочно мѣсто за коя да е отъ дружини. Още повече, че пжтя за евакуация и на третѣ дружина минава само презъ к. 920 за с. Смоличано и раненитѣ ниемо ще трѣбва да минаватъ презъ полковото превързочно мѣсто, за да се сортиратъ и получатъ санитарни билети.

Въ духа на тоя докладъ, к-рътъ на полка отдава разпореждания въ § отъ заповѣдта си по полка, за предстоящата атака.

4. Разпореждания на к-ра на 3/3 пех. дружина

3. пех. дружина (7., 8., 9. п. роти, картеч. рота, пехотен взводъ и минохвъргаченъ взводъ) има задача полка (отъ предния пунктъ 3.) „да продължи настѣпление си презъ с. Корчевци, за да застане на в. Попова шапка отъ гдето да атакува в. Човѣка“.

Отъ т. 1. на тоя ходъ V се вижда, че къмъ 10 часа 3.11. 3. п. дружина е въ движение къмъ в. Майсторска ч и челото ѝ е на поляната 800 м. западно отъ к. 920. Ротни бойни обози сж непосредствено задъ ротитѣ си. Поне движението е въ сферата на артилерийския огънь, роти се движатъ една задъ друга въ съответни за положението строеве. Дружинниятъ боенъ обозъ бѣ спрѣнъ въ с. Страдалово, но е получилъ допълнителна заповѣдъ отъ к-ра се премѣсти въ с. Върговци, предъ видъ на това, че дружината се изнася още по-напредъ на подготвителна позиция.

Когато дружината, разчленена, съ преднитѣ си части достига подготвителната си позиция на в. Попова шапка (1034) и склоноветѣ му, ротнитѣ бойни обози сж нѣкъ на линията к. 992—надписа Корчевци и се спущатъ по склона къмъ югъ.

Тукъ на в. Попова шапка въ 11 $\frac{1}{2}$ часа на 3. 11. се отдава заповѣдта за атаката отъ дружината и ротитѣ. Дружинниятъ к-ръ отдава следната заповѣдъ:

К-ритѣ на 7., 8., 9. роти, картечната рота, пехотно орждейния взводъ, минохвъргачния взводъ (устно, на к. 1034, въ 11 $\frac{1}{2}$ часа на 3. 11.):

1. Противникътъ отъ района Езерникъ—Човѣка обстрелва съ артилерийски огънь 2. пех. полкъ. Пехотни неприятелски части сж заели в. Градище и в. Остра чука, а други сж насочени по гребенитѣ на тия висоти въ с. — и посока.

2. Дивизионната ни конница е къмъ Кралевъ камъкъ, а 2. п. полкъ е достигналъ линията Чаушевци, Колевци. Полкътъ ни ще атакува въ източна посока фронта Градище—Човѣка (включ.), съвмѣстно съ него ще атакува и 2. п. полкъ отъ северъ. Въ лѣво отъ насъ е 2. дружина, а още по-влѣво — 1. дружина.

Планинското артилерийско отдѣление отъ 1064 и Рудище ще почне подготовка на атаката въ 12 часа.

3. На дружината е заповѣдано отъ в. Попова шапка да настѣпи между рѣкитѣ Мала рѣка и Каровица и атакува в. Човѣка, следъ като 1. и 2. дружини настѣпятъ и привлѣкатъ вниманието на противника предъ себе си.

4. Дружината да настѣпи въ дадения участъкъ, като има главнитѣ си усилия въ центъра.

5. 8. рота да настѣпи въ посока с. Ризовци и атакува голия юженъ склонъ на в. Човѣка, отъ гдето да съдействува на 7. рота срещу в. Човѣка.

6. 7. рота да настѣпи въ посока на висотитѣ край южната окрайнина на гората и атакува отъ с.-изтокъ висотата западно отъ в. Човѣка, а после и в. Човѣка.

7. 9. рота да продължи настѣплението си по билото на масива Попова шапка, задъ 7. и 8. роти и бжде готова да подпомогне атаката имъ.

8. Картечната рота да настѣпи задъ 8. рота; отъ гребена с.-и отъ с. Ризовци да подпомага огнево съсрѣдоточената атака на ротитѣ къмъ в. Човѣка.

9. Пехотно орждейния взводъ да следва въ междината задъ 7. и 8. роти и подпомага атаката на 7. рота.

10. Минохвъргачниятъ взводъ да настѣпи задъ 8. рота и въ окрайнината на гората да се подготви за подпомагане атаката ѝ.

11. Начало на атаката — по даденъ отъ мене сигналъ съ 2 зелени ракети.

12. Разузнаване . . .

13. Охрана.

14. Сврѣзка. Командно мѣсто за дружината в. 1034.

15. Дружинниятъ боенъ обозъ да следва по пжтя Страдалово—Гробищаре—Върговци и остане въ последното село. Дивизионно предавателно мѣсто около к. 333 следъ 14

часа днесъ. Дружинно предавателно мѣсто да се открие района с. Корчевци, с. Вакадинци къмъ 13 часа днесъ.

16. Полково превързочно мѣсто — около к. 920, Рудище. Пътъ за изнасяне на раненитѣ — Попова шап Вакадинци—1064—Рудище—к. 920.

Дружинно убежище за раненитѣ — около к. 100 в последствие—въ долината на р. Мала рѣка. Въ помощ дружината има дадени 30 носачи отъ дивизионната сани на рота и 6 души отъ музикантския взводъ.

17. Домакинскиятъ дружиненъ обозъ остава въ с. Сдалово, а ротнитѣ — въ с. Гробищаре. Дружинно предавателно мѣсто за хранителни припаси—въ с. Гробищаре, дъ въ 18 часа. За вечеря да се приготи топла храна и се несе на позицията при поискване.

Дивизионно предавателно мѣсто за хранителни припаси — утре 10 часа — с. Цвѣтанци.

Извадки отъ т. т. 14., 15., 16. и 17. отъ тая заповѣд се изпращатъ писмено, съ разносвачъ, на к-ра дружин боенъ обозъ, дружинния лѣкаръ и артелчика на дружин

5. Заповѣдъ на к-ра 8/3 п. рота за атака.

Въз основа заповѣдта на дружинния к-ръ и лично разузнаване, к-рътъ на 8/3 п. рота отдава своята устна за вѣдъ за атака. Ротата е на подготвителна позиция на 1034. и южнитѣ и склонова къмъ с. Лютовска махала. Бнитъ и обозъ е въ долчинката южно отъ с. Вакадин Товарнитѣ коне съ патронитѣ за карабинитѣ (пушкитѣ) бомбитѣ сж безъ товаръ, тъй като още въ с. Страдалс бѣха раздадени на бойцитѣ допълнително число (50) носч патрони и бомби, предвидъ началото на боя.

Като опредѣли и даде устно задачитѣ на взводове си, к-рътъ на 8/3. пех. рота изпраща съ разносвачъ следна писмена заповѣдъ на фелдфебела на ротата (който е оналъ при ротния боенъ обозъ и не може да чуе устна заповѣдъ):

„Заповѣдано е да се приготвимъ за атака съ дружина въ посока на в. Човѣка. Въ лѣво отъ ротата е 7. рота, а вдѣно на Кралевъ камъкъ ще бжде дивизионната конница. Нчалото на атаката къмъ 12½ часа днесъ.

Ротата ще атакува въ посока презъ с. Ризовци — п рота изт. с. Ризовци — голѣмия гребенъ — гората южно 1332'8. Дѣсна граница дола на р. Каровица. Първа линя за достигане—гребена 800 м. западно отъ с. Ризовци, втор линия — източната окрайнина на гората — източно отъ Ризовци.

Дружинно предавателно мѣсто—с. Корчевци. Дружин ниятъ боенъ обозъ е въ с. Върговци; ще се премести въ

Корчевци, когато дружината овладѣе в. Човѣка. Използу вайте долината на р. Каровица за подвозъ.

Условни знаци за искане и попълване на бойни припаси ще се подаватъ следъ първата линия за достигане— съ зеленъ флагъ.

Тая заповѣдъ се прочита и отъ к-ра на бойния обозъ на ротата. Понеже к-рътъ на ротата не е указалъ въ заповѣдта си на кои последователни линии да се премѣства обоза, к-рътъ на обоза решава:

— За поднасяне на бойни припаси да се използва долината на р. Каровица. Обозътъ да остане за сега на мѣстото си и да следи движението на ротата. Когато ротата почне атаката отъ к. 1034, обозътъ да се смѣкне въ долината на р. Мала рѣка, а отъ тамъ на р. Каровица и когато ротата постигне първата линия, да достигне Лютовска махала. Ако отъ тая линия не се подаде условния сигналъ и ако ротата продължи движението напредъ, обозътъ да се премѣства по долината на рѣката; да се спре приводеницитѣ (южно отъ с. Ризовци), докато ротата излѣзе отъ гората изт. с. Ризовци.

VI ходъ—Огнестрелно снабдяване и евакуация въ боя.

1. Обстановка.

Къмъ 15 часа на 3.11 преднитѣ части на 3. п. п. сж достигнали на около 1000 м. отъ в. Градище—в. Остра чука, а 3. дружина—на 1500 м. отъ в. Човѣка. Води се оживенъ огнени бой—пехотенъ и артилерийски.

Въ 3. дружина отъ 3. п. полкъ сж изстреляни:

Отъ пушка (карабина) на пех. роти — по 10 патрони.
Отъ лека картечница по 200 „ „
Отъ тежка „ „ по 1100 „ „
Отъ лека минохвъргачка по 10 мини.
Отъ пехотно орѣдие по 16 снаряди

Къмъ сжщото време отъ полка (3.) има жертви около 200 души, отъ които:
20 души убити.

180 „ ранени (54 леко ранени, отъ които само 20 могатъ да ходятъ сами, другитѣ 34 души иматъ нужда отъ пренасяне; 126 тежко ранени). Или всичко за пренасяне ранени 126+34=160 души.

Само 3. п. дружина има:

Отъ 11—13 часа, 1 убитъ и 12 д. за пренасяне

Отъ 13—14 часа, 2 убити и 16 д. за „

Отъ 14—15 часа, 3 убити и 27 д. „

Военна библиотека № 68

2. Огнестрелно снабдяване и евакуация въ 3/3 дружина.

(Схема № 5)

А. Огнестрелно снабдяване.

Чрезъ отдѣлѣонитѣ и взводнитѣ к-ри, к-рътъ на рота (пех., т. картечна, минохвъргачна) узнава по-сѣ въ т. 1 разходъ на бойни припаси. Една проста сметка казва, че:

На всѣки пехотенъ взводъ сж нуждни около 600 трони за лекитѣ картечници и около 600 патрони за китѣ, или всичко 1200 патрони (1 сандѣкъ). За цѣлата рота 3600 патрони (3 сандѣка).

За всѣки т. картеченъ взводъ сж нуждни 4400 патрони, а за цѣлата рота — около 18,000 (15 сандѣка).

За минохвъргаченъ взводъ сж нуждни 40 мини.

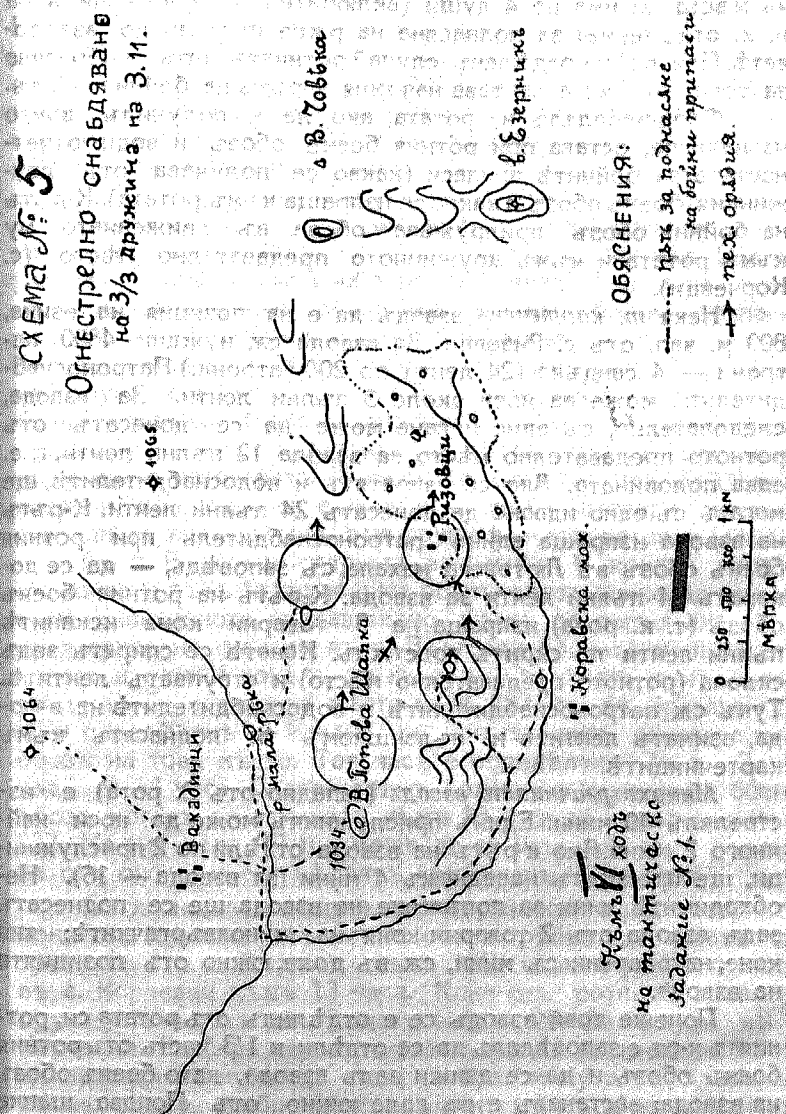
За взвода пехотни орждия — 32 снаряда.

Понеже бойцитѣ иматъ достатѣчно носими патрон е задѣлжително попълването на изстрелянитѣ 10 пат отъ пушка. За упражнение ще приемемъ, че к-рътъ на тата попълва тия патрони. Нека да разгледаме какъ щ попълни 7/3. пех. рота, която е на позиция на височин южно отъ думата „Шапка“ (сев. — изт. отъ с. Ризови

Ротниятъ боенъ обозъ е въ долината на р. Мала ка; той използва крайнината на гората и скрито се п лижава до сев. склонъ на в. Попова шапка, за да пре бойни припаси на взводоветѣ (на тѣй нареченитѣ р предавателни мѣста — по едно за всѣки взводъ; тия м сж не по-далечъ отъ 300 крачки задъ всѣки взводъ и тѣхъ стоятъ подносачитѣ на л. к. отдѣления отъ вз съ това се избѣгва неудобството да се разтоварватъ нитѣ коне въ самото разположение на взвода и да при чатъ неприятелския огънь). Чрезъ единъ разносвачъ, п же не може да се види условенъ знакъ, к-рътъ на ро съобщава на к-ра бойния обозъ (въ долината на р. М рѣка) да изпрати 3 патронни сандѣци на позицията. л получи заповѣдта, к-рътъ на обоза отправя къмъ позици 2 товарни коня (съ 4 сандѣка); всѣки взводъ получава сандѣкъ, а четвъртия сандѣкъ ще се използва по-късно нѣкой взводъ *). На ротнитѣ предавателни мѣста подн читѣ на л. к. отдѣления взиматъ по 200 патрони (тежатъ ло 6—7 клгр.) и лесно ги поднасятъ на картечницитѣ. Отъ пата за командване на взвода всѣки взводенъ к-ръ изпр

*) Колкото и да е нежелателно, неминуемо е все пакъ да на предавателнитѣ мѣста разтоварени бойни припаси. Командирит бойнитѣ обози иматъ грижата да ги събиратъ, за да не се раз ватъ, най-вече — когато бойниятъ редъ се премѣсти.

единъ разносвачъ на ротното предавателно мѣсто да получи патронитѣ на взвода (600 тежатъ около 18 клгр.). За да ги нос си лесно, разносвачътъ може да използва празенъ ранецъ, ако



ли пъкъ не, то ще е нужно да отидатъ по двама души на ротнитѣ предавателни мѣста, за да пренасятъ по-лесно патрони къмъ взводоветѣ. Допуща се да се изпратятъ ба-

рабанчика на ротата, коневодитѣ, чиито коне сж разни и патронитѣ имъ (бомбитѣ) раздадени на ржце на цитѣ и по тоя начинъ да може на тритѣ ротни преда ни мѣста да има по 4 души (включително подносачи л. к. отдѣление) за поднасяне на ржце патрони до вѣтѣ. При всѣки отдѣленъ случай ротниятъ к-ръ съобр за това; понекога за това напомня к-рътъ на бойния с

Фелдфебелтъ на ротата, ако не е получилъ назначение, остава при ротния боевъ обозъ и води ностъта за бойнитѣ припаси (какво се получава отъ жинния боевъ обозъ и какво се изпраща къмъ ротата). К на бойния обозъ придружава обоза въ движението къмъ ротата и къмъ дружинното предавателно мѣсто Корчевци).

Нека т. картеченъ взводъ да е на позиция на 800 м. зап. отъ с. Ризовци. За взвода сж нужни 480 трони — 4 сандѣка (24 ленти по 200 патрони.) Патроно дителтъ може да носи около 3 пълни ленти. За в следователно, съ едно идване може да се донесатъ ротното предавателно мѣсто за взвода 12 пълни ленти едва половината. Ако се изпратятъ и водоснабдителит могатъ съ едно идване да донесатъ 24 пълни ленти. К на взвода изпраща единъ патроноснабдителъ при р боевъ обозъ въ Лютовска махала, съ заповѣдь, — да с каратъ 24 пълни ленти за взвода. К-рътъ на ротния б обозъ (т. к. рота) изпраща на 3 товарни коня иска пълни ленти по скритъ подстъпъ. Конетѣ се спиратъ склона (ротното предавателно мѣсто) и струпватъ лент Тукъ сж патроноснабдителитѣ и водоснабдителитѣ на да, взиматъ лентитѣ и пълзишкомъ ги поднасятъ картечницитѣ.

Минохвъргачниятъ взводъ (западно отъ 2. рота) е стрелялъ 40 минути. Единъ прислужникъ може да носи много 2 минути. Ако к-рътъ на взвода отдѣли по 2 прислу ци, ще пренасятъ наведнажъ 4 минути (за взвода — 16). обходимитѣ минути за попълване на взвода ще се подне задъ взвода отъ 2 товарни коня на минохвъргачнитѣ; коне, натоварени съ минути, сж въ дола, южно отъ позиц на взвода.

Понеже този взводъ се е отдѣлилъ отъ ротата си, ниятъ к-ръ е заповѣдалъ да се отдѣли и 1/3 часть отъ р боевъ обозъ и да се движи задъ взвода, като боевъ об на взвода; застаналъ е въ дола южно отъ Попова ш около Лютовска махала.

Взводътъ пех. орждие има носими снаряди по 80 орждие, изстрелялъ е всичко 32; оставатъ на орждие още 80—16—64 снаряда. Рано е още да се попълватъ изстр нитѣ снаряди. Но понеже дружинниятъ боевъ обозъ

трѣбва вече да поднесе бойни припаси за дружината — на която предстои усилена огнева борба, к-рътъ на дружината разпорежда да се попълни всичкия разходъ въ дружината.

К-рътъ на дружинниятъ боевъ обозъ, съ обоза, е въ с. Върговци и има заповѣдта на дружинния к-ръ. Той може да знае точния разходъ на бойнитѣ припаси въ ротитѣ, само ако е могло да бжде установена телефонна свръзка чрезъ командното мѣсто на полка съ дружината. Въ такъвъ случай к-ра на дружината (или адютанта) може да заповѣда точно — кога, какви и колко бойни припаси да се подне сатъ къмъ с. Корчевци (дружинно предавателно мѣсто).

Приемаме въ случая, че нѣма установена бърза свръзка между бойния обозъ на дружината и дружината. Ще се разчита на инициативата на к-ра на обоза. Той като знае, че въ ротнитѣ бойни обози има толкова бойни припаси, колкото въ дружинния и като съобразява, че пѣхтя до с. Корчевци може да не е удобенъ за конски кола, решава да използва самаритѣ на колата, да натовари 14 коня съ бойни припаси (като разпегне 7 кола) и да ги отпрати къмъ дружинното предавателно мѣсто. Върху тия коне може да се натоварятъ 28 патронни сандѣци (съ 33600 пех. патрони) или пѣкъ на единия конъ да се натовари масло и снаряди за пех. орждия, а на другитѣ — пех. патрони (33600).

Въ с. Върговци оставатъ запрегнати 6 конски кола*), съ които к-рътъ на дружинния боевъ обозъ може да заmine къмъ дивизионното предавателно мѣсто за попълване, като предварително стовари въ с. Върговци бойнитѣ припаси отъ колата и остави човѣкъ да ги пази. Отиването къмъ дивизионното предавателно мѣсто на к. 833 се съобразява съ часа опредѣленъ за идване на дивизионния огнестреленъ обозъ на това мѣсто. Тоя часъ е опредѣленъ въ т. 2. III ходъ — 14 часа. Следователно, колата на дружинния боевъ обозъ могатъ да заминатъ къмъ 15 часа за попълване на к. 833. На тия кола (6) ще може да се натовари само полови на отъ онова, което цѣлиятъ дружиненъ обозъ вози.

Съгласно заповѣдта на дружинния к-ръ, товарнитѣ коне отъ дружинниятъ боевъ обозъ трѣбва да могатъ да тръгнатъ отъ с. Върговци къмъ 12 1/2 часа, за да стигнатъ въ с. Корчевци къмъ 13 часа. Конетѣ отъ ротнитѣ обози на дружината могатъ да бждатъ следъ 20—26 минути въ с. Корчевци. Разбира се, че попълването на изстрелянитѣ бойни припаси не може да става всѣка минута, а презъ известно време, съобразно продължителността на спиранията

*) Къмъ тия кола трѣбва да прибавимъ колата (напр. 2), които к-рътъ на минохвъргачната рота е изпратилъ отъ своя ротенъ боевъ обозъ за да изпълняватъ ролята на дружиненъ боевъ обозъ за минохвъргачния взводъ при 3. дружина.

на бойния редъ на последователните линии и ожесточеността на боя въ разните моменти. Освенъ това, нощите и возимите въ ротните обози сж достатъчни за продължително време.

Б. Евакуация (изнасяне) на ранените.

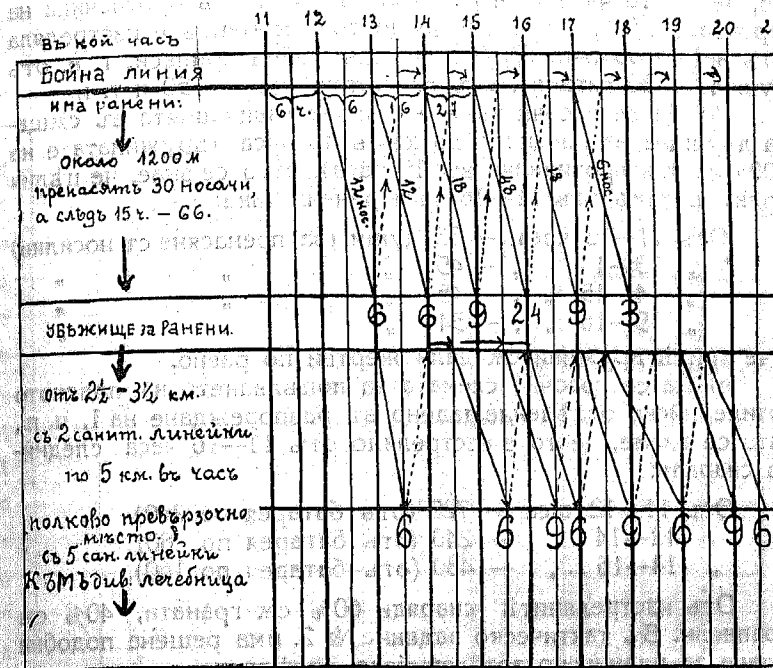
3. п. дружина, около 11 часа, е около с. Корчевци, 13 часа е на в. Попова шапка, въ 14 часа — 700 м. източно, а въ 15 часа — 1500 м. източно отъ в. Попова шапка. До 13 часа дружинният лѣкаръ е на в. 1064, а между 14 и 15 часа е въ долината на р. Мала рѣка. Къмъ то дружинно убежище сж пренасяни ранените отъ ротите дружината.

Отъ тукъ той ръководи евакуацията на ранените и отправя по пътя презъ с. Рудица къмъ полковото превързочно мѣсто (к. 920). Дава лѣкарска помощ само на краино нуждаещите се и задържа неевакуируемите ранени.

Срѣдно, отдалечението на дружинното убежище отъ ротите въ първа линия е около 1200 м. Ние можемъ единъ графикъ да посочимъ какъ се е извършвало пренасянето на ранените до това убежище (съ ротните носачи). Всичките ротни носачи въ дружината сж $3 \times 8 = 24 + 6 = 30$ т. е. 15 носилки, а най-големата група ранени въ дружината 27 души. Очевидно е, че ротните носачи не ще могатъ бързо да изнасятъ ранените къмъ дружинното убежище. Вслучая, дружинният лѣкаръ вижда, че е направилъ грѣшката, като е останалъ на 1200 м. задъ дружината. За да поправи грѣшката си, къмъ 15 часа той решава, като изключение, да засили изнасянето къмъ дружинното убежище с дадените му 6 музиканти и 20 носачи. Сжщевременно, то се изнася още напредъ — на к. 1034.

По тоя начинъ, следъ 15 часа, (отъ бойната линия $30 + 6 + 30 = 66$ носачи ще изнасятъ ранени къмъ дружинното убежище. Въ случая дружинният лѣкаръ, по изключение използва дадените му въ помощъ носачи, за изнасяне ранени отъ бойната линия, вмѣсто да ги използва за пренасяне отъ дружинното убежище (сборно мѣсто) къмъ полковото превързочно мѣсто, защото съобразява, че отдалечението на това последното (около 5 клм.) ще забави твърде много изнасянето на ранените съ носачи; при това, носачите ще успѣятъ бързо да събератъ ранените отъ бойната линия и ги прислонятъ за лѣкарска помощ на дружинното убежище, а санитарните линейки (2) ще могатъ за 3-4 курса до полковото превързочно мѣсто да отнесатъ не по-малко отъ 36-48 ранени (въ линейка по 6 души срѣдно). Тия 66 носачи ще бждатъ твърде полезни въ последния моментъ на

боя, когато ще има наведнажъ много ранени за изнасяне отъ ротите и ще трѣбва да се погребватъ убитите.



Графикъ за изнасяне ранените.

Къмъ VI ходъ на тактич. задание № 1

Отъ приложения графикъ за 3. п. дружина се вижда, че последниятъ раненъ, падналъ на бойната линия въ 15 часа, ще бжде на дружинното убежище не по-рано отъ 18 часа, на полковото превързочно мѣсто не по-рано отъ 20 часа, а на дивизионното превързочно мѣсто (с. Смоличано) едва ли ще може да бжде по-рано отъ 3 часа сутринята, на 4. ноемврий. Защото отъ полковото превързочно мѣсто на 3. п. п. къмъ дивизионното се пренасятъ ранените съ 5 санитарни линейки отъ дивизионната санитарна рота. Тия линейки, ако непрекъснато работятъ, отъ 14 часа ще трѣбва да извършатъ поне 5 пъти отиване и връщане отъ к. 920 до с. Смоличано, за да могатъ да пренесатъ поне 150 души ранени (отъ цѣлия 3. п. полкъ), при което за едно отиване и връщане сж нуждни около 2 1/2 часа. Или раненъ, който трѣгне отъ к. 920 въ 14 часа, ще бжде въ с. Смоличано не по-рано отъ 15 1/2 часа.

6) Да се посочи какъ е станала евакуацията въ сѣще-
та дружина на раненитъ до къмъ 16 часа (дружината е н
1000 м. отъ противника въ 16 часа), като се знае, че цѣли
полкъ е далъ отъ 11—16 часа ранени така:

Отъ 11—13 часа, — 33 души (за пренасяне съ носилки
" 13—14 " — 45

" 13—14 " , — 45 души (за пренасяне съ носилки)

14-15 " , - 45 " " " "

" 15-16 " - 54 " " "

и че тритѣ дружини сж дали жертви по равно.

в) Да се посочи схемата за попълването на полското артилерийско отделение, дадено въ разпореждане на 1. п. п., като се вземе, че то е изстреляло отъ 11—16 часа следни тѣ снаряди:

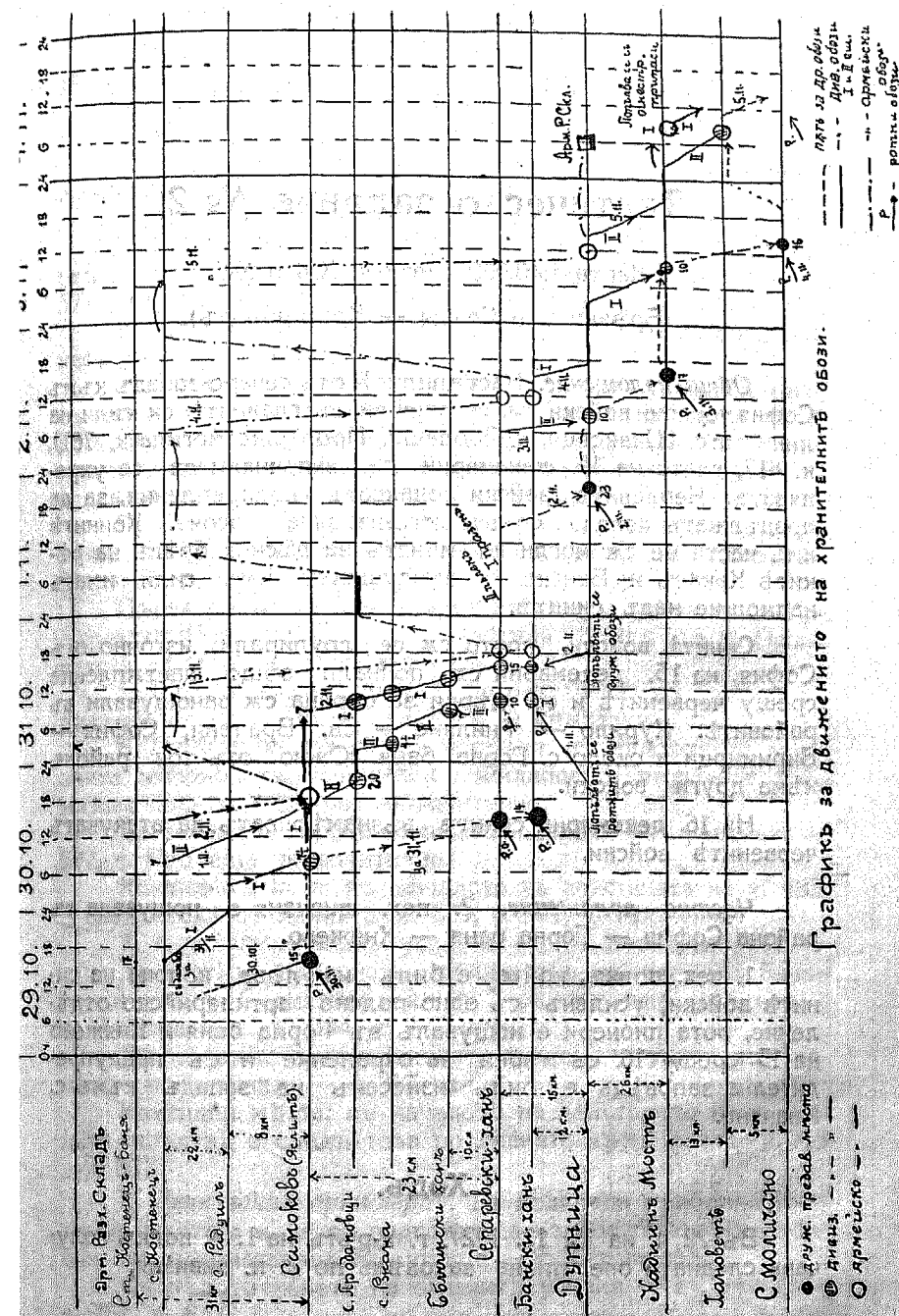
Отъ 11—12 часа — 720 (отъ батарея по 240)
" 12—14 " 240

• 12—14 — 240 (отъ батарея по 240)
14 16 — 240 (отъ батарея по 80)

" 14—16 " — 480 (отъ батарея по 160),

Отъ изстрелянитъ снаряди 60% сж гранати, 40% сж шрапнели. Въ тактическо задание № 2. има решена подобна задача за планинско артиллерийско отдѣление.

Следва графикъ за движението на хранителнитъ обози
въ 21. п. дивизия отъ 29.10—4.11.



по най-бързо
съюз. п.п.

Тактическо задание № 2.

Карта 1:40,000, листове X-4 и X-5.

(Бръзник и София — Костинбродъ).

Общо положение. Настъпилитъ отъ северо-западъ къмъ София червени войски сж се спрѣли съ главнитъ си сили на линията: с. Шияковци, с. Пролеша, Пролешка могила (к. 761) к. 817, гдето на 15. декемврий сж започнали да се укрепяватъ. Червенитъ войски очакватъ подкрепления, за да продължатъ похода си въ юго-източна посока. Коннитъ имъ части не сж могли да минатъ на дѣсния брѣгъ на рѣкитъ Какачъ и Банска. А въздушнитъ имъ сили иматъ надмощие надъ синитъ.

Синитъ войски, които сж се групирани източно отъ София, на 15. декемврий сж почнали общо настъпление срещу червенитъ и съ мѣрки за охрана сж заночували въ районитъ: Курило — Гниляне — Св. Врачени, София — Биримирци и около с. Горна баня. Южно отъ тоя районъ нѣма други войски.

На 16. декемврий синитъ възнамѣряватъ да атакуватъ червенитъ войски.

Частно положение. 2. пех. дивизия е ношувала въ района София — Горна баня — Княжево.

1. пех. полкъ, който е билъ най-лѣва колонна на синитъ войски, усиленъ съ едно полско артилерийско отдѣление, рота пионери е ношувалъ въ Горна баня и Княжево на 15. срещу 16. съ мѣрки за охранение и съ предупредителна заповѣдь е билъ изнесенъ на западъ къмъ с. Иваняне.

I Ходъ.

Въ 22 ч. на 15. 12. 1927. г. к-рътъ на 1. п. полкъ получава следната оперативна заповѣдь по 2. п. дивизия,

Командиръ
2. пехотна дивизия
№ 2
15. XII. 1927. г. 21 ч.
Гара София

ЗАПОВѢДЬ.
1:40,000

1. Сведения за противника (както въ общото положение).

2. Нашитъ войски (както въ частното положение).

3. Дивизията има задача да настъпи юго-западно отъ ж. п. линия и да атакува противника на фронта — к. 577 (включено) — с. Пролеша — Пролешка могила, к. 817. Едновременно ще атакува намиращата се северно отъ насъ 30. п. дивизия.

4. Дивизията да мине въ настъпление утре, 16. того, съ цель да достигне района: мѣстн. Балинъ дѣлъ, с. Хераково, мѣстн. Кацарица, като атакува и завладѣе противниковата позиция, съ главни усилия въ посоката: с. Суходолъ, с. Иваняне, к. 754, к. 885, к. 826 (Кацарица).

Приближаването къмъ противника да започне отъ линията на р. Банска — с. Иваняне, утре 16. того, въ 8 ч. и 30 м.

Първа линия за достигане: източния брѣгъ на р. Пожаревска. Преминаването на западния брѣгъ на р. Пожаревска да стане по моя заповѣдь.

5. Дивизионната конница да разузнава въ зоната на дивизията възъ основа даденитъ и улѣтвания.

6. 2 пехотенъ полкъ да настъпи въ зонатата на дивизията северно отъ линията: с. Филиповци вкл. — с. Гурмазово вкл. — с. Хераково включително.

Да завладѣе противниковата позиция въ участъка к. 577, с. Пролеша включително.

Командни мѣста: въ началото на действията на к. 633, а следъ това по линията: к. 633, к. 591, с. Пролеша.

7. 1. пехотенъ полкъ усиленъ съ 1/1 пионерна рота:

Да настъпи въ зоната между: отъ северъ — с. Филиповци изк., с. Гурмазово изкл. с, Хераково изкл., отъ югъ — с. Иваняне вкл., к. 694, к. 817 вкл.

Да завладѣе противниковата позиция въ участъка: Пролешка могила вкл. — к. 817 вкл.

Командни мѣста: въ началото на действието на в. Садина (крѣста), а следъ това по линията къмъ к. 694 — к. 713 — к. 817.

8. Дивизионна артилерия. Да подкрепи приближаването на пехотата и да се подготви да излѣзе бързо на позиция около конезавода Божурище — с. Гурмазово.

Съсрѣдоточението на огневитъ усилия — въ участъка к. 761, к. 817.

9. Инженерна дружина (безъ една рота). Да предаде къмъ 2. и 3. п. полкове по една пионерна рота за улесняване преминаването презъ рѣкитѣ Банска и Пожаревска. Останалитѣ ѝ части да останатъ въ с. Иваняне.

10. 3. п. полкъ — въ резервъ. Да достигне до 10 ч. на 16. т. м. с. Иваняне и се подготви за настѣпление въ посока с. Вердикалино — к. 885—к. 817. — к. 826. За това настѣпление ще получи нова заповѣдь.

11. Свързочна ось и командни мѣста к. 633—с. Гурмазово — к. 713 — к. 761.

Свързочни вѣзли и командни мѣста за 1. полкъ в. Садина — к. 694—к. 817.

12. Противовъздушната отбрана да заема последователно позиции по линиитѣ с. Гурмазово—с. Пролеша и к. 694—к. 725.

13. Дивизионната лѣчебница ще достигне утре къмъ 10¹/₂ часа въ с. Филиповци и с. Иваняне и бѣде готова да открие главно превързочно мѣсто с. Гурмазово и друго въ с. Банкя.

Една отъ болницитѣ къмъ 12 часа ще се открие въ с. Филиповци.

Ще се засилятъ пехотнитѣ полкове съ носачи отъ дивизионната санитарна рота. До утре 10 ч. 30 м. носачитѣ за 2. полкъ ще бждатъ въ с. Гурмазово, за 1. п. на к. 694, а за 3. п. въ с. Иваняне.

14. Дивиз. пехотенъ огнестр. обозъ ще достигне утре къмъ 10 ч. 30 м. въ с. Филиповци и въ с. Иваняне, а дивизионниятъ артилер. огнестреленъ обозъ—въ дола изт. отъ к. 559 и въ с. Филиповци.

15. Дивизионниятъ хранителенъ обозъ съ своя пореденъ ешелонъ ще предаде хранитѣ си утре къмъ 16 ч. въ с. Филиповци и въ с. Иваняне (за 1. и 3. п. полкове).

16. Дивизионния инженеренъ обозъ ще достигне утре къмъ 13 часа и открие предавателни мѣста въ с. с. Гурмазово и Вердикалино. Поправка на окопнитѣ съчва ще извърша въ с. Гурмазово.

17. Домакинскитѣ обози да не задминаватъ утре линията с. Обѣля — с. Иваняне.

18. Полицейската служба ще се устрои въ района с. Обѣля — Иваняне — Горна баня утре до 12 часа.

19. Пощата*) ще се предава и приема на дивизионнитѣ предавателни мѣста за хранително снабдяване.

Х.
К-ръ на дивизията

*) Частна поща на чиноветѣ отъ дивизията.

Изпратена съ автомобилъ:

До к-ритѣ на 1, 2 и 3. пех. полкове

К-ра дивизионната артилерия.

Дивизионната конница.

Противовъздушната отбрана.

Инженерната дружина.

Командующъ армията.

Съображения

на к-ра на 1. п. полкъ.

а) Относно прехраната. Съгласно заповѣдта по дивизията, домакинскитѣ обози не бива да задминаватъ на 16. 12. линията с. Обѣля—с. Иваняне.

Въ този моментъ ротнитѣ домакински обози сж въ опашката на полка, наредени по реда на следване на ротитѣ, а задъ ротнитѣ обози сж дружиннитѣ обози.

Понежи отъ друга страна на 16. 12. къмъ 16 часа ще се открие дивизионно предавателно мѣсто за хранителни припаси за полка въ с. Иваняне, следва, че къмъ 15 часа домакинскитѣ обози на полка (ротни и дружинни) трѣбва да достигнатъ въ с. Иваняне. Тукъ опраздненитѣ домакински дружинни обози ще се попълнятъ отъ дивизионния хранителенъ обозъ.

За да не се струпватъ много обози въ с. Иваняне и за да се улесни изнасянето на топла храна къмъ бойния редъ на полка на 16. 12., налага се поне ротнитѣ готварници да се изнесатъ напредъ въ долината на р. Банска, гдето ще могатъ и да се прикриятъ отъ въздушно наблюдение. Тукъ тѣ ще могатъ да приготвятъ вечерята и привечеръ да я поднесатъ къмъ ротитѣ, щомъ условията на боя позволяватъ това.

б) Относно огнестрелното снабдяване. Идването на дивизионния пехотенъ огнестреленъ обозъ къмъ с. Иваняне ще улесни попълването на дружиннитѣ бойни обози, тъй като отъ с. Иваняне може да се отиде, както къмъ пѣтя Филиповци — Гурмазово (презъ Садина), така и къмъ Ридованъ, т. е. къмъ бойния редъ на 2. дружина и къмъ тоя на 1. и 3. дружини.

За да не стане нужда дружиннитѣ бойни обози да се връщатъ впоследствие много назадъ за попълване отъ дивизионния пехотенъ огнестреленъ обозъ, на който за сега е заповѣдано да достигне къмъ 10³/₅ часа въ с. Иваняне, но не е опрѣдѣлено дивизионно предавателно мѣсто, удобно е да се предупредятъ дружиннитѣ к-ри щото дружиннитѣ бойни обози да не задминаватъ долината на р. Банска. Щомъ се установи съ заповѣдь по дивизията точно дивизионното предавателно мѣсто за огнестрелно снабдяване за полка,

дружинните к-ри ще могат да определят точно дружините предавателни места за ротите си.

Подобно задържане на дружинните бойни обози в случая няма да се отрази пагубно за действията на полка, тъй като той настъпва срещу установен противник, който може всеки момент да мине в настъпление. Напротив, това последното обстоятелство подсказва, че не бива да се ограничава свободата на дружините чрез приближаване до тех бойните им обози, докато полкът не се установи сигурно върху една линия, от която да почне атаката си.

Съображения

на полковия лъкар на 1. п. п. по повод предстоящите действия на полка.

Предстоящото разчленено движение на полка в дадения му участък за настъпление и близостта на противника налагат на санитарната служба готовност за откриване превързочни места веднага, щом стане нужда.

Най-подходящо място за полковата лъчебница в предстоящото движение е да следва по пътя Иваняне към гр. Ридованъ, задъ 3. дружина. Защото от това положение лъчебницата може лесно да се премести, както напред, така и в дъсно — към 2. дружина, ако стане нужда от това. Напръчните пътища от Иваняне и оврага на р. Банска към пътя Филиповци — Гурмазово ще улеснят това преместване.

От бждещите дивизионни превързочни места в с. Банкя и Гурмазово за полка ще бжде по-удобно да използва това в с. Гурмазово, защото то ще е по-близо до бойния ред на полка. Поради това, още повече се налага полковата лъчебница да се движи задъ лъвия фланг на полка, за да не се струпват наблизко полковата лъчебница с дивизионната лъчебница.

Командиръ

1. пехотен полк

№ 7

16. 12. 27. г. 7 ч. 30 м.
в.с. Саина

ЗАПОВѢДЬ
1:40,000

1. Нови сведения за противника няма.
2. 2. п. п. е достигнал линията: с. Обеля, с. Филиповци. Артилерията е готова да излезе на позиция и да подкрепи нашето приближаване.
3. Полкът има задача (вижъ задачата в тая на дивизията).

4. Полкът да продължи настъплението си с целъ да достигне линията: к. 713, к. 725.

Начало на приближаването 8 ч. 30 м.

Блиски задачи: а) Линията на широкия гребенъ, непосредствено западно отъ р. Банска.

б) Гребена източно отъ с. Гурмазово — к. 694.

5. 2. дружина да продължи настъплението си в цѣлия участък на полка, съ задача да завладѣе к. 713 — к. 725.

6. 1. дружина да продължи настъплението си в II линия задъ дѣсния флангъ на 2. дружина по посока на к. 713 и достигне с. Гурмазово.

7. 3. дружина да продължи настъплението си в II линия задъ лѣвия флангъ на 2. дружина по посока на к. 817 и да достигне района Ридованъ.

Да изпрати единъ офицерски патруль по посока на к. 694 — Разкръске.

Да охранява лѣвия флангъ на бойния редъ на полка.

8. Пионерната рота да улеснява преминаването на р. Банска, а когато полкът премине рѣката, да настъпи задъ 3. дружина и достигне въ района 1 км. отъ с. Гурмазово.

9. Свързочни възли ще се устроятъ отъ дивизията на в. Саина — к. 694 — к. 817, а отъ полка —

За 2. друж. — в. Саина — к. 1700 м., северно отъ с. Иваняне.

За 1. друж. — по пътя Филиповци — Гурмазово.

За 3. дружина и пионерната рота ще служатъ тия за полка.

10. Полковата лечебница да следва задъ 3. дружина.

11. Дивизионната лъчебница ще достигне къмъ 10¹/₂ часа днесъ в с. Иваняне. Носачи отъ дивизионната санитарна рота ще се явятъ въ помощъ, на к. 694.

Болница ще се открие къмъ 12 часа днесъ в с. Филиповци.

12. Дивизионниятъ пехотенъ огнестреленъ обозъ ще бжде днесъ къмъ 10 ч. 30 м. в с. Иваняне. Дружинните бойни обози да не заминаватъ, до втора заповѣдь, долината на р. Банска.

13. Домакинските дружини и ротни обози да достигнатъ до 15 ч. днесъ с. Иваняне, гдето да се установятъ Дивизионниятъ хранителенъ обозъ ще дойде къмъ 16 часа въ селото.

Ротните готварници да се изнесатъ въ долината на р. Банска, гдето да готвятъ храна и привечеръ да я поднесатъ на частитъ напредъ.

14. Полицейската служба да премѣсти до 12 часа своето охранение въ района на с. с. Суходолъ, Филиповци, Иваняне.

15. Почтата ще се приема и предава въ с.Иваняне въ часа днесъ.

16. Азъ до 10 ч. ще се намирамъ на в. Садина, а след това—на к. 694.

Л.
Полковникъ — к-ръ на полка

Предадена и изпратена:

- 1) На к-ритъ на друж., и пионер. рота лично и устно въ 7 ч. 30 м.
- 2) На полк. лѣкаръ изпратено писмено извлѣчение (т. 10., 11., 15. и 16 съ кон. разносвачъ въ 7 ч. 35 м.
- 3) На домакина на полка — също т. 13., 14., 15 и 16 съ колоездачъ въ 7 ч. 40 м.
- 4) На полицейската служба — също (т. 14., 15. и 16 съ същия колоездачъ въ 7 ч. 40 м.

Забел. Разпорежданията се даватъ устно и всѣки си отбелязва онѣта, което го интересува. За пълнота и удобство, тия разпореждания сж подредени въ писмена заповѣдь, каквато к-рътъ на полка е длъженъ да напише веднага, щомъ намѣри свободно време и по тоя начинъ да съобщи устнитъ си нареждания.

II. ходъ.

На 16. III. въ 12 ч. 10 м. к-ра на 1. п. п. получава отъ к-ра на дивизията следната заповѣдь:

1:40,000

„Дивизията да заеме подготвителна позиция, както следва:

- 1) 2. п. п. — отъ групата дървета, 1 км. ю. з. отъ кръстопътя Божурище — Костинъ бродъ съ ж. п. линия, до к. 713 изключено.

Да се подготви да атакува противника отъ кръстопътя, 2 км. ю. з. отъ ст. Костинъ бродъ, до пѣтя с. Пожарево — с. Хераково, източно отъ к. 761 вкл.

- 2) 1. п. п., отъ к. 713 вкл. — к. 725 вкл.

Да се подготви да атакува противника въ участъка к. 761 вкл. — к. 817. вкл.

- 3) Дивизионната артилерия — съ отдѣление около конезавода Божурище, а съ останалитъ — въ района на с. Гурмазово.

- 4) 3. п. п. да застане южно отъ к. 694.

- 5) Инженерната дружина (безъ пионернитъ си роти) — въ с. Иваняне.

- 6) Дивизионната конница — къмъ к. 885.

- 7) Дивизионни превързочни мѣста — с. Гурмазово и с. Банкя.

- 8) Дивизионни предавателни мѣста за огнестрелни припаси — въ конезавода Божурище — за 2. п. п.; въ с. Гурмазово — за дивизионната артилерия; около к. 694 — за 1. п. п. и въ с. Банкя — за 3. п. п.

- 9) Азъ ще се намирамъ източно отъ к. 713.

№ 276/1. 16. XII. 927. г. 12 ч. к. 964.

X.

Генералъ-майоръ — к-ръ на 2. дивизия.

К-ра на 1. п. полкъ въ 12 ч. 25 м. отъ к. 713 разпорежда (устно):

1. дружина да продължи настѣплението си, да заеме к. 713 и се подготви за атака на к. 761.

2. дружина да се прибере въ лѣво — на к. 725 и се подготви за атака на к. 817.

3. дружина да достигне ю. източно отъ к. 725 по склоноветъ на Мазилица и да проучи подстъпитъ къмъ Чичковъ-ридъ.

Офицерскитъ патрулъ да излѣзе на Чичковъ-ридъ.

Пионерната рота да застане източно и непосредствено до 3. дружина.

Полковата лѣчебница да застане задъ 2. дружина — въ дола, 1 клм. ю. източно отъ к. 725.

Дружиннитъ бойни обози да се изнесатъ напредъ, съ огледъ да използватъ дивизионното предавателно мѣсто, около к. 694, а въ случай на особна нужда — и това въ с. Банкя, като за целта дружиннитъ бойни обози използватъ пѣтя отъ к. 694 и Бѣли брѣгъ къмъ с. Банкя и пѣтя отъ Гурмазово — източно отъ Бѣли брѣгъ — къмъ Банкя.

Командно мѣсто на полка — к. 713 (при с. Пожарево).

Въ духа на тия разпореждания на к-ра на полка, дружиннитъ к-ри отдаватъ своитъ разпореждания по известния на всички ни начинъ. Указанията на полковия к-ръ, въ случая, относно санитарната служба и относно огнестрелното снабдяване, улесняватъ дружиннитъ к-ри и тѣ само припо-втарятъ мѣстото на полковата лѣчебница, а за огнестрелното снабдяване разпореждатъ: въ 1. дружина, — Дружинниятъ боевъ обозъ да се изнесе напредъ по пѣтя Бѣли брѣгъ, да остане и се установи скрито въ гѣнкитъ на мѣстността около дола при букви „ов“ на „Ридованъ“.

— Да изнесе по пѣтя Ридованъ — Гурмазово по 50 патрона за пушкитъ (карабинитъ) на бойцитъ и ги пре-

даде на ротните бойни обози въ дола на р. Гурмазовска.
— Да се раздадат на бойците по 50 патрона за пуш-
ка (карабина) от ротните обози, които непосредствено след-
ват ротите си.

Въ 2. дружина: „Да се изнесе дружинният боен обозъ
напредъ по пунктиралия път презъ Бѣли брѣгъ, да достиг-
не и се установи около надписа „Бѣлий“.

— Дружинният боен обозъ по пътя къмъ к. 725 да
изнесе по 50 патрона за пушките (карабините) на бойците
и ги предаде на ротните бойни обози въ оврага на р. Гур-
мазовска.

— Да се раздадат на бойците по 50 патрона за пуш-
ка (карабина) от ротните бойни обози, които непосред-
ствено следват ротите си.

Въ 3. дружина: „Дружинният боен обозъ да остане
въ оврага на р. Банска (за да не се струпат много обози
около к. 694).

— Когато дружината се изнесе напредъ къмъ к. 725,
дружинният боен обозъ да се изнесе къмъ к. 694.

— Ротните бойни обози да следват ротите си.

III ходъ.

Въ 13 ч. к-ра на 1. п. п. получава следното извлъчение
отъ допълнителна заповѣдъ:

1:40,000

1) Противникътъ продължава да се укрепява на глав-
ната си позиция.

Около една негова дружина въ 10 ч. 30 м. е била въ
движение отъ с. Бѣлица къмъ с. Хераково.

2) Дивизията ще атакува противника и ще достигне ви-
сотитъ северно отъ с. Хераково.

3) 1. п. п. да атакува и завладѣе дадения му обектъ:
к. 761 — 817.

4) 2. п. п.

5) Непосрѣдствена подкрепа:

а) на 1. п. п. — 1 отд. отъ 4. арт. п., разположено се-
веро-западно отъ с. Гурмазово.

б) на 2. п. п.

6) Дивизионенъ резервъ — 3. полкъ — да се съсрѣ-
доточи около с. Вердикалино и к. 885.

7) Начало на атаката — 14 часа.

8) До 15 ч. азъ ще се намирамъ на к. 694.

№ 279. I. 16. XII. 927. г. 12 ч. 45 м. к. 694.

Х.

Генералъ-майоръ — к-ръ на 2. дивизия.

К-рът на полка къмъ същото време има следниятъ
задания.

1) Отъ к-ритъ на дружинитъ и отъ офицерския па-
уль, че противникътъ заема к. 761 и к. 817 съ по около
дружина.

2) Отъ к-ра на дивизионната конница, че отъ к. 817
къмъ вис. Кацарица имало движение на отдѣлни хора.

3) Отъ намиращия се при него командиръ на арт. от-
деление и отъ лични наблюдения, че неприятелската арти-
рия изглежда да е разположена главно северно отъ к. 817.

К-рът на 1. п. полкъ разпорежда, въ 13 ч. 15 м. отъ
713 при с. Пожарево, устно:

1. дружина да завладѣе к. 761 между двата пътя отъ
Пожарево за с. Хераково.

2. дружина да завладѣе к. 817 отъ пътя с. Пожарево
с. Хераково (западно отъ к. 761) до седловината западно
къ к. 817 изключително.

3. дружина да следва въ отстъпъ задъ лѣвия флангъ
2. дружина презъ Чичковъ ридъ къмъ източния край на
ебена на Кацарица, срещу к. 817.

Пионерната рота да застане въ Чичковъ ридъ.

Свързка:

На полковия лѣкарь (устно):

„За 1. дружина да се открие по-късно въ Пожарево
източния му край) дружинно превързочно мѣсто; до тога-
дружината да използвава главното превързочно мѣсто въ
Гурмазово.

— За 2. и 3. дружини и пионерната рота да се от-
каже, на 1 км. югоизточно отъ к. 725, полково превързочно
мѣсто.

— Въ помощъ на полковия лѣкарь се дава музикант-
ния взводъ, за изнасяне на раненитъ на 1. и 3. дружини
къмъ полковото превързочно мѣсто.

— За изнасяне на раненитъ отъ 2. дружина да се из-
ползуватъ само дружинната и полковата санитарни линейки,
ито да работятъ отъ с. Пожарево по шосето до с. Гур-
мазово (тукъ не се използватъ носачи, защото за движе-
нето на линейките има удобства, каквито въ района на 1.
3. дружини нѣма).

— Дружиннитъ санитарни линейки на 1. и 3. дружини
сега оставатъ като резервъ въ Ваше разпореждане (Нуж-
нитъ на боя по-късно ще подскажатъ какъ и къде да се
използуватъ тия линейки).

Дружиннитъ к-ри отдаватъ своитъ разпореждания възъ-
нова на тия на к-ра на полка. Даденитъ имъ указания отъ
осно превързочното мѣсто и евакуацията тѣ ги приповта-
ватъ на своитъ ротни к-ри, указватъ дружинното убежище
въ разположението на дружината). 1. дружина, понеже е

отдалечена много от полковото превързочно място
ва дружинно превързочно място, което поема ролята
каво превързочно място. Огнестрелното снабдяване,
установяват дружинно предавателно място за
си така:

за 1. дружина — в с. Пожарево, по пътя Рн
— Пожарево;

за 2. дружина — на изг. склонове на к. 725, по
к. 604 — Чичков рид;

за 3. дружина — в Гурмазовския дол, по път
брѣг — к. 694 — Чичков рид.

По-напред от тия места дружинните бойни
нѣма да излизат докато полкът не завърши ус
своята атака. Тия места сж средно на около 2—2,5 км
противника. Около тях ще бждат ротните бойни
които ще се попълват от дружинния боенъ обозъ
тѣх ще излизат скрито възможно по-напред къмъ р
си (подносачитѣ), за да имъ поднасят бойни припаси.
ването пъкъ на празните коли на дружинните бойни
зи ще се извършва на дивизионното предавателно
за полка — около к. 694, дето ще идватъ нужните
дѣления отъ дивизионния пехотенъ огнестреленъ о
По тоя начинъ дружинните бойни обози ще извърш
движения по около 2,5—3 км. напредъ и назадъ.

Тактическо задание № 3.

1:40,000 листъ, Брѣзникъ X—4

Радомиръ XI—4

1. пех. полкъ е въ походно движение по шосето Радомиръ—Брѣзникъ.

Когато въ 10 часа на 20. мартъ главата на главните
и на предната охрана на полка е почивала при моста,
р. Цвилба (зап. отъ с. Слаковци), к-рът на полка, който
при моста, получава отъ к-ра на 2. пех. дивизия, която
ранява, съ фронтъ на западъ, линията северно отъ Криви
никъ къмъ Братушково, следната заповѣдъ:

„Противникови части сж забелязани вчера, къмъ 16 ча
на около 35 км. западно отъ гр. Брѣзникъ на почивка.

Полкътъ Ви влиза въ мое подчинение. Продължете
жението си и достигнете района Св. Илия — Кърнуль—
Радуй — Брѣзнички кошари включ.; заемете за отбрана
ията Св. Илия — Брѣзнички кошари включително, да
ите фланга на дивизията отъ посоката Трънъ—Брѣзникъ
ургулять.

„Днесъ въ 14 часа $\frac{1}{4}$ планинско артилерийско отдѣ
ие и $\frac{1}{4}$ пионерна рота ще бждатъ въ с. Бабица и вли
въ Ваше подчинение.

„Отъ утре, 8 часа, южно отъ линията Брѣзнички ко
ри изключ. — с. Вискяръ—с. Расникъ ще действува 2.
на бригада.

„Отъ утре, въ 8 часа, полкътъ Ви ще се снабдява отъ
изията съ всичко на предавателното място въ с. Кър
тъ. Тамъ ще става приемане и предаване на пощата.

„Дивизионното превързочно място е открито въ с.
атуша. Въ помощъ на полка Ви сж дадени 5 санитарни
ейки отъ дивизионната лѣчебница, които ще бждатъ утре
въ 10 часа въ с. Бабица.“

Иска се:

1. Разчленението на поддѣленията на полка въ 10 часа.
2. Решение за по-нататъшното движение на полка и за
предѣлението му въ района, опредѣленъ за отбрана.

3. Положението на полка, артилерийското отделение и обзидателните им, следъ заемане района за отбрана.

По т. 3. Ротни бойни обози — въ гънкитъ на мостовата край шосето изт. в. Св. Или
Друж. боенъ обозъ — с. Кърнуль.
На 2. дружина Ротни дом. обози — чешмата западно от в. Острика (к. 922).

На 1. дружина. Ротни бойни обози — чешмата изт. отъ в. Острика.
Друж. боенъ обозъ — с. Кърнуль.
Ротни дом. обози — с. Бабица.

На 3. дружина. Ротни бойни обози — с. Бабица.
Друж. боенъ обозъ — с. Кърнуль.
Ротни дом. обози — с. Бабица.

Домакинскитъ обози на дружинитъ — с. Радуй. По за тѣхното движение: с. Радуй — Кърнуль — черния път шосето — с. Бабица — пътя презъ в. Радуйски кръсть с. Рудуй.

Полковото превързочно мѣсто — с. Бабица; обслуги 1. и 3. дружини и артилерийското отделение. За 2. дружина ще се открие дружинно превързочно мѣсто при чешмата зап. в. Острика (к. 922), тъй като полковото е значително отдалечено отъ района на 2. дружина и е въ неудобна дружината посока.

За изнасяне (евакуация) на раненитъ къмъ дивизионното превързочно мѣсто ще се използва шосето с. Бабица — Златуша.

II. Отбранителни действия.

Тактическо задание № 4.

Карта 1:126,000 и

1:40,000 XIII 4 и 5; XIV 4 и 5.

1. Обстановка.

Общо положение. Отдѣлни боеве се водятъ на линията Черната скала и височ. южно отъ Г. Джумая. Червенитъ войски сж успѣли да си осигурятъ численно надмощие въ долината на р. Струма, дето сж постигнали частични успѣхи.

Частно положение. На 11. ноемврий, сл. пл. 1920 г.; 84. п. полкъ отъ 51. п. дивизия, който е действувалъ южно отъ Г. Джумая, следъ частиченъ неуспѣхъ, е заелъ съ запазени сили височинитъ северно отъ Г. Джумая — Бѣло поле — сев. отъ Арселъкъ — к. 274 (карта 1:126,000).

На 11. 11. 920 г. к-ритъ на 51. и 57. п. дивизии сж получили следната заповѣдь отъ к-щъ армията:

„Неприятелски войски, около една п. дивизия, сж групирани предъ фронта на Черната скала, а друга една дивизия — въ долината на р. Струма. Части отъ последната дивизия сж имали частиченъ успѣхъ при Папазъбаши (10 км. южно отъ Г. Джумая) срещу части отъ 84. п. п. Неприятелската дивизия въ долината на р. Струма къмъ 16 часа е достигнала района с. Симитли — с. Крупникъ — с. Кръсна.

Частитъ отъ 51. п. дивизия задържатъ успѣшно Черната скала, а 84. п. п. отъ сжщата дивизия заема височината сев. отъ Г. Джумая.

Частитъ отъ 51. п. дивизия да задържатъ на 12 т.м. заетитъ позиции, а къмъ стѣмване да се оттеглятъ и да заематъ подготвенитъ позиции на линията: Мърза, Ваксево, Вуча глава, Руенъ, Бобошево, която да отбраняватъ найупорно. Въ сжщото време 84. п. п. ще отстѣпи въ направление на с. Смочево — с. Бадино, като влѣзе въ подчинение на к-ра на 57. п. дивизия.

57. п. дивизия, отъ района Дупница, с. Джерманъ, Бистрица, съ щабъ гр. Дупница, да настъпи и заеме линията отъ р. Джерманъ изключ. — с. Слатино — с. Бадино — к. 520, която да организира за отбрана, съ цель да спре настъплението на противника, който настъпва по долината на р. Струма.

84. п. п., съ едно полско артилерийско отдѣление, се връща отново въ подчинение на 57. п. дивизия, следъ пристигането ѝ въ с. Смочево.

Армейски разходни складове за 57. п. дивизия отъ 13. 11. 8 часа — на гара Дупница. 20 часа 11. 11. 920 г.

2. Изходно положение на 57. п. дивизия.

1. п. п., съ пионерна рота, дивизионната артилерия и щабъ на дивизията — въ гр. Дупница.
2. п. п., съ пионерна рота — въ с. Джерманъ.
3. п. п., съ планинско артилерийско отдѣление — въ с. Бистрица.
- Дивизионна конница — с. Крайни долъ.
- Бойнитъ и домакинскитъ обози — при частитъ си.
- Дивизионенъ хранителенъ обозъ — с. Самораново (2 ешелона) и с. Горна баня (2 ешелона).
- Дивизионенъ огнестреленъ обозъ — (пехотенъ и артилерийски) — с. Червенъ брѣгъ.
- Дивизионенъ инженеренъ обозъ — с. Рѣсилово.
- Дивизионна лѣчебница — с. Яхиново.
- Болници — с. Крайни.
- Ветеринарна лѣчебница — с. Яхиново.
- Интендантска дружина — с. Яхиново (хлѣбарската рота) и с. Рѣсилово (останалитъ и поддѣления).
- Дивизионна пощенска станция — Дупница.

3 Кратки съображения и тактически нареждания на к-ра на 57. п. дивизия.

Противникътъ на 12. 11. вечерта не може да се яви предъ посочената на дивизията линия за отбрана с. Слатино — с. Бадино — к. 520 (карта 1:126,000), тъй като той се е източилъ въ долината на Струма и ще ожде задържанъ отъ 84. п. п. Най-рано, на 13. ноемврий сутринята, противникътъ може да се яви предъ фронта на дивизията, т. е. следъ 48 часа.

Западната половина на позицията, изобщо, позволява движението на повече сили, отколкото източната, гдето гребенитъ на Рила сж високи и радиално се спускатъ къмъ долината на Струма.

Цѣлата позиция може да се поддѣли на три, съ различна важность и голѣмина, участъци.

Западенъ (дѣсенъ) — на западъ отъ линията к. 618 — надписа Боровецъ, до шосето; най-голямъ и най-маловаженъ.

Срѣденъ — на изтокъ до линията с. Смочево (изключ.) — с. Бадино (изключ.); най-важенъ участъкъ, защото тукъ противникътъ би могълъ най-удобно да нанесе своя ударъ и при успѣхъ да овладѣе позицията до Струма. Ударътъ му по посока на шосето не би билъ въ благоприятни условия (открита мѣстность и кръстосанъ огънь отъ съседната 51. дивизия). Ударътъ пъкъ въ посока на възела на гребенитъ к. 1111 (Сирановъ ридъ) би изложилъ частитъ (на противника) на флангови действия и ги отдалечава отъ шосето.

Източенъ (лѣвъ) — на изтокъ до масива Сирановъ ридъ (включ.).

Къмъ позицията има ограничено число пътища за подвозъ и отвозъ:

Шосето Дупница — с. Слатино;

Шосето Дупница — с. Гьоклемезъ;

Шосето Дупница — с. Крайни долъ; последнитъ два пътя не водятъ до самата позиция и достъпътъ до позицията почти е невъзможенъ;

Дупница (с. Бистрица) — к. 659 — Хайдушка чешма — Сирановъ ридъ — с. Смочево (позицията), или Хайдушка чешма — В. Стефаница — с. Бадино — к. 556 (позицията).

Успоредно на позицията има единъ пътъ отъ с. Слатино за с. Бадино.

Задъ срѣдния участъкъ, нѣма близко населено мѣсто, за настаняване на войсковитъ обози.

Решение: „Дивизията въ 1 часа на 12. 11. да настъпи, достигне, заеме, укрепи и отбранява позицията съ фронтъ: к. 481 — к. 618 — Сирановъ ридъ — к. 1111; тилъ к. 489 — Боровецъ — гребена сев. отъ с. Бадино — В. Стефаница. Линия на охранението — шосето — к. 587 — махалата южно отъ с. Смочево — гребена съ водопровода. Цель — спиране настъплението на противника по долината на р. Струма.

Частни задачи:

1. п. п. да заеме западния у-къ, като му се разрешава да използва пътя до Боровецъ.

2. п. п. да заеме срѣдния у-къ, като му се разрешава да използва зап. половина на с. Бадино за обозитъ си.

3. п. п. да заеме източния у-къ.

84. п. п. — дивизионенъ резервъ, да застане на гребена с. и. отъ с. Бадино (между с. Бадино и Хайдушка чешма), гдето да се подготви за настъпление презъ Сирановъ ридъ въ южна и ю. зап. посока.

Дивизионната артилерия да заеме позиция въ район между с. Бадино и шосето Дупница — Бобошево, съ задача да дава огнево съдействие предъ фронта на охранение-то и гл. позиция на дивизията и по гребена на к. 618, да се подготви за борба съ неприятелската артилерия, да дава съдействие предъ участъка на 51. дивизия при с. Бобошево. Едно планинско артилерийско отдѣление да заеме позиция въ района около к. 1111 специално за непосредствена подкрепа на 3. п. п.

Артилерийското отдѣление на 84. п. п., следъ като се прибере, да застане на позиция въ района на дивизионната артилерия и се подчини на к-ра на последната.

Дивизионната конница да разузнава въ участъка на дивизията и да съдействува на 84. п. п.

Инженер. дружина да прокара позиционенъ пѣтъ отъ к. 623 къмъ Боровецъ; по Широки долъ къмъ с. Гьоклемезъ; отъ В. Стефаница къмъ пѣтеката ю. изт. отъ с. Крайни долъ. Да използва мѣстното население за направата на пѣтищата.

4. Съображения по снабдяването.

Съображения на дивизионния лѣкаръ

1) Дивизията има задача да заеме фронтъ за отбрана, като има въ състава си 4 пех. полка.

2. Ограниченото число пѣтища, водящи къмъ дивизионния фронтъ и пресѣчената мѣстност, подсказватъ, че дивизионната лѣчебница трѣбва да открие превързочни мѣста до самитѣ пѣтища, за да става лесно изнасянето на раненитѣ къмъ дивизионната болница.

Ако се откриятъ дивизионни превързочни мѣста въ с. Гьоклемезъ и на Хайдушка чешма ще може къмъ село Гьоклемезъ да се отправятъ само раненитѣ отъ 1. п. п. и артилерийскитѣ части, които биха били настанени въ района на полка, а къмъ Хайдушка чешма биха се отправяли раненитѣ на 2., 3., 84. п. полкове и артилерията въ района имъ. Това разпредѣление подсказва, че къмъ Хайдушка чешма трѣбва да се насочи по голѣмата частъ отъ дивизионната лѣчебница ($\frac{2}{3}$).

Удобниятъ черъ пѣтъ и шосето къмъ участъка на 1. п. п. позволяватъ да се засили тоя полкъ съ повече санитарни линейки (до 8) и по-малко носачи (до 20), а неудобнитѣ пѣтища въ участъцитѣ на другитѣ полкове изискватъ изключително носачи за извозване на раненитѣ.

3. Пѣтищата отъ позицията се събиратъ въ Дупница и, естествено, подсказватъ мѣстото на болницитѣ въ чифликъ Салийски и гр. Дупница.

4. За извозване на раненитѣ отъ дивизионното превързочно мѣсто при Хайдушка чешма ще може съ голѣми трудности да се използватъ автомобилнитѣ санитарни линейки; по пѣтя отъ Хайдушка чешма едва биха могли да се движатъ само конни санитарни линейки. Но предвидъ на това, че въ тоя участъкъ, изобщо, ще има много повече ранени (има 3 пехотни полка), за да не става голѣмо забавяне при извозването имъ, налага се по пѣтя отъ Хайдушка чешма, до дето може, да се използватъ останалитѣ санитарни конни линейки на дивизионната лѣчебница, а отъ тамъ — къмъ дивизионната болница-автомобилнитѣ.

Отъ Гьоклемезъ къмъ чифликъ Салийски ще могатъ изключително да се използватъ автомобилнитѣ санитарни линейки, при условие, че отъ с. Гьоклемезъ къмъ шосето Дупница — Кочариново се прокопае пѣтъ, тъй като такъвъ нѣма (по картата).

Въ случай, че има голѣмо натрупване на ранени къмъ Хайдушка чешма, ще се наложи извозването имъ да става и по пѣтя презъ В. Стефаница — пѣтя който пионеритѣ ще прокопаятъ къмъ с. Крайни долъ — шосето за Дупница. И тукъ ще се използватъ до едно мѣсто коннитѣ санитарни линейки, а отъ тамъ — автомобилнитѣ.

Ако ли дивизията даде много ранени и санитарнитѣ превозни сръдства се окажатъ недостатъчни, ще се наложи да се прибѣгне къмъ обикновенитѣ конски кола. Нужно е да се опредѣли още отъ сега отъ кѣде биха могли да се намѣрятъ такива.

5. Ще се използва и мѣстната военна болница въ Дупница.

6. Санитарнитѣ материали ще се получаватъ отъ арм. разх. sanit. складъ въ Дупница, като се използватъ автомобилнитѣ санитарни линейки, когато отиватъ праздни къмъ позицията.

Съображения на дивизионния интендантъ:

1. Дивизията ще се изнесе напредъ на около 15 км. отъ сегашното си положение. Освенъ това, армейски разходенъ интендантски складъ за дивизията се открива отъ 8 часа на 3.11. на гара Дупница. Отъ това следва, че ешелонитѣ на дивизионния хранителенъ обозъ трѣбва да се изнесатъ също така напредъ, — по-близо до склада и до дивизията. Най-близо населено мѣсто до Дупница, отъ гдето лесно да се отива на гарата за попълване и отъ тамъ да се отива къмъ войскитѣ, е с. Самораново. Тукъ следва да се събератъ ешелонитѣ и подъ редъ да обслужватъ дивизията, като й даватъ всѣки день хранителни припаси на дивизионни предавателни мѣста.

2. Пжтицата къмъ позицията отъ Дупница — Самораново, а също и населенитъ мѣста въ участъцитъ на полковетъ, въ които мѣста най-лесно биха се прикрили обозитъ, подсказватъ, че за дивизионни предавателни мѣста сж удобни селата Гьоклемезъ (1. п. п.), Крайни долъ (2. п. п.) и около Хайдушва чешма (3. п. п. и 84. п. п.).

3. Интендантската дружина остава далеко, както отъ склада, така и отъ дивизията. Нейното подходящо мѣсто е въ с. Бистрица. А хлѣбарската рота би могла да се настани въ с. Самораново, за да може лесно и удобно да предава на хранителния обозъ готовия хлѣбъ. Отъ друга страна, понеже приготвениятъ запасъ отъ хлѣбъ — 9000 кгр. ще се изчерпи следъ 3 дни, ще се наложи да се използватъ и известнитъ фурни за всѣкидневно производство по около 3—4000 хлѣба, тъй като къмъ дивизията има още 1 пехотен полкъ съ артилерийско отдѣление и за нуждитъ и не ще е достатъченъ хлѣба, който се произвежда въ походнитъ фурни. Удобно населено мѣсто за тая цель се явява гр. Дупница, гдето има градски фурни; не е за предпочитане нѣкое село — тъй като неговитъ фурни сж разпръснати, малки сж и хлѣбопеченето ще е свързано съ мъжнотии по контролата му.

Би могло, въ краенъ случай, за необходимитъ още 3—4000 кгр. хлѣбъ да се използватъ полски фурни, които да се приготвятъ за 2—3 дни отъ пионерни части въ Самораново и хлѣбопекарската рота.

4. Дневната нужда на дивизията е 40 тона хранителни припаси и 50 тона фуражни припаси. За напредъ тая нужда се увеличава съ още 6 тона за храна и 9 тона за фуражъ за нуждитъ на 84. п. п. и артилерийското му отдѣление, които отново влизатъ въ подчинение на дивизията.

Съображения на н-ка огнестрелното снабдяване. Понеже на дивизията предстои да се отбранява и спре настѣпление на противника по долината по Струма, тя се нуждае отъ повече бойни припаси, за да развие силенъ огънь.

Като се вземе предвидъ и оскъдицата отъ пжтица къмъ позицията и възможността за тѣхното задрѣстване, налага се да се струпатъ на дивизионнитъ предавателни мѣста бойни припаси (пехотни и артилерийски) за единъ боенъ день за бойнитъ части на дивизията. Чрезъ това ще се отстрани една възможна криза за бойни припаси. Нѣма да има, при това, опасност да останатъ неприбрани тия бойни припаси въ случай на оттегляне на дивизията, тъй като тѣ ще се разпредѣлятъ между войсковитъ части и бързо ще се разходватъ.

Цѣлиятъ день 12. 11. може да се използва за струпване на тия бойни припаси. Подходящи за дивизионни предавателни мѣста сж селата: Гьоклемезъ и Крайни долъ, Хай-

душка чешма, долината на р. Стари долъ, тъй като тѣ сж на пжтицата, отиващи къмъ позицията на дивизията.

Дивиз. пех. огнестр. обозъ вози 50 тона бойни припаси, артилер. огнестр. обозъ — 115 тона за дивизионната артилерия. За нуждитъ на 84 п. п. и артил. отдѣление трѣбва да има въ дивизионнитъ обози още около:

100,000 пех. патрони.

60,000 л. к.

96,000 т. к.

240 пех. оржейни снаряди

3500 бомби

1800 7.5 см. снаряди

(12 оржия × 150) или 14 тона пех. бойни припаси и 18 тона артилерийски, или всичко превозни сръдства съ полезенъ товаръ — 32 тона.

Съображения на н-ка инженерното снабдяване. На дивизията предстои отбрана. Нуждитъ и отъ инженерни материали ще се увеличаватъ всѣкидневно отъ започване на укрепяването. Сегашниятъ съставъ на дивизионния инженеренъ обозъ, съ полезенъ товаръ едва 3 т., ще се окаже недостатъченъ да пренася необходимитъ материали къмъ позицията. Предварителнитъ сметки за инженернитъ материали сж — всѣкидневно къмъ позицията трѣбва да се отправятъ по около 8 тона материали. Нуждни сж, следователно, още превозни сръдства съ полезенъ товаръ поне 5 тона, за допълнение къмъ дивизионния инженеренъ обозъ.

Липсата на достатъчно кола въ пехотнитъ полкове за пренасяне на инженернитъ материали отъ дивизионнитъ предавателни мѣста до позицията ще наложи, щото дивизионниятъ инженеренъ обозъ, засиленъ съответно, да стоварва материалитъ на самата позиция, като използва всичкитъ съществуващи пжтица въ участъка на дивизията.

Но това ще предизвика твърде голѣма преумора на обоза. За да се избѣгне това, удобно би било, ако може да има 2 групи превозни сръдства, всѣка съ по 8 т. полезенъ товаръ, та дветъ да работятъ по смѣнно презъ дня.

Подходящо мѣсто за поправка на инженернитъ инструменти е с. Джерманъ, тъй като къмъ това село може да се отиде лесно отъ позицията презъ с. Крайни долъ, а за установяване на дивизионния инженеренъ обозъ най-удобно е с. Бистрица, отъ гдето обозътъ ще отива до Дупница за получаване на инженерни материали, а презъ н. 659 и шосето да ги подвозва къмъ позицията.

Арм. разк. инженеренъ складъ за дивизията ще има въ гр. Дупница, следъ 8 часа на 13. ноемврий.

Съображения за ветеринарната служба.

Изнасянето на дивизията напредъ на около 15 км. изисква и изнасянето на ветеринарната лѣчебница.

Общият фронт на дивизията и пжтищата, идящи от него съсредоточено към гр. Дупница, подсказвагъ, че лѣтебницата трѣбва да бѣде въ тоя градъ, дето тя би могла да обслужва и служитѣ на дивизията, които ще се групират навѣрно около града.

Изнасянето на лъчебницата може да стане наведнаж, тъй като за сега въ нѣма много тежко болни коне.

Съображения за подвоза на дивизията. (правят се въ снабдителния щаб, след като се вземат под внимание съображенията на н-ците на видовете дивизионни служби).

1. Дивизионните обози имат следния състав:

а) 4 ешелона дивиз. хранителен обозъ съ по 90 тона
полезен товаръ всѣки ешелонъ.

6) Дивиз. п. огнестр. обозъ съ полезенъ товаръ 50 тона.

115 в) Дивиз. артил. огнестр. обозъ съ полезень товаръ

г) Дивиз. инженеренъ обозъ съ полезенъ товаръ 3 тона.

д) Санитарни автомобили — 45.

Нуждите на дивизията се увеличаватъ съ 84, п. п. и артилерийското отдѣление, а именно за храна и фуражъ една дажба — съ 15 тона, за огнестрелни припаси — съ 32 тона.

Нуждата от укрепяване изисква подвозъ на материали дневно по около 8 тона. От друга страна, за да се избегне преумората на обоза, налага се за подвоза на инженерни материали да се използват две групи обозъ, съ по 8 тона полезен товар — всичко 16 тона, още повече, че подвозът на инженерни материали трябва да следва непрекъснато, до изграждане на позициите.

И тъй, за дивизията е необходимо да има превозни средства съвместно с товарен поне $90 + 50 + 115 + 8 + 8 + 15 + 32 = 318$ тона (със 1 ешелон хранителен обоз).

Като се вземе предъ видъ, че армейскитѣ разходни складове сж едва на 10 км. задъ дивизията — на гара Дупница, може да се допусне дивизията да се разположи на ешелона дивизията.

резът е 90 + 15 = 105 тона. Ако се приеме това, общият тонаж за дивизията ще се увеличи още с тонажа за втория ден.

Общият тонаж на дивизионите е $318 + 105 = 423$ тона.

Общият тонаж на дивизионните превозни средства е $4 \times 90 + 50 + 115 + 3 = 528$ тона (без санитарните автомобили кола, които могат да се използват само изнасяне на ранени). Следователно, има излишък от 5 тона.

За целесобразно използване на всичките дивизионни бази и с оглед предстоящите нужди на дивизията при торната, налага се прегрупиране на превозните средства

хранителенъ обозъ (1. ешелонъ) — за 105 тона,
" (2. ешелонъ) — " 105 тона.

за п. огнестр.	64 тона,
за артил. "	133 тона и

за артил. "	"	133 тона и
за инженеренъ обозъ		16 тона.

Отъ превознитѣ сръдства да се подобрятъ най-годнитѣ а попълване на ротитѣ (съ коне, кола). Негоднитѣ кола да се подтегнатъ въ интендантската дружина, а слабитѣ коне да се изпратятъ на почивка.

Како резерв от превозни средства, готов да подпомогне подвоза на дивизията, да се използват останалите годни кола и коне; при случай да се използват и за извозване на ранени.

2) Пътищата към позицията на дивизията сж твърде малко: шосето Дупница — Слатино; пътя Дупница (Битрица) — к. 659 — Хайдушка чешма — с. Бадино. Ако се прокопаят от инженерната дружина предвидените пътища, ще може: а) от Боровецъ презъ к. 623 — Крайни долъ — к. 592 — с. Джерманъ да се образува новъ пътъ, минаващъ въ шосето; б) отъ В. Стефаница да се слѣзе въ Крайни долъ; в) отъ с. Гьоклемезъ да се слѣзе на шосето за Дупница.

Населени места, удобни за настаняване на обзидитъ и дивизионни преподавателни места (като стоящи на път), с.ж:

с. Гьоклемезъ задъ 1 п. полкъ;
с. Крайни долъ задъ 2. п. полкъ;

с. Джерманъ, с. Бистрица, с. Самораново, гр. Дупница
задь цѣлата дивизия.

Задъ участъка на 3. п. п. и 84. п. п. нѣма близки населени мѣста, но мѣстността дава достатъчна прикритост жоло к. 950 — Хайдушка чешма и по р. Стари долъ.

Понеже ще може да се използват за подвоз само два пътя към позицията — шосето Дупница — с. Гьоклеиз (със вариантата Крайни долъ — Боровецъ) и пътя Дупница (Бистрица) — к. 659 — Хайдушка чешма, налага се дивизионните предавателни мѣста да се открият по цята пътица, съ разчетъ да не се става струпване на обози по тѣхъ.

Подходящи сж: с. Гьоклемезъ за 1. п. п., като дивиз. предавателно мѣсто за огнестрелно и хранително снабдяване, 1 сжцо за дивизионно превързочно мѣсто;

с. Крайни долъ за 2. п. п. и артилерията въ район като дивизионно предавателно мѣсто за огнестрелно и хранително снабдяване.

к. 950, Хайдушка чешма, долината на р. Стари долъ, п. п. презъ к. 659, за 3. п. п., 84. п. п. и планинското артилерийско отдѣление, като дивизионни предавателни мѣста за огнестрелно и хранително снабдяване, а сжщо и като главно дивизионно превързочно мѣсто за 2. п. п., 3. п. п., 84. п. п. и дивизионната артилерия.

Огнестрелни припаси за единъ боенъ день ще могатъ да се струпатъ на дивизионнитѣ предавателни мѣста до часа на 13. 11. А следъ 12 часа на 12. 11. тия мѣста ще могатъ да бъдатъ открити, при поискване. Поднасянето на хранителни припаси може да става всѣки день къмъ 15 часа, начиная отъ 12. 11.

За извозване на раненитѣ отъ дивизионнитѣ превързочни мѣста назадъ ще може да се използватъ: шосето, п. п. презъ к. 659, а въ краенъ случай и п. п. презъ В. Стефаница — Крайни долъ — шосето.

Началникътъ на снабдяването въ дивизията, като взима подъ внимание:

а) решението на к-ра на дивизията за отбраната;
б) всичкитѣ току що изброени съображения за службитѣ;

в) указанията дадени въ снабдителната заповѣдь по армията, съставя своя докладъ да н-къ щабъ. Въ тоя докладъ той предлага:

а) П. п. за подвозъ и отвозъ: шосето Дупница — с. Слатино (съ вариантата Боровецъ — Крайни долъ — Джерманъ); п. п. Дупница (Бистрица) — к. 659 — Хайдушка чешма — Бадино.

б) По интендантската служба. Интендантската дружина да се премѣсти въ с. Бистрица. Хлѣбарската рота да се премѣсти въ с. Самораново. За допълнителни нужди отъ хлѣбъ да се приготвятъ отъ една пионерна рота (за 1—2 дена) полски фурни въ с. Самораново, за да може лесно да се контролира хлѣбопеченето въ хлѣбарската рота.

Да се формиратъ само два ешелона за хранителенъ обозъ, по 105 тона всѣки единъ. Дивизионни предавателни мѣста за хранително снабдяване — къмъ 15 часа всѣки день въ с. Гьоклемезъ (1. п. п.), Крайни долъ (2. п. п. и дивизионната артилерия), Хайдушка чешма — к. 950 (3. п. п., 84. п. п. и планин. артилер. отдѣление).

Ешелонитѣ на хранителния обозъ да се установятъ въ с. Самораново.

в) По огнестрелното снабдяване. Да се формира дивизионния пехотенъ огнестр. обозъ съ ползень товаръ 64 тона

на и дивизион. артилер. огнестр. обозъ съ ползень товаръ 133 тона.

Дивизионни предавателни мѣста за огнестрелно снабдяване да се откриятъ тамъ, гдето сж и тия за хранително снабдяване. Могатъ да се откриятъ следъ 12 часа на 12. 11.

До 7 часа на 13. 11. да се струпатъ на тия мѣста огнестрелни припаси за единъ боенъ день.

Двата огнестрелни обоза да се установятъ въ южния край на на гр. Дупница (близо до арм. разх. огнестреленъ складъ.)

г) По санитарната служба и снабдяване. Дивизионната лѣчебница да открие къмъ 12 часа на 12. 11. дивизионни превързочни мѣста въ с. Гьоклемезъ и около Хайдушка чешма (съ 2/3 отъ състава си). Да изпрати къмъ това време на полковитѣ лѣкари въ помощъ:

На 1. п. п. 8 санитарни линейки и 20 носачи;

На 2. п. п. 4 санитарни линейки и 30 носачи;

На 3. п. п. 50 носачи, на 84. п. п. 30 носачи.

Останалитѣ срѣдства да бждатъ резервъ на главното дивизионно превързочно мѣсто.

Болница да се открие и въ с. Чифликъ Салийски, следъ 12 часа на 13. 11.

При нужда, може да се използва за извозване на ранени п. п. В. Стефаница — Крайни долъ.

Санитарнитѣ автомобили да се премѣстятъ при Чифликъ Салийски. Да се използватъ по шосето отъ Гьоклемезъ до болницитѣ, а ако е нужно и възможно — и по п. п. к. 659 — Дупница (Чифликъ Салийски).

Ако се струпатъ много ранени, дивизионниятъ лѣкаръ да може да разполага съ праздни обикновенни конски кола отъ дивизионнитѣ обози, за извозване на раненитѣ.

Санитарното снабдяване да се извършва съ дивизионни санитарни линейки отъ арм. разх. санитаренъ складъ въ Дупница, когато отиватъ праздни къмъ позицията.

д) По инженерното снабдяване. Да се формира дивизионенъ инженеренъ обозъ съ ползень товаръ 16 тона, който да поднася до самата позиция, по смѣнно, дневно по около 8 тона инженерни материали.

Работилница за поправка на инженернитѣ съчва да се открие въ с. Джерманъ на 12. 11. къмъ 15 часа.

е) По ветеринарната служба. Ветеринарна лѣчебница да се настани въ гр. Дупница въ казармитѣ, на 13. 11. къмъ 8 часа.

ж) По превозната служба. Да се прегрупиратъ всичкитѣ дивизионни превозни срѣдства (безъ санитарнитѣ) въ подѣления:

Две за хранителен обозъ, по 105 тона.
Две за огнестрелен обозъ (пехотенъ 64 тона и артилерийски 133 тона).

Едно за инженерен обозъ, 16 тона, а отъ останалите средства (105 тона) да се образува резервъ.

Повредените кола да се събератъ и предадатъ въ интендантската дружина, а слабите и излишните коне да се изпратятъ на почивка въ с. Бистрица и Ресилово.

з) Армейски разходни складове за дивизията се откриватъ въ градъ Дупница следъ 8 часа на 13.11.

и) Снабдителен щабъ — да се премести въ с. Бистрица.

Въ духа на тоя докладъ к-рътъ на дивизията отдава снабдителна заповѣдъ на 11.11, къмъ 22 часа.

5. Разположение на 1. п. п. на позицията.

Първа дружина, съ 1 минохв. взводъ, — въ участъка между шосето и линията к. 537 — зап. половина на с. Слатино.

Ротни бойни обози — с. Слатино (южна махала).

Ротни кухни — северната махала на с. Слатино.

Ротни домак. обози и друж. домак. обози — въ с. Гьоклемезъ (северна махала).

Друж. бойни обози — въ с. Гьоклемезъ (южна махала).

Дружинно предавателно мѣсто — с. Слатино (за хранителни припаси всеки денъ въ 16½ часа, а за огнестр. — при поискване). Понеже ротните и дружинните обози сж на едно мѣсто, тѣ се смѣняватъ презъ денъ да поднасятъ къмъ кухнята получената отъ дивиз. хранителен обозъ джба.

Пътъ за подвозъ — с. Гьоклемезъ — шосето с. Слатино.

Дружинно убежище за ранени — сев. махала на с. Слатино. Пътъ за изнасяне на ранените — пътъ с. Слатино — к. 519 — дола сев. отъ к. 489.

Втора дружина, съ 2 минохв. взвода, — въ участъка на изтокъ отъ първа дружина, до линията к. 556 (включ.) — Боровецъ (изключ.).

Ротни бойни обози — изт. махала на с. Слатино.

Ротни кухни — сев. махала с. Слатино.

Ротни и дружинни домакински обози — с. Гьоклемезъ, източ. половина. Дружинни бойни обози — сжщо.

Дружинно предавателно мѣсто — както за 1. дружина, но въ изт. половина на селото.

Пътъ за подвозъ — с. Гьоклемезъ — Широки долъ — Боровецъ — с. Слатино.

Дружинно убежище за ранени — край дърветата, сев. отъ с. Слатино. Пътъ за изнасяне на ранените — както за 1. дружина.

Трета дружина — въ района к. 519 — к. 489 — Боровецъ (изключ.). Ротни бойни обози — въ дола южно отъ к. 489.

Ротни кухни и домак. обози — въ Широки долъ.

Дружинни домакински и бойни обози — с. Гьоклемезъ.

Друж. лѣкаръ и помощните му органи работятъ на полковото превързочно мѣсто въ дола сев. отъ к. 489.

Друж. предав. мѣсто за огн. припаси — въ дола южно отъ к. 489, (по черния пътъ отъ Гьоклемезъ — к. 489), при поискване.

Друж. предав. мѣсто за хранит. припаси — въ Широки долъ.

Всеки денъ къмъ 16½ часа.

Иска се: а) Да се посочи подробното разположение на 2. п. п., като се знае, че полкътъ може да използва зап. половина на с. Бадино, с. Крайни долъ и че дадените за изработване отъ инженер. дружина допълнителни пътища сж приготвени.

б) Да се посочи сжщото за 3. п. п.

в) Да се посочи сжщото за 84. п. п. (дивизионен резервъ), въ района к. 950 — с. Бадино — Хайдушка чешма.

г) Сжщо — за дивизионната артилерия.

6. Огнестрелно снабдяване на планинското артилерийско отдѣление въ участъка на 3. п. п. полкъ.

Батареите сж въ крайнината на гората, по гребена зап. отъ к. 1111.

Приемаме, че на около 100 м. задъ орджията, въ гънкитъ на мѣстността, сж опредѣлени батареините предавателни мѣста, гдето идватъ товарни коне отъ батареините бойни обози. Останалата частъ отъ батареините бойни обози сж въ долината на рѣкичката, която протича 800 м. сев. отъ позицията на орджията. Тукъ сж и конетъ отъ бойната частъ. Тукъ трѣбва да идва бойниятъ обозъ на отдѣлението. Този последния е въ долината на р. Стари долъ, край пътъ к. 659 — Хайдушка чешма, гдето идва дивиз. огнестр. обозъ и го попълва. По тоя начинъ се избѣгва голѣмото натрупване на обози около к. 950 — Хайдушка чешма, гдето се попълватъ обозите на 3. п. п. и 84. п. полкъ.

Батареините домакински обози сж въ долината източно 800 м. отъ надписа В. Стефаница, а домакинските обози на отдѣлението — при бойния обозъ на отдѣлението.

* ↓ *

На 13. 11. къмъ обѣдъ противникътъ, настѣпилъ предъ фронта на дивизията, е водилъ неуспѣшен бой съ охранителните ѝ части. Неприятелската артилерия обстрелва шехотните позиции.

Планинското отделение, разположено въ участъка 3. п. п., е изстреляло, въ подкрепа на пехотните частини следните снаряди:

Отъ 12 — 13 часа 270

Отъ 13 — 14 часа 400

1. пл. батарея е изстреляла отъ тѣхъ съответно 100, 150, всичко 250 снаряди, т. е. отъ орджие по 62 снаряда. Носимитѣ снаряди при всѣко планинско орджие по 100. Когато сж изстреляни $\frac{1}{4}$ отъ тѣхъ, т. е. около 25, подаденъ знакъ отъ бойната частъ идватъ товарни коне за попълване. Понеже на батар. предавателно мѣсто идватъ съ конетѣ по 25 снаряда на орджие ($\frac{1}{2}$ отъ всичкитѣ снаряди, които се возятъ въ батарейния боенъ обозъ за единъ орджие), то тия 25 снаряди напълно попълватъ изстрелянитѣ носими снаряди отъ всѣко орджие. Попълването сж извършва за не повече отъ 10 минути. Понеже снарядитѣ сж изстреляни отъ 12—13 часа, то къмъ 13 ч. и 10 м. тѣ сж попълнени, но въ това време батареята продължава да стреля и къмъ 14 часа е изстреляла още 150 снаряда, т. е. по около 40 отъ орджие. Празднитѣ коне отъ батарейното предавателно мѣсто, водени отъ подофицера — снабдителъ, отиватъ веднага при останалата частъ на батарейния боенъ обозъ (командувана отъ подофицеръ А.), попълватъ се и се връщатъ къмъ батарейното предавателно мѣсто. За това движение (около 1 км.) сж нуждни не повече отъ $\frac{1}{2}$ часъ (като се смѣта и натоварването). Товарнитѣ коне продължаватъ движението до самитѣ орджия и предаватъ снарядитѣ (по 25 на орджие) въ 13 часа 45 мин. Въ това време орджията продължаватъ да стрелятъ. Донесенитѣ 25 снаряди непопълватъ разхода. Товарнитѣ коне още веднажъ отиватъ къмъ батарейния боенъ обозъ, гдето тѣ пристигатъ къмъ 14 часа, но не намиратъ снаряди за натоварване.

Щомъ предаде снарядитѣ, като вижда че нѣма снаряди, подофицерътъ А. потегля въ 13 ч. 30 м. съ празднитѣ коне по пѣтя къмъ мѣстото на бойния обозъ на отделиението, за попълване. Презъ време на движението ситой настига товарни коне отъ бойни обози на другитѣ батареи на отделиението. Къмъ Хайдушка чешма среща колата отъ бойния обозъ на отделиението, които отиватъ съ снаряди къмъ позицията. Крътъ на тоя обозъ, като чулъ, че артилерийската стрелба се засилва, насочилъ всичкитѣ си 24 кола (1200 снаряди) къмъ позицията, но поради твърде лоша пѣтя тѣ сж мжн се движели и едва достигнали около Хайдушка чешма. Тукъ подофицеръ А. получава 96 снаряди (за повече нѣма нужднитѣ коне), потегля обратно къмъ позицията и безъ да се спира на батарейното предавателно

мѣсто, излиза на позицията и стоварва снарядитѣ въ 14 часа 40 мин. Въ това време на позицията има 350 снаряди. Съ полученитѣ 96 ставатъ 446, т. е. попълва се бойната частъ и оставатъ 46 въ повече на позицията. Нуждни сж още 200 снаряда, за да се попълни бойния обозъ (4 орджия $\times$ 50).

Всичкитѣ товарни коне на батарейния боенъ обозъ, на чело съ подофицера — снабдителъ, отиватъ повторно къмъ Хайдушка чешма, къмъ 15 ч. 15 м. и се попълватъ напълно съ 20 снаряда отъ стоваренитѣ бойни припаси отъ колата на бойния обозъ на отделиението и къмъ 15 ч. 45 м. се връщатъ на мѣстата си.

Бойниятъ обозъ на отделиението, както казахме, вози 1200 снаряди за отделиението, т. е. по 400 на батарея, или по 100 на орджие. До 14 ч. отделиението е изстреляло 270 + 400 = 670 снаряди. Батарейнитѣ обози на тритѣ батареи до къмъ 16 ч. попълватъ (подобно на 1. батарея) този разходъ, попълватъ себе си и въ обоза на отделиението оставатъ около 500 снаряда.

За да не губи време, бойниятъ обозъ на отделиението, като дойде къмъ 14 ч. при Хайдушка чешма, крътъ на тоя обозъ заповѣдва да се разтоварятъ всичкитѣ возими бойни припаси (1200 снаряди) и се връща назадъ.

Както вече видѣхме, до къмъ 15 ч. 15 м. батарейнитѣ бойни обози вдигатъ около 700 (670) снаряди. Оставатъ 500 снаряда разтоварени на земята, които за сега не сж нуждни, но които е излишно да се връщатъ къмъ Стари долъ. При тия снаряди остава постъ да ги пази. Бойниятъ обозъ на отделиението има нужда отъ около 700 снаряда още, за да се попълни.

Въ долината на р. Стари долъ, край пѣтя, съгласно заповѣдта по дивизията, до 7 ч. на 13. 11. трѣбва да има струпани отъ дивизионния огнестреленъ обозъ бойни припаси за 1 боенъ день, — безъ возимото отъ обозитѣ на дружинитѣ (отделиенията), т. е. въ случая да има 1800 снаряди (12 орджия по 150 снаряди.) Въ дивиз. огнестр. артилер. обозъ има за планинското отделение 1200 снаряди (12 орджия по 100), следователно, нуждни сж още 600.

Дивизион. огнестр. артил. обозъ въ 12 часа на 12. 11. е оставилъ на дивиз. предавателно мѣсто 1200 снаряди. До 7 часа на 13. 11. сж едно отиване и връщане на половината отъ колата до арм. разходенъ складъ въ Дупница, тоя обозъ е успѣлъ да струпа още 600 снаряда на дивиз. предав. мѣсто и къмъ 9 часа на 13. 11. да се прибере въ Дупница. Чрезъ дивиз. щабъ, дивиз. огнестр. артил. обозъ получава въ 16 часа заповѣдъ да поднесе на дивиз. предавателно мѣсто 700 снаряди, за попълване бойния обозъ на планинското

отделение и за възстановяване 1 боенъ день на дивиз. предавателно мѣсто.

По тоя начинъ, въ планинското отделение и дивиз. огнестр. арт. обозъ задъ него, къмъ 16 часа на 13. 11., има бойни припаси (2 часа следъ боя отъ 11—14 часа на 13. 11.), разпредѣлени така:

- а) На позиция при орджията—по 100 на орджие (въ първа батарея има въ повече 46 снаряда).
- б) На батареитѣ предавателни мѣста по 25 на орджие;
- в) Въ бойнитѣ обози на батареитѣ—по 25 на орджие;
- г) На Хайдушка чешма, всичко стоварени около 500;
- д) Въ бойния обозъ на отдѣлението, край пжтя въ долината на р. Стари долъ, всичко 700 снаряди (получени отъ струпанитѣ тукъ 1800 отъ дивиз. огнестр. артил. обозъ);
- е) На сжщото мѣсто, разтоварени отъ дивиз. огнестр. артил. обозъ, всичко 1100 снаряди;
- ж) Дивиз. огнестр. артил. обозъ съ 14 кола е въ движение отъ Дупница къмъ дивизионното предавателно мѣсто, за да предаде 700 снаряди и по тоя начинъ да има тамъ 1 боенъ день (освенъ возимитѣ въ обоза на отдѣлението).
- з) Въ останалитѣ кола на дивиз. огнестр. обозъ въ Дупница има 500 снаряда за планинското отделение.

Всичко, за едно орджие отъ планинското отделение има:

$100 + 25 + 25 + 40 + 60 + 150 = 400$ снаряда. При това положение, ако се наложи движение на отделение (напредъ или назадъ), ще останатъ на земята разтоварени около 646 снаряда, които не ще може да се взематъ отъ обозитѣ на отделение и дивизията.

Иска се: а) Да се посочи реда за огнестрелното снабдяване на кое да е артилерийско отделение (по изборъ) отъ дивиз. артилерия, при предположение, че то е изстреляло на 13 ноемврий:

Отъ 12—14 часа снаряди за 1/2 боенъ день,
 „ 14—15 „ „ за 1/8 боенъ день,
 „ 15—18 „ „ за 1/4 „ „
 „ 18—19 „ „ за 1/8 „ „

б) Да се посочи сжщото за коя да е пехотна дружина (по изборъ) при сжщото предположение за разхода на бойнитѣ припаси.

в) Да се посочи евакуацията на раненитѣ въ коя да е дружина (по изборъ), при предположение, че въ дружината на 13. 11. сж паднали ранени за пренасяне така:

Отъ 12—14 часа 50 души
 „ 14—15 „ 10
 „ 15—18 „ 30
 „ 18—19 „ 10
 Всичко 100

Попълване следъ Боя и преликването къмъ Отбрана: Тактическо задание № 5.

1:40,000, листове X—4, X—5

Следъ усилено движение отъ района Мошино — Гол. Бучино презъ Бучинското дефиле, усилениятъ съ едно планинско отделение и една пионерна рота 22. пех. полкъ е завършилъ успѣшно атаката, започната отъ 15 часа на 22. 2. н. г. отъ подготовителната позиция на линията 1 км. североизточно отъ к. 854—к. 854 — в. Радуйски кръсть — бжбрековидната висота — к. 1053, срещу сравнително слабъ противникъ и къмъ 20 часа сжщия день е достигналъ и заелъ неприятелската позиция на линията в. Острика — Жужина могила.

Противникътъ се е спрѣлъ на линията в. Цървениякъ — Пладненица и северно.

Презъ този день 40. п. дивизия е водила отбранителенъ бой на своята позиция: в. Усоя — Войводина могила и северно и е успѣла да отбие атакитѣ на противника. Усилениятъ 22. п. полкъ е влѣзълъ въ подчинение к-ру 40 п. дивизия.

Следъ боя 22 п. п. е групиранъ така:

1. дружина — в. Пладнище — в. Острика — в. 910.
2. дружина — в. 980 — Жужина могила.
3. дружина — привлѣчена е на в. Радуйски кръсть

като полковъ резервъ.

Планинското артилерийско отделение е на позиция въ района в. Пладнище — Радуйски кръсть — к. 854.

Пионерната рота е на в. Градище.

Командно мѣсто на полка—в. Радуйски кръсть.

Свързочни възли — на в. Пладнище, в. 920, к. 854 (за артилер. отделение).

Пжтьтъ източно отъ к. 967 (Радуйски кръсть) е продълженъ до село Радуй.

Въ 20 часа 15 мин. на 20. 2., к-рътъ на 40 п. дивизия е отдалъ по телефона следната заповѣдь отъ к. 826 (сев. отъ с. Росоманъ):

„Дивизията и придаденитѣ ѝ части да попълнятъ тази нощъ хранителнитѣ и бойнитѣ си припаси, да извозятъ (евакуиратъ) раненитѣ си и се приготвятъ за отбрана на достиг-

натата линия. Въ участъците на полковете да се струпат, най-късно до утре 18 часа, бойни припаси (включително и тия въ обозите им) за три бойни дни; за 22. п. полк — до 15 часа.

От утре за 22. п. полк определямъ дивиз. предавателно мѣсто за бойни припаси къмъ 10 часа при манастира Св. Петка, а за хранителни припаси къмъ 12 часа на 22. 2*) Приемане и предаване на пощата всеки денъ въ 12 часа, въ мон. Св. Петка.

Въ атаката на 22. 2. усилениятъ 22. пех. полкъ е далъ 8% загуби последователно така.

Отъ 15—16 часа — 15% отъ всичките загуби.
Отъ 16—17 " — 20% " "
" 17—19 " — 60% " "
" 19—20 часа — 5% " "

Загубите се разпредѣлятъ така: убити — 50 души (20%), ранени 190 души. Отъ ранените 110 души иматъ нужда отъ пренасяне.

Въ края на боя 1. и 2. дружини сж разходвали $\frac{1}{2}$ отъ носимите бойни припаси, $\frac{1}{2}$ отъ припасите въ ротните бойни обози и $\frac{1}{4}$ отъ припасите въ дружинните бойни обози.

За презъ деня на боя е била раздадена суха храна. Ротните домакински обози (съ готварниците) не сж могли да задминатъ линията Кръстатото дърво — Голѣмитѣ ридове. Дружинните домакински обози, поради ненадейното премѣстване на полка, не сж могли да го достигнатъ и да попълнятъ за 21. 2. ротните домакински обози съ дажба. Дружинните домакински обози къмъ 20 часа на 20. 2. едва сж достигнали с. Мало Бучино и сж попълнени.

Иска се:

1. Да се посочи устройството на тила на 22. п. полкъ следъ боя на 20. 2.
2. Да се посочи положението на дивизионните служби на 40. п. дивизия въ края на боя.
3. Съображения и разпореждания на к-ра на 22. п. п. относно попълването изразходваните запаси, евакуацията на ранените и уреждане на прехраната.

*) За да не става нужда дивизионния огнестреленъ обозъ да слиза по западните склонове на Голѣмитѣ ридове — Кръстатото дърво.

4. Колко и какви превозни сръдства сж необходими допълнително на 40. п. дивизия, въ връзка съ задачата ѝ попълване и нуждите на 22. п. полкъ.

Отговори:

от 1.

Ротните бойни обози — с. Кърнулъ.
Дружиненъ боевъ обозъ — воденицата северно отъ к. 854, край рѣката презъ с. Златуша.

а 1. дружина

Дружинно убежище за ранени — при кошарите по течението на рѣката с. източно отъ к. 854.

Ротните домакински обози — въ манастира Св. Петка, а товарните коне сж въ движение къмъ позицията, съ топла храна.

а 2. дружина

Ротни бойни обози — въ долината на рѣчкката, западно отъ Радуйски кръстъ.

Дружинния боевъ обозъ — с. Радуй.

Дружинно убежище — при воденицата западно отъ в. Радуйски кръстъ.

Ротни домакински обози — въ мах. Радова. Товарни коне сж въ движение къмъ позицията, съ топла храна.

а 3. дружина

Ротни бойни обози, заедно съ дружинния боевъ обозъ — въ с. Радуй.

Друж. лѣкарь е на полковото превързочно мѣсто въ с. Мала Раковица и помага на полковия лѣкарь.

Ротните домак. обози — въ с. Клисура. Товарни коне сж въ движение къмъ позицията, съ топла храна.

а ар. отдѣление

Батар. бойни обози — въ района на кошарите, изт. отъ к. 854.

Бойния обозъ на отдѣлението — с. Мала Раковица.

Домакинските батареини обози — с. Клисура. Товарни коне сж въ движение къмъ позицията, съ топла храна.

а пионерната рота

Ротния домак. обозъ — с. Махала Радова. Товарни коне сж въ движение къмъ позицията, съ топла храна.

Следъ уморително движение, дружинниятъ домакински обози (и на артилерийското отдѣление) сж достигнали къмъ 20 часа на 20. 2. въ с. Мало Бучино и сж попълнени.

Въ района на всѣка рота има опредѣлено ротно убежище за ранени.

Полковага лѣчебница е открила въ с. Мала Раковица превързочно мѣсто.

По т. 2.

Командно мѣсто на дивизията — к. 826.

Армейски разходни складове за дивизията — въ зап. окрайнина на София, около Зах. фабрика.

Дивиз. хранителенъ обозъ — единъ ешелонъ се попълва при склада, а другъ е опраздненъ и е въ движение отъ с. Росоманъ и Хераково (дивиз. предав. мѣста) къмъ арм. разх. интенд. складъ, за да се попълни.

Дивиз. артил. огнестр. обозъ предава припаси на бойнитъ обози на артил. отдѣления въ с. Пожарево и с. Хераково.

Дивиз. пех. огнестр. обозъ се попълва отъ арм. разходенъ огн. складъ. Дивиз. предавателни мѣста — Хераково и Росоманъ, за пехотата.

Дивизионния инженеренъ обозъ е въ с. Гурмазово.

Дивизионната полска болница — открита въ с. Пожарево.

Дивизионната лѣчебница — открила е дивиз. превързочни мѣста край шосето, зап. отъ с. Бѣлица и въ с. Златуша.

Дивиз. санитар. рота е разпредѣлена въ помощъ на пех. полкове.

Санитар. автомобиленъ взводъ се движи между дивиз. превързочни мѣста и дивиз. полска болница.

Армейски етапенъ пѣтъ за дивизията — София—Филиповци — Бѣлий брѣгъ — Чичковъ ридъ — Росоманъ — Златуша.

Преденъ етапъ — с. Златуша

По т. 3.

Съображения на к-ра на 22. п. полкъ.

а) Относно огнестрелното снабдяване (на дружиннитъ и артилер. отдѣление).

Разходвани сж въ 1. и 2. дружини огнестрелни припаси: $\frac{1}{2}$ отъ носимитъ, $\frac{1}{2}$ отъ возимитъ въ ротнитъ бойни обози и $\frac{1}{2}$ отъ тия въ дружиннитъ бойни обози. Сжщевременно има заповѣдь отъ дивизията, до утре 15 часа въ района на полка да се струпатъ огнестрелни припаси за 3 бойни дни.

Ако се нареди да се попълнятъ тая нощъ носимитъ бойни припаси и тия въ обозитъ (безъ съдействието на дивизията), то дружиннитъ и ротни бойни обози ще се опразнятъ, а носимитъ ще се попълнятъ напълно. Когато се намѣсятъ обозитъ на дивизията, ще се попълнятъ ротнитъ и дружиннитъ бойни обози, а останалитъ — до 3 бойни дни — бойни припаси, които дивизионнитъ обози ще подвозятъ утре, 10 часа, ще останатъ като запасъ на дивизионното предавателно мѣсто. По тоя начинъ бойнитъ припаси за 3 бойни дни ще се ешелониратъ въ района на полка. За да се настанатъ по-добре бойния обозъ на 1. дружина, добре е да се премѣсти въ с. Мала Раковица.

Взаимното попълване на бойнитъ обози може да започне не по-рано отъ 21 ч. 50 м. — тогава ще може да се предаде заповѣдта до всички изпълнители.

Въ 1. дружина то ще се извърши по следния начинъ:

Въ 21 ч. 50 м. дружинниятъ боевъ обозъ потегля отъ мѣстото си по черния пѣтъ къмъ с. Кърнулъ, въ 22 часа предава въ Кърнулъ на ротнитъ бойни обози своитъ припаси, връща се по черния пѣтъ къмъ мѣстото си въ 22 ч. 10 м. До къмъ 22 ч. 20 м. ще стане попълването въ ротитъ на носимитъ у бойцитъ бойни припаси, а ротнитъ бойни обози почти ще се опразднатъ.

Следъ 22 ч. 10 м. дружинниятъ боевъ обозъ ще влѣзе въ разпореждане на полковия лѣкаръ въ с. Радуй за пренасяне на ранени къмъ с. Златуша, дето ще бжде въ 7 часа на 21. 2.

Съгласно заповѣдта по дивизията, къмъ 10 часа на 21. 2., тоя обозъ трѣбва да бжде на дивизионното предавателно мѣсто—мон. Св. Петка и да получи отъ дивизионния пехотенъ огнестреленъ обозъ бойни припаси за попълването си. За целта дружинниятъ боевъ обозъ може да получи толкова бойни припаси, колкото може да вдигне.

Часть отъ друж. боевъ обозъ може да бжде на дружинното предавателно мѣсто — с. Кърнулъ — не по-рано отъ 15 часа на 21. 2. (включително почивката), за да попълни недостига на ротнитъ обози, а останалата му часть ще се установи въ с. Мала Раковица.

Къмъ 15 часа на 21. 2. положението на 1. дружина ще е следното:

Носимитъ бойни припаси (22 ч. 20 м. на 20. 2.) и разнитъ бойни обози (въ 15 часа на 21. 2.) сж попълнени; дружинниятъ боевъ обозъ е въ с. Мала Раковица и е почти попълненъ.

Въ 2. дружина попълването ще се извърши по следния редъ:

Въ 21 ч. 50 м. друж. боевъ обозъ потегля отъ мѣстото си къмъ дружинното предавателно мѣсто — долината

на рѣчката, западно отъ Радуйски кръстъ, и къмъ 22 ч. 20 м. предава бойнитъ си припаси на ротнитъ обози, връща се по сѣщия пътъ обратно на мѣстото си къмъ 22 ч. 50 м. и влиза въ разпореждане на полковия лѣкаръ въ с. Радуй за изнасяне на ранени къмъ Златуша. Въ това време се попълватъ носимитъ бойни припаси въ ротитъ.

Къмъ 10 часа на 21. 2. друж. боенъ обозъ ще получи отъ дивизионното предавателно мѣсто бойни припаси колкото може да вдигне (колкото 1. дружина), къмъ 15 часа сѣщиятъ денъ частъ отъ тоя обозъ може да бжде на дружинното предавателно мѣсто, за да попълни недостига на ротнитъ бойни обози, а останалата му частъ ще се установи въ с. Радуй.

Така че къмъ 15 часа на 21. 2. положението за 2. дружина ще е следното:

Носимитъ бойни припаси въ (22 ч. 50 м. на 20. 2.) и ротнитъ бойни обози (въ 15 часа на 21. 2.) сѣж попълнени; дружинниятъ боенъ обозъ е въ с. Радуй и му липсватъ само бойнитъ припаси, съ които е попълнилъ ротнитъ бойни обози.

Отъ 3. дружина нѣма разходвани бойни припаси. Друж. боенъ обозъ струпа своитъ бойни припаси въ с. Радуй въ 21 ч. 50 м. и се явява въ разпореждане на полковия лѣкаръ въ с. Радуй за изнасяне на ранени къмъ с. Златуша. Къмъ 10 часа на 21. 2. тоя обозъ получава бойни припаси на дивизионното предавателно мѣсто както другитъ две дружини. Сѣщиятъ се връща по пътъ на обоза на 2. дружина и застава на мѣстото си въ с. Радуй къмъ 15 часа.

Общо дружиннитъ бойни обози ще трѣбва да получатъ на дивизионното предавателно мѣсто:

3 дружини	× 28,000 пех. патрони	= 86,000
3 "	× 40,000 л. к. "	= 120,000
3 "	× 60,000 т. к. "	= 180,000
3 "	× 160 пех. снаряди	= 480
3 "	× 900 бомби	= 2,700

А за да се попълнятъ общо бойнитъ припаси въ полка до 3 бойни дни, както е заповѣдано отъ к-ра на дивизията, нужно е да се подвоятъ отъ дивизията на дивизионното предавателно мѣсто до утре 10 часа:

За 1. и 2. дружини по 1½ боенъ денъ, а за 3. дружина — 1 боенъ денъ.

б) Относно прехраната.

Въ полка и придаденитъ му части има храна за вечеря на 20. февруарий. Веднага следъ боя тая храна е поднесена къмъ позицията отъ коне (ротнитъ обози). Дружиннитъ обози сѣж попълнени съ храна за 21. февруарий. Понеже тѣ не ще могатъ да достигнатъ на позицията още тая

вечеръ и понеже дивизията ще поднесе дажбата на 22. т. м., налага се да се иска разрешение отъ к-ра на дивизията за изразходване една дажба отъ неприкосновения ранцевъ за дажба за храна на 21.2.

в) Сметка относно извозването (евакуацията) на раненитъ. (Прави я полковия лѣкаръ. Приемаме, че до края на боя полковата санитарна служба не е могла, поради извънредни трудности, да работи по изнасянето на раненитъ).

Полкътъ, до 20 часа, е далъ загуби около 240 души. Отъ тѣхъ убити сѣж 50 души, ранени 190 д. Отъ раненитъ само 110 души иматъ нужда отъ пренасяне, т. е. по 55 души отъ 1. и 2. дружини. Отъ 3. дружина нѣма ранени.

Отъ 15—16 часа е имало ранени за пренасяне 8 + 8 = 16 д. (15%).

Отъ 16—17 часа е имало ранени за пренасяне 11 + 11 = 22 д. (20%).

Отъ 17—19 часа е имало ранени за пренасяне 33 + 33 = 66 д. (60%).

Отъ 19—20 часа е имало ранени за пренасяне 3 + 3 = 6 д. (5%).

Още въ началото на атаката къмъ всѣка дружина отъ бойната частъ сѣж дадени по 12 души музиканти; въ всѣка дружина, следователно, има 30 + 12 = 42 носачи (вижъ таблицата за санит. срѣдства въ тактическо задание № 1) и по 1 санитарна линейка. Между дружиннитъ убежища за ранени и полковото превързочно мѣсто пренасятъ ранени музиканти и санит. линейка, т. е. на едно отиване може да се пренесатъ 6 души съ носилки и около 6 души съ санит. линейка — всичко 12 души.

Отъ числото на раненитъ се вижда, че следъ 17 часа ще се изоставатъ ранени на дружиннитъ убежища (сборни мѣста), тъй като вече числото на раненитъ е по-големо отъ това на носилкитъ. Сѣщото е и за числото на раненитъ въ ротитъ (30 носачи = 15 носилки), спрѣмо числото на раненитъ отъ ротитъ на дружината (33 души между 17 и 19 часа). Ако се направи схема за реда, по който приблизително биха се изнасяли раненитъ отъ бойната линия къмъ полков. превър. мѣсто, ще се види, че това изнасяне ще продължава до къмъ 23 часа.

Отъ 110 души ранени, на полковото превързочно мѣсто могатъ (условно) да останатъ около 40 души за лѣкуване, а останалитъ 70 души иматъ нужда отъ по-пълно лѣкуване. За тѣхното изнасяне къмъ дивиз. лѣчебница или болница сѣж нуждни 10—12 санит. линейки. За да се избѣгнатъ възможнитъ опасни усложнения въ ранитъ, раненитъ 70 души трѣбва най-късно до 9—10 часа на 21. 2. да бждатъ подложени на системно лѣкуване; следъ тоя часъ има опасностъ за живота имъ, тъй като ще минатъ повече отъ 18 часа отъ момента

на началото на атаката (15 часа на 20. 2.), когато е пад първия ранен. Полкът не разполага с толкова много санитарни линейки. Нуждни са такива от дивизията.

Ако ли пък дивизията не би могла да изпрати таталага се да се използват колата на бойните обози, то да се отправят през с. М. Раковица за попълване дивиз. предават. място на манастира Св. Петка. Най-близо лечебно заведение от 1. п. дивизия е дивизионната лечебница в с. Златуша. Със 39 конски кола (3 дружини) от друж. бойни обози и с санитар. линейки (3+1 = 4) целия полк ще може да се евакуират ранените (70) полка към с. Златуша, по пътя през к. 876, или по линията на реката, която тече зап. от к. 876.

Подробностите по евакуацията (кой, какъ да се нани и пренася) подлежи да се уредят според характер ранените и болестите на нуждаещите се.

Разпореждания на к-ра на 22. п. полкъ относно снабдяването.*)

К-ритъ 1., 2. и 3. п. дружини, артилер. отделение, първата рота, домакина на полка (копие завед. прехрана полковия лекаръ.

1. Полкът има задача да отбранява достигнатата линия и влиза въ подчинение на к-ра на 40 п. дивизия, който действа северно от линията Усой. — с. Златуша — Рманъ — Иваняне съ фронтъ на западъ.

2. Тази нощ да се попълнят взаимно носимите ни припаси и возимите въ ротните (батареините и дружините, на отделението) бойни обози. Дивизионно предават. място за бойни припаси е определено мон. Св. Петка утре 10 часа. На това място въ 10 часа на 22. 2. ще се съпнат бойни припаси, съ огледъ да има всичко за 3 бо дни, включително тия въ полка и придадените му части. Следъ като се попълнят подделенията съ полагаемите бойни припаси, излишните такива да останат на дивиз. предавателно място.

Бойният обозъ на 1. дружина да се премести въ Мала Раковица.

3. Тази нощ подлежащите за изнасяне ранени да пренесат въ с. Златуша, съ разчетъ да бждат тамъ, дивиз. лечебница, най-късно утре 7 часа. Дружинните бойни обози (на 1. дружина при водениците сев. от к. 876)

*) Даватъ се устно, по телефона, като частични разпореждания. За удобство, събрани са въ обща заповѣдь, каквато при свобод. време к-рът на полка е длъженъ, впоследствие, да напише.

следъ 22 ч. 10 м. на 2 дружина следъ 22 ч. 50 м. и на 3. дружина — следъ 21 часа 50 м. въ с. Радуй) и санитар. линейки да се използват напълно от полковия лекаръ за пренасяне на ранени къмъ с. Златуша, следъ което да се явятъ на дивиз. предавателно място за попълване къмъ 10 часа утре.

Утре, предъ пладне, да се извърши погребението на убитите. 3. дружина да назначи единъ пех. взводъ за отдаване на почести при погребението. Да се използватъ за работници при погребението жители отъ с. Радуй.

Болница има въ с. Пожарево.

4. Следъ като се прибератъ дружинните домакински обози да застанатъ:

На 1. дружина — въ мон. Св. Петка; на 3. дружина и артилер. отделение — въ с. Клисура, а на 2. дружина — въ с. Махала Радова.

Ротните (батареините) домакински обози да останатъ на местата си, а ротните (батареините) кухни да се изнасятъ напредъ въ разположението на дружините. Поднасянето на дажбата къмъ кухните да става по смѣнно отъ ротните и дружинните дом. обози по нареждане на дружинните командири (артилерийското отделение). За попълване на дажбата на пионерната рота да се грижи к-рът на 2. дружина.

За утре, 21. 2., по допълнително нареждане ще се раздаде дажба отъ неприкосновения ранцевъ запасъ.

Дивиз. предавателно място за хранит. припаси — въ 10 часа при мон. Св. Петка отъ 22. т. м.

№ 18, 20. 2. 19. . . год. 20 ч. 45 м. в. Радуйски кръстъ.

Б. — полковникъ, к-ръ 22. п. полкъ.

К-ру 40. п. дивизия — к. 826 (Кацарица).

За утре въ полка и придадените му части няма хранителна дажба. Друж. домакински обози ще пристигнатъ твърде късно. Моля разрешете на 21. 2. да използвамъ неприкосновения ранцевъ запасъ.

За да има за 3 бойни дни огнестрелни бойни припаси въ района на полка, необходими са още:

230,400 пехотни патрони, 504,000 картечни патрони, 1,800 мини, 640 снаряди за пех. оръдия, 1,700 планински 75 милим. снаряди, 2,200 бомби или всичко съ обща тежестъ около 69 тона.

За евакуиране къмъ дивизионната лечебница въ с. Златуша има около 70 души ранени. Наредилъ съмъ евакуирането имъ съ колата на дружинните бойни обози.

Командно място на полка — в. Радуйски кръстъ.

№ 19. 20. 2. 19. . . год. 20 ч. 50 м.

Б. — Полковникъ, к-ръ 22. п. полкъ.

4. Колко и какви допълнителни превозни средства са нуждни на 40. п. дивизия.

40. п. дивизия не би могла да обслужва и 22. п. полк ако не и се дадат допълнителни превозни средства.

а) За прехраната на полка.

Нека полкът (и придадените му части) да има член състав 3600 души и 2000 коня.

За 3600 д. $\times$ 1,6 кгр. дневна дажба храна = 5760 кгр.

За 2000 коня $\times$ 5 кгр. " " " " = 10,000

или всичко 15,760 кгр. Ако извадим от дажбата месо (200 гр.), което ще се поднася като живъ добитък полковото домакинство, то цялата дажба се намалява 15,000 кгр. — 15 тона.

Ако подвозването става с конски кола, с полезен товар по 400 кгр., то за тия 19 т. сж нуждни 38 кола, за да има два ешелона — ще сж нуждни 76 кола.

б) За огнестрелни припаси.

Въ дивизионния огнестрелен обоз, съгласно посочените условни данни въ задание № 1, трябва да има бойни припаси, които съответно за един пехотен полк сж:

За пушки (карабини) въ полка 88,000 патрони.

За леките картечници 54,000 патрони.

За тежките 84,000 патрони

За леките минохвъргачки 600 мини.

За пехотните орждия 240 снар.

Бомби всичко 1,200.

7,5 см. планински снаряди 12 $\times$ 100 снар.
1,200 снар.

Пехотните патрони $(88,000 + 54,000 + 84,000 = 226,000)$ тежат $226,000 \times \frac{40}{1000} = 9,040$ кгр. (Виж стр. 225 на учебника)

Мините тежат $600 = \frac{40}{6} = 4,000$ кгр.

Снарядите на пехотните орждия тежат $240 \times 0,6 = 144$ кгр.

Бомбите тежат $1,200 \times 1 = 1,200$ кгр.

Планинските снаряди тежат $1,200 \times 9$ кгр. = 10,800 кгр.

Или всичко пех. огнестр. припаси тежат 15 тона, а артилерийското отделение — 11 тона, т. е. 38 конски кола за пехотните огнестрелни припаси и 28 кола за артилерийските.

Всичко за хранителни припаси — 152 конски кола (4 ешелона);

Всичко за огнестрелни " — 56 "

Ако има възможност, тия конски кола може да се разпределят съответно с 7 и 12 камиони $2\frac{1}{2}$ тонни, при условие, че ще има само 1 ешелон за хранителни припаси (15 тона), а не четири (60 тона). Въ такъв случай на дивиз. предавателно място (мон. Св. Петка) ще идват за 22. п. полк най-много 19 камиона с огнестр. и хранит. припаси. Тия камиони (или 104 конски кола) ще се попълват от артилерийските разходни складове за 1. п. дивизия. Ще използват пътя София — Филиповци — Вердикалино — мон. Св. Петка.

Ако пък ж. п. линия София — Баня може да се използва, работата на дивизионните обози се намалява и тѣ биха се попълвали въ Баня.

Понеже 22. п. полк въ донесението си посочва една по-голяма нужда от огнестр. припаси (около 70 тона, при условие, че до 10 часа на 21. 2. трябва да има за 3 бойни дни огнестр. припаси), то само за 21. 2. към 22. п. полк трябва да се отправят около 30 камиона $2\frac{1}{2}$ тонни за огнестрелните припаси, а за следните дни да се отправят нормално по 66 конски кола за огнестрелни припаси (при поискване) и по 38 за хранителни припаси (всѣкидневно) или пък по 19 камиона.

Оттегляне
Тактическо задание № 6.

1:40,000, листъ Владай. Усилениятъ съ едно планинско артилерийско отделение 10. п. полкъ има задача да отбранява Владайското дефиле отъ западна посока, на линията в. Свилень—Мошинска могила—к. 773.

Една пехотна дружина (1.) отъ полка е въ района на в. Свилень—мон. Св. Никола—к. 815.

Друга пехотна дружина (2.) отъ полка е въ района на Мошинска могила—с. Мошино—к. 773.

Полковиятъ резервъ (3. дружина) е въ района Ръдина—к. 772—к. 814.

Артилерийското отделение е на позиция въ района Ръдина—к. 815.

Полкътъ е въ непосредствено съприкосновение съ противника.

Южно отъ него нѣма други части.

Дружиннитъ бойни обози сж съответно въ южния край с. Голѣмо Бучино (1. др.), с. Драгичево (3. др.) и с. Църква (2. др.), а на артилерийското отделение — въ с. Владай.

Ротнитъ бойни обози сж въ разположението на ротитъ си. Батареинитъ бойни обози сж въ махалитъ на с. Голѣмо Бучино.

Домакинскитъ обози на ротитъ и батареитъ сж въ с. Драгичево, а на дружинитъ и артилерийското отделение — Владай.

На 6. априль, следъ една отбита атака на противника, полкътъ и батареитъ сж изразходвали само $\frac{1}{4}$ отъ носимитъ си бойни припаси (за батареитъ — отъ бойната частъ) и е ималъ ранени за пренасяне по 20 души отъ всѣка дружина; раненитъ ще бждатъ пренесени напълно на полковото превързочно мѣсто въ с. Драгичево къмъ 15 часа.

Домакинскитъ обози сж попълнени.

Къмъ 14 часа, сжщия день, наскоро следъ отбиване на атаката, к-рътъ на полка получава следната писмена заповѣдь отъ к-ра на дивизията.

„Предвидъ започнатото оттегляне на дивизията и на армията въ посока къмъ София, разпоредете за незабавно

оттегляне на полка, като сжщевременно имате готовность да водите бой за печелене на време, за да забавите проникването на противника въ Владайското дефиле до 7. априль, 20 часа.

Разпоредено е къмъ 7. априль, 7 часа, въ Княжево да се струпатъ $\frac{1}{2}$ день бойни припаси за полка Ви и отделение. До тогава не разчитайте на никакъвъ подвозъ.

Разполагате съ района между линията с. Църнелъ — к. 1014—к. 1041—Кърлежа и линията отъ югъ к. 782—с. Църква—с. Мърчаево (включ.)—с. Владай (включ.)—с. Бояна (включ.). При нужда използвайте го за нуждитъ на полка.

Крайно мѣсто за достигане отъ полка — с. Княжево, а за обозитъ — Павлово.

При ст. Владай ж. п. линия има голѣма повреда. Ст. София — Павлово.

Иска се:

1. Съображения на к-ра на полка за предстоящото отстъпление.

2. Разпореденията му и тия на к-ра 1. дружина.

3. Схема за положението на полка въ 2 часа, на 7. априль.

Съображения

на командира на полка за оттеглянето.

1. Преди всичко е необходимо да се попълнятъ разходванитъ припаси. За целта ротнитъ бойни обози ще подвозятъ напредъ къмъ опредѣленитъ имъ предавателни мѣста необходимитъ бойни припаси ($\frac{1}{4}$) и ще ги предадатъ на подносачитъ за занасянето имъ къмъ самитъ роти. Това ще се извърши въ всѣка рота.

Дружиннитъ бойни обози ще изпратятъ къмъ ротитъ бойни припаси, за да се попълнятъ обозитъ на тия последнитъ и въ края ще бжде всичко попълнено, а въ дружиннитъ бойни обози ще липсватъ бойни припаси равни по количество на $\frac{1}{4}$ отъ носимитъ. Тоя недостигъ не е тъй голѣмъ за полка, още повече, че последниятъ ще води бой най-много до 7. априль, 20 часа, т. е. единъ день, а разполага съ бойни припаси за повече отъ $1\frac{1}{2}$ боенъ день. Освенъ това на 7. априль, въ 7 часа, ще има за $\frac{1}{2}$ день бойни припаси, струпани въ с. Княжево.

Попълването, посочено по-горе, може да се извърши спокойно за 2 часа, т. е. до 16 часа, тъй като най-голѣмото разстояние отъ дружиннитъ бойни обози до позицията е около 8 км. (отиване и връщане).

2. Хранителното снабдяване на полка е задоволително. За днес, 6. април, не е раздадена само вечерята на частите. Тя се приготвя и може да бъде готова към 16 часа. За отнасянето на вечерята до позицията от с. Драгичево където сж готварниците, сж нуждни 1 1/2 часа, т. е. войниците ще бъдат нахранени към 17 1/2 часа, ако до тогава противникът не предприеме нищо, за да попречи на вечерята. А ако се смъртне и времето нужно за конетъ от ротните обози (сж които се донася вечерята) да се завърнат по местата си, ще сж нуждни още 1 1/2 часа, т. е. ще стан 19 часа.

3. Понеже полкът е въ съприкосновение с противника, оттеглянето не може да се започне по-рано от пълното смръкване. Освен това, противникът, ако мисли да предприема някаква нощна атака навърно ще я започне или веднага на смръкване или пък чак след полунощ.

Следва от т. 1., 2. и 3., че полкът не може да започне оттеглянето по-рано от 20 часа и то сж обозите си, като се смърта при това и 1 час време за отдаване на разпорежданията.

4. Пжтища за оттегляне има от разположението на всяка дружина и това е удобно, тъй като оттеглянето може да се извърши на широк фронт и ще се избегне задръстване на пжтищата. За да се избегне последното, обозите ще предшествуват войските.

Пжтищата сж: Голѣмо Бучино—Пралевъ камък—мон. св. Кирилъ и Методи—Кърлежа—Княжево; Голѣмо Бучино—к. 986—к. 820—шосето—Княжево; шосето Църква—Владая—Княжево; Мърчаево—к. 932—Владая—шосето Княжево.

5. Задачата на полка е да печели време при оттеглянето си. Следователно, той не бива да се оттегли направо към означеното място — с. Княжево, а трѣбва да се спира на редъ линии, на които да изчаква противника, за да забавя повече.

Ако оттеглянето вечерта не бъде схванато от противника, полкът би могъл да се изтегли през нощта, достигне първа линията Пралевъ камък—к. 986—Драгичево—Мърчаево. На тая линия би трѣбвало да достигнат ротните домакински обози преди частите, за да им приготвят храна за 7. 4. и да им я предадат. А сжщо да пристигнат дружинните бойни обози, понеже ще сж нужни за 7.4. бойни припаси. Ротните бойни обози ще се движат непосредствено предъ ротите си.

На линията Пралевъ камък—Мърчаево полкът може да остане възможно по-дълго време — до като противникът (на 7. 4.) успѣе да достигне поне с. Голѣмо Бучино—с. Църква. А ротните домакински обози ще трѣбват 7.4., следъ като предадат приготвената храна (варено месо

за обѣда и бульона за закуската), да се оттеглят направо въ с. Княжево.

На втората линия, мон. св. Кирилъ и Методи—Владая, при натискъ на противника ще се оттегли и полкът. Към тая втора линия ще се оттеглят и дружинните бойни обози, отъ гдето утре ще могат да се оттеглят към Княжево, щомъ обстановката позволи това.

Още на 6.4. дружинните домакински обози ще предадат (на дружинното предавателно място въ с. Драгичево) дажбата за 7.4. (която тѣ сж получили тая сутринъ) към 16 часа и ще могат да започнат оттеглянето си по шосето, презъ дефилето, направо за към Княжево. За да не се наблюдава движението им, то може да почне и по-късно — към 20 часа.

Артилерийското отдѣление ще попълни бойните си припаси и ще подготви прѣхраната си по сжщия начинъ както дружините.

Артилерийското отдѣление може да отстѣпи отъ Голѣмо Бучино по пжтя к. 986—к. 820, за да бъде въ срѣдата на разположението на полка и да се движи отдѣлно отъ дружините. За прикриване оттеглянето — да се оставят по едно орѣдие отъ 1. и 3. батареи, сж огледъ да се подкрепят останалите отъ 1. и 2. дружини прикрития на оттеглянето.

6. Първа дружина може най-удобно да се оттегли презъ Пралевъ камък—мон. св. Кирилъ и Методи; втора дружина — презъ Църква—Мърчаево—к. 932—Владая—шосето Княжево; трета дружина — презъ Драгичево—шосето Княжево.

Оттеглянето на полка най-лесно ще се прикрива ако всяка отъ дружините си има своя задна охрана. Задните охрани ще трѣбва да започнатъ едновременно отстѣпление, то сж едва следъ като главните сили на дружините достигнатъ и заематъ първата линия за достигане. Време за това последователно изтегляне ще има, тъй като първата линия за достигане е на около 2 часа пжтъ задъ сегашната линия, заемана отъ полка.

7. За да се даде възможност на ротните обози отъ първа дружина да се изкачатъ на Пралевъ камък (2 часа), та тогава да започне изтеглянето на дружината (за да не стане случайно задръстване) и за да не стане разкъсано изтеглянето, налага се цѣлиятъ полкъ да започне едновременно да се оттегля къмъ 22 часа, а обозите му — къмъ 20 часа.

8. За извозването на ранените сж необходими превозни сръдства. Ранените сж 60 души и биха могли да се пренесатъ съ около 10 санитарни конски линейки. Въ полка

има всичко 4 такива, съ които може да се пренесат на най-малко 24 ранени.

Извозването на ранените може да се извърши само шосето за Княжево. От Драгичево до с. Княжево има 9 км, т. е. 2 1/2 часа.

Полкът не разполага с други свободни превозни средства за извозване на ранените. Най-много може да използват по 2 кола от всеки дружинен боев отряд след като тия обози попълнят разходваните бойни паси в ротите, т. е. ще може да се пренесат с тия около 24 души ранени (6 каруци по 4 души), които могат да се пренасят седнали. Или всичко, с санитарните нейки и колата от бойните обози на дружините ще да се пренесат на веднаж $24 + 24 = 48$ души ранени. Налити 12 души ранени не бива да се оставят в ръка на противника. За тях ще се подирят кола в с. Драгичево и Мърчаево. Понеже тия 12 души имат нужда от пренасяне в легнало положение, ще се подирят кола от селата.

В дружините, наистина, ще има свободна кола дружинните домакински обози, които вечерта ще се онаят като попълнят ротните обози. Обаче колата ще бъдат негодни впоследствие да пренасят хранителни паси, ако ги използваме тази нощ за пренасяне на ранени.

Изнасянето на ранените може да стане по шосето Княжево и се започва още в 16 часа (2 часа са нужди, като се издирят кола от селата и се натоварят ранените за да бже впоследствие шосето свободно за обозите).

Командир
10. пехотен полк
№ 18.

6. април 1930 г. 15 ч.
Ком. място к. 772.

Писмена.

ЗАПОВЕД
1:40,000

1. Атаката на противника е отбита.
2. Дивизията ни се оттегля към София.
3. Полкът има задача да се оттегли тая вечер по посока към Княжево, като бже готов да печели и забавя проникването на противника в Владей дефиле.

4. Да се вземат от селата Драгичево и Мърчаево 12 здрави кола, от дружините бойни обози по 2 (като се разтоварят бойните паси от тях, за попълни разхода в ротите) и санитарните линейки на дружините, за да пренесат ранените по шосето Драгичево през Владая за с. Княжево. Полковата линейка да се оттегли днес, в 16 часа, по шосето и до

към с. Владая, а всичките ранени от полка, натоварени в линейките и колата, под командата на дружинния лъкар на 3. дружина, да отстъпят зад лечебницата и да достигнат с. Княжево. Там да се оставят ранените на команданта на с. Княжево за по-нататъшно лекуване и евакуиране, а линейките с лъкаря да бждат утре към 7 часа на шосето при к. 820, готови да пренасят нови ранени.

5. До 16 часа да се извърши попълването на носимите бойни припаси. Освободените по 2 кола от дружина да се изпратят още в 15 1/2 часа в с. Драгичево в разпореждане на полковия лъкар.

Дружините (и на артилерийското отделение) бойни обози да се оттеглят с оглед утре, на разсъмване, да бждат на линията мон. Св. Кирил и Методи—Владая, а на артилер. отделение—при Перачницата сев. от к. 916. Бойните обози на 2. дружина да използват шосето Църква—Владая, тоя на артилерийското отделение—шосето, тоя на 3. дружина шосето Драгичево—Владая, а тоя на 1. дружина—през Пралев камък, мон. Св. Кирил и Методи.

Начало на оттеглянето 20 часа.

6. До към 17 ч. 30 м. да се раздаде вечерта на войниците и хляба за утрешния ден. Да се предаде дажбата (без хляба) за утрешния ден в ротните домакински обози, съ разчет до 19 часа дружинните домакински обози да бждат в Владая празни.

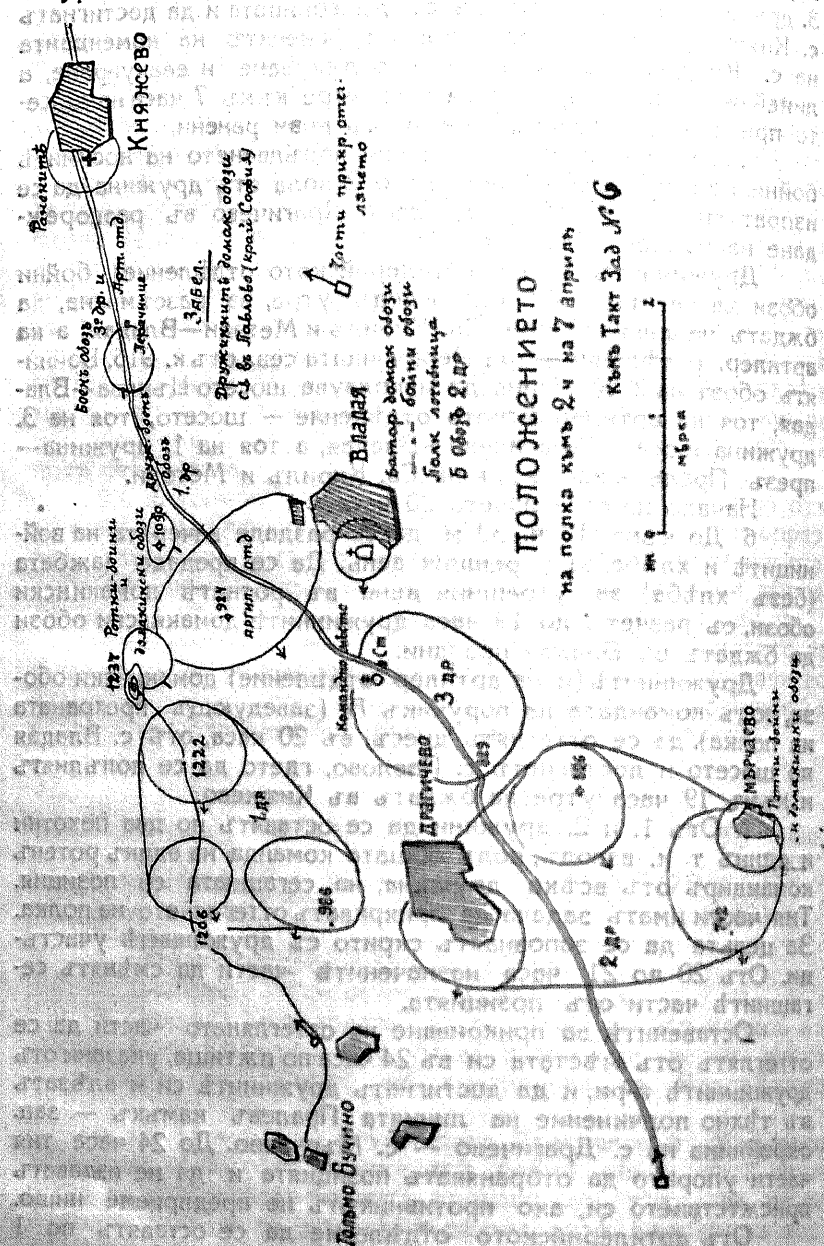
Дружините (и на артилер. отделение) домакински обози, под командата на поручик А. (заведущ прехраната на полка), да се оттеглят днес, в 20 часа, от с. Владая по шосето и достигнат с. Павлово, гдето да се попълнят и към 19 часа утре да бждат в Княжево.

7. От 1. и 2. дружини да се оставят по два пехотни и един т. к. взвод, под общата команда на един ротен командир от всяка дружина, на сегашната си позиция. Тия части имат задача да прикриват оттеглянето на полка. За целта да се запознаят скрито с дружинните участници. От 20 до 21 часа назначените части да сменят сегашните части от позицията.

Оставените за прикриване на оттеглянето части да се оттеглят от местата си в 24 часа по пътища, указани от дружините к-ри, и да достигнат дружините си и влезат в тяхно подчинение на линията Пралев камък—зап. окрайнина на с. Драгичево—с. Мърчаево. До 24 часа тия части упорито да отбраняват позицията и да не издават присъствието си, ако противникът не предприеме нищо.

От артилерийското отделение да се оставят по 1 орджие от 2 батареи на сегашните позиции, с задача да подкрепят, при нужда, оставените от 1. и 2. дружини части за прикриване оттеглянето на полка. Кръг на артиле-

рийското отделение да влезе във връзка с дружинните к-ри за уреждане свързката. Останалите на позицията орджия



влизатъ въ подчинение на ротните к-ри (по 1 оржие за дружина) на сегашната позиция, до като тия ротни к-ри не отстъпятъ и достигнатъ своите дружини.

8. 1. дружина да се оттегли въ 22 часа отъ сегашната си позиция въ участъка Райлово — к. 1014 — к. 1041 — к. 210 и отъ югъ к. 815 — Гол. Бучино (сев. му половина) — к. 892 (включ.) — 986 (включ.) — 924 (включ.).

Да достигне линията Пралевъ камък — к. 986 (изкл.) и я заеме за отбрана съ фронтъ на западъ въ дадения на дружината участъкъ.

Да премине въ походна колона отъ линията к. 784 — с Гол. Бучино и се движи по пжтя к. 892—Правевъ камъкъ —к. 1237—к. 1090 и по пжтя к. 892—к. 986—к. 820.

9. 2 дружина да се оттегли във 22 часа от сегашната си позиция във участъка Мошинска могила — к. 814 — к. 829 — 895 (изключ.) — 820 — 916 и южна граница с. Църква — к. 852 — Мичаево — 1059 — Владая — 1136. 852

Да достигне линията Драгичево (включ.) — к. 852 (включ.) и я заеме за отбрана въ дадения за дружината участък, съ фронтъ на западъ.

Да премине въ походна колона отъ к. 701 и се движи по шосето.

10. 3. **Дружина** да се оттегли въ 21 $\frac{1}{2}$ часа от сегашната си позиция въ участъка от северъ — к. 814 — Драгичево — 927 — 924 (изключ.) и отъ югъ 701 — 826 — 895 (включ.) — 916 (изключ.). Да достигне линията 927 — 829 и я заеме въ дадения участъкъ, като резервъ на полка, съ фронтъ на западъ и съ готовность за действие къмъ к. 826 — к. 986.

Да премине въ походна колона отъ линията к. 800—к. 744 и използва пътя Драгичево — шосето (839) и шосето (744—829) — 895 — 820.

11. *Артилерийското отделение* да се оттегли въ 22 часа отъ позициитѣ си, като използва пѣтишага Голѣмо Бучино — Пралевъ камъкъ — Св. Кирилъ и Методи; Голѣмо Бучино — 892—986, пѣтя 815 — Голѣмо Бучино — 814—800 — Драгичево—шосето и пѣтя Рѣдина—шосето (к. 701) — 839.

Да достигне и заеме района 1237—927—905—820, с
цель да подкрепя полка на 7.4. на линията Пралевъ камъкъ
— к. 852.

12. Разузнаване (на новите позиции).

13. Охрана.

14. **Свързка.** Азъ ще бжда до 22 часа на командното си място к. 772, а следъ това — на ж. п. станция Владая.

15. Да се взематъ водачи отъ селата.

X₂

Х.
Полковникъ — к-ръ на полка.

Изпратена писмено: *)

К-ритъ 1., 2., 3. дружини и артилерийското отделение.
Домакина на полка.

Полковия лѣкарь.

(Съ конни разносвачи и колоездачи, а предупреждение на частитѣ относно попълването на обозитѣ се прави по телефона къмъ 14 ч. 30 м.)

К-ръ

1./10. п. дружина

№ 7.

6. априль. 930 г. 16 ч. 45 м.

ЗАПОВѢД

1:40,000

1. Противникъ.

2. Полкътъ има задача.

3. До 16 часа да се извърши попълването на разходванитѣ носими бойни припаси. Опраздненитѣ 2 кола отъ дружинния боевъ обозъ да се яватъ въ с. Владая въ разпореждане на полковия лѣкарь.

4. До 17 ч. 30 м. да се привърши раздаването на вечерята. Хлѣбътъ за утре да се раздаде на ржце, а утрешната дажба да се предаде на ротнитѣ домакински обози.

Дружинниятъ домакински обозъ да бжде въ 19 часа опраздненъ въ с. Владая, за да може въ 20 часа да трѣгне подъ командата на поручика Б. по шосето презъ Княжево и достигне Павлово край София, гдето да се попълни. Утре къмъ 19 часа да бжде (попълненъ съ дажба за 8. априль) въ с. Княжево.

5. Ротнитѣ домакински обози, подъ командата на заведующъ прехраната на дружината, да се оттеглятъ тая нощъ по пѣтя с. Голѣмо Бучино — Пралевъ камъкъ — к. 1237 и достигнатъ около к. 1237, гдето да приготвятъ закуска (варено месо), която да поднесатъ утре къмъ 7 часа на ротитѣ къмъ Пралевъ камъкъ.

Началенъ пунктъ за ротнитѣ домакински обози — к. 892. Начало на движението отъ к. 892 — 19 ч. 30 м.

6. Дружинниятъ боевъ обозъ, следъ като предаде на ротнитѣ бойни обози $\frac{1}{4}$ отъ носимитѣ бойни припаси за попълване днешния разходъ, да настѣпи въ 20 часа отъ с. Голѣмо Бучино и по пѣтя презъ Пралевъ камъкъ — к. 1237 да достигне мон. Св. Кирилъ и Методи. Тамъ да бжде готовъ да

*) Подробноститѣ въ указанията по нѣкои точки (напр. 4, 5, 6, 7.) отъ тая заповѣдъ к ра на полка ги дава устно; ние ги вписваме въ писмената заповѣдъ за по-голѣма прегледностъ въ разпорежданията. Тая заповѣдъ би могла въ другъ случай да бжде дадена изцѣло устно, но касасе се за отстъпление отъ една позиция.

излѣзе около к. 1237, да открие дружинно предавателно мѣсто утре на разсъмване, при поискване.

7. Полковата лѣчебница ще се оттегли въ 16 ч. къмъ с. Владая, гдето ще бжде къмъ 17 часа.

8. 1. и 2. п. и картечната роти да назначатъ по единъ взводъ, които, подъ командата на капитанъ В., оставатъ прикритие при оттегляне на дружината.

Взводоветѣ да заематъ мѣстата на съответнитѣ роти между 20 и 21 часа, а до тогава отдѣлни лица да се запознаятъ съ общото разположение на ротитѣ.

Прикритието да остане на позицията до 24 часа и да отбранява, ако противникътъ нападне. Да не издаватъ прикритието си.

Къмъ прикритието остава въ подчинение едно планинско оръжие отъ 1. батарея.

9. Ротитѣ да се оттеглятъ следъ 21 часа отъ позицията и къмъ 22 часа да бждатъ при к. 892, гдето въ обща колонна ще се оттеглятъ по пѣтя презъ Пралевъ камъкъ. Ротнитѣ бойни обози да се движатъ събрани въ челото на колонната.

Първата линия за достигане и заемане Пралевъ камъкъ — к. 986 включ., като първа рота ще заеме Пралевъ камъкъ, втора — к. 986, а трета — к. 1222, съ фронтъ на западъ. Ротнитѣ бойни обози да достигнатъ к. 1237.

10. 2. дружина, 3. дружина и артилерийското отделение ще отстъпятъ.

11. Разузнаване.

12. Охрана.

13. Свързка. Азъ ще бжда до 21 ч. 30 м. на к. 815, а следъ това при к. 892 и ще вода колонната.

Д. — К-ръ на дружината.

Съобщена:

Устно, а въ 17 ч. се написва и изпраща на к-ритѣ на ротитѣ, лѣкаря, бойния и домакинския обози.

Тактическо задание № 7.

Карта 1:40,000, листъ { Радомиръ XI — 4
Владая XI — 5

Карта 1:126,000 листове VI—2. и VI—3.

Общо положение. Следъ бой между сини и червени войски на 23. януарий т. г. около с. Батановци и с. Перникъ, червеният се оттеглил съ загуби и заематъ за отбрана масива Ръдина, с. Голъмо Бучино, Райлово Градище и билото на Люлинъ.

Синият държатъ Мошинска могила (к. 832), в. Свиленъ, с. Църнелъ, в. Криви камъкъ. На 24. януарий синият ще продължатъ атаката на изтокъ, съ цель да овладятъ Владайското и Бучинското дефилета.

Частно положение. 13. п. полкъ, усиленъ съ едно полско артилерийско отдѣление, е подържалъ свръзката между синият войски действующи по посока Радомиръ — Перникъ и тия къмъ Буко-Преслапския проходъ. На 23. срещу 24. януарий полкът е заносувалъ при с. Крапецъ, съ мърки за охранение.

На 24. той е получилъ заповѣдъ да се прибере къмъ дивизията си, която действува около с. Мошино и Мошинска могила, като до 8 ч. заеме подготвителна позиция на линията к. 852 — Църква — к. 773 за атаката на в. Ръдина.

Опредѣлено е дивизионно предавателно мѣсто за огнестрелнитъ припаси въ с. Кралевъ долъ къмъ 11 ч. на 21. 1., а за хранителни припаси — къмъ 8 ч. на 25. 1. въ с. Студена, презъ Радомиръ — Д. Диканя. Определено е да групира раненият въ с. Студена, гдето ще дойдатъ автомобилни санитарни линейки къмъ 14 часа на 24. 1.

Полкът е настѣпилъ по пѣтя с. Крапецъ — с. Студена — с. Църква въ една колона, като е ималъ странична стража въ съставъ една пех. рота (отъ последната си дружина), усилена съ взводъ т. картечници по шосето Крапецъ — Мърчаево, съ задача да пази колоната на полка отъ източна посока.

Въ 7 ч. 30 м., когато полкътъ приближава съ предната охрана къмъ с. Църква, положението е следното:

С. Църква и 1 км. западно отъ него е заето отъ около една неприятелска дружина; неприятелска артилерия се обажда отъ к. 814 (южно отъ с. Голъмо Бучино); к. 852 е

заета съ силни неприятелски части и съ тежки картечници; патрулитъ на страничната стража сж обстреляни съ пушенъ огънь отъ отъ с. Мърчаево; 1—2 неприятелски конни взводове на тръсъ идатъ по шосето отъ Владая за Мърчаево. Челната стража на полка се е развърнала при колиби Тутуловци; артилерийското отдѣление излиза на позиция; останалитъ дружини се развърщатъ; страничната стража е на 1.5 — 2 км. (по шосето), южно отъ с. Мърчаево.

Иска се:

1. Схема 1:40,000 за положението (включително бойнитъ и домакински обози) къмъ 7 ч. 30 м.

1. Решението на к-ра на полка.

3. Разпореджанията му.

4. Сжщо — на единъ отъ дружиннитъ командири.

5. Решение и разпореджания на к-ра страничната стража (включително тия за снабдяването).

Забележка. Обозитъ сж попълнени. Въ полка има храна за 24. и 25. януарий и две дажби ранцевъ неприкосновень запасъ.

индикатори имат до 100 м. разстояние. В този случай се извършва наблюдение за движението на противника. При откриване на противника се извършва стрелба по него. При откриване на противника се извършва стрелба по него. При откриване на противника се извършва стрелба по него.

Тактическо задание № 8.

Карта 1: 40,000, листъ: София — Костинъ бродъ X.—5.

Общо положение. Червени войски настъпват от с.з. къмъ София. На 26. III. т. г. вечерта преднитъ имъ части сж достигнали линията: Костинбродъ — конезав. Божурище — с. Пожарево, гдето сж започнали да се укрепяватъ. Тъ очакватъ подкрепления, за да продължатъ настъплението си къмъ София. Коннитъ имъ части сж въ съприкосновение съ тѣзи на синитъ по р. Банска. Въздушнитъ имъ сили тия дни сж проявили оживена дейность по посока на София. Групиранитъ сини войски, източно отъ р. Искъръ, на 26. III. сж преминали въ настъпление срещу червенитъ. Вечерта преднитъ имъ охрани сж ношували на линията София — Горна баня.

28. синя дивизия е получила заповѣдь да настъпи на 27. III. т. г. по севернитъ склонове на Люлинъ планина въ две колони — дѣсна: по пѣтя София — с. Филиповци — с. Турмазово — с. Пожарево — с. Хераково и лѣва: по пѣтя с. Павлово — с. Горна баня — с. Суходолъ — с. Иваняне — с. Росоманъ — с. Бѣлица, съ задача да атакува противника въ тия посоки и достигне височинитъ по дѣсния брѣгъ на р. Бѣлица (сев. отъ с. Хераково).

Лѣвата колонна на 28. синя дивизия е ношувала въ селата Павлово — Горна баня.

Други сини войски сж групирани въ района на селата Своге и Искрецъ.

Частно положение. 54. п. полкъ, усиленъ съ полско артилерийско отдѣление и една рота пионери, е въ лѣва колонна на 28. п. дивизия и на 27. III. т. г. настъпва отъ с. Павлово по пѣтя с. Павлово — Горна баня — с. Суходолъ — с. Иваняне — с. Вердикалино — с. Росоманъ — с. Бѣлица съ близка задача — да заеме подготвителна позиция въ участъка: в. Мазилица — в. Разкрѣске (1 км. северно отъ с. Вердикалино) отъ дето да се подготви за атака срещу противника на масива южно отъ с. Пожарево.

Бойнитъ обози въ полка (ротни и дружинни) сж попълнени.

Дружиннитъ домакински обози сж предали дажбата за 27. 3. на ротнитъ такива още на 26. 3. вечерта и чакатъ при лагера край София заповѣдь за попълване отъ дивизионния хранителенъ обозъ, който, поради нѣкакви прѣчки, не успѣлъ да се изнесе напредъ.

Когато предната охрана на полка къмъ 12 ч. съ бой е достигнала линията: в. Разкрѣске (1 км. северно отъ с. Вердикалино) к-рътъ на полка въ с. Вердикалино получава следната заповѣдь отъ к-ра на дивизията:

1. Дивизионната артилерия (включително полското отделение) ще се разположи въ две групи около р. Банска, сев. отъ с. Иваняне и около с. Вердикалино и ще подкрепя атаката.

2. Дивизионната конница е на в. Ржовица.

3. Свързочната осъ ще се продължи отъ к. 633 презъ в. Садина — с. Вердикалино за полка.

4. Дивизионно предавателно мѣсто за огнестрелни припаси на полка ще се открие днесъ 15 ч. въ с. Банкя.

5. Дивизионно превързочно мѣсто къмъ 15 часа днесъ ще се открие въ с. Банкя.

6. Попълването на домакинскитъ обози ще стане въ 14 часа днесъ при лагера край София. Тамъ ще стане и размѣната на пощата.

7. Начало на атаката — по моя заповѣдь чрезъ телефона къмъ 14 часа.

8. Командно мѣсто на дивизията — в. Садина.

№ 10. 27. 3 н. г. к. 633 — 11 часа.

Х

Ген. м. — к-ръ 28. п. дивизия.

Иска се:

1. Скица за положението на 54. полкъ и придаденитъ му части, включ. обозитъ, къмъ 12 часа.

2. Решение на к-ра на полка.

3. Разпорежданията му и тия на единъ дружиненъ и единъ ротенъ к-ръ относно прехраната, огнестрелното снабдяване и санитарната служба.

Тактическо задание № 9.

Карта 1:40,000, Костинбродъ — София X-5.
Брѣзникъ X-4.

Общо положение. Червени войски, изпреварили въ сърдоточението, сж сбили пограничните сини части и съ усилената си конна дивизия на 27. май водили бой съ конните части на синя дивизия около в. Ковачевица—Войнишка махала.

Синя конна дивизия, усилена съ 26. п. полкъ и 4 батареи, е получила задача да задържи противника до 28. вечерта на линията Кръстатото дърво — Росоманъ — Остра могила — Балинъ дѣлъ — Маслово, докато пристигнатъ подкрепления отъ София.

Частно положение. Придадениятъ на конната дивизия 26. п. полкъ настѣпва съ нощенъ маршъ отъ София, както следва:

Лѣва колона: — 2 дружини, 2 полски и 1 планинска батареи и 1. пионерна рота презъ с. Иваняне—Вердикалино—Ръсовица съ задача да достигне и задържи върха Кръстатото дърво и Голѣмитѣ ридове.

Дѣсна колона: — 2 роти, 2 картечни взвода и 1 планинска батарея — презъ с. Гурмазово—Пожарево—Остра могила (817), съ задача да заеме и задържи последната кота.

Капитанъ А. — съ 1 рота, 1. т. картеченъ взводъ и 1 хелиографна станция настѣпва презъ Бѣлий брѣгъ — Чичковъ ридъ, съ задача: 1) да поддържа свръзката между дветѣ колони и 2) да достигне и задържи — к. 826 — Кацарица.

Къмъ 6 ч. на 28. май положението е следното:

Лѣвата колона води жестокъ бой съ около две червени дружини и 3 батареи за задържането на Кръстатото дърво и Голѣмитѣ ридове. Кръстатото дърво се държи отъ 1./26. дружина, която е успѣла да отбие всички атаки на червенитѣ.

На Голѣмитѣ ридове другата (2./26.) дружина отъ лѣвата колона, следъ като е вкарала всичкитѣ си резерви, е била отбита отъ к. 1002 до около манастиря Св. Петка. Тя

е прегрупирала своитѣ части и се готви за решителна контър-атака за възвръщането на к. 1002. Дѣсниятъ ѝ флангъ държи Яйцевидната височина, на 500 м. северно отъ к. 1002. Синята артилерия отъ района Разкръске вече бие съ най-силенъ огънь и е задимила к. 1002. Пионерната рота е на Кръстатото дърво.

Една червена частъ, малко повече отъ рота, се насочва въ обхватъ отъ северъ къмъ кота 863 и е достигнала на 400 крачки с. западно отъ нея. Тамъ има само единъ синъ патруль.

Дѣсната колона, 3./26. друж. безъ 1 рота, е заела кота 817 — Остра могила, обаче е силно атакувана отъ една червена дружина и единъ спешенъ ескадронъ, дала е доста загуби и почва да се оттегля къмъ Кацарица въ слабъ безпорядѣсъ.

Лѣвиятъ флангъ на синята конна дивизия къмъ Лазарова могила и северно има успѣхъ. Дивизионниятъ огнест. обозъ е въ конезавода Божурище.

Части отъ 26. п. полкъ сж разходвали 25% отъ всичкитѣ си бойни припаси. Сжщо и батареитѣ.

Капитанъ А., който съ своята рота и 4 т. картечници се е забавилъ поради изгубване пѣтя презъ нощта, е достигналъ висотата Чичковъ ридъ. Въ 6 ч. и 5 м. тамъ получава известие за положението на дветѣ колони, които му искатъ съдействие. Той самъ чува и вижда жестокия бой, който се води по цѣлия фронтъ отъ Кръстатото дърво до с. Маслово. Отъ разездъ научава, че къмъ Росоманъ и к. 714 има само слаби червени разезди.

Иска се:

1. Схема за разположение на дружинитѣ, батареитѣ и обозитѣ имъ къмъ 6 часа.
2. Разпореждания на к-ра на 26. п. полкъ относно огнестрелното снабдяване на полка и батареитѣ, при условие, че може да получи бойни припаси само отъ конезавода Божурище.
3. Решение на к-ра на ротата капитанъ А.
4. Заповѣдитѣ му (включително разпорежданията за снабдяването съ огнестрелни припаси).

Разсжждения и решение на капитанъ А.

Задачата на ротата е двойна:

- а) Да поддържа свръзка между дветѣ походни колони.
- б) Да достигне и задържи кота 826—Кацарица.

Първата задача е изпълнена презъ време на походното движение. Втората задача има своя смисълъ при положение,

че двете други походни колони сж заели своите обекти, за да ги задържат до 28. май вечерта. Тъй като частите от дясната колона се оттеглят към кота 826 — Кацарица и ще заемат тая височина — обектът на ротата, а, от друга страна, неприятелската част се насочва към кота 863, от гдето може да влияе за успеха на частите ни около кота 1002 — който успех има най-голямо значение за задачата на цялия 26. пех. полк, то к-рът на ротата решава да се развърне и да атакува от Чичков ридъ противника въ посока кота 863 — яйцевидната висота.

Чрез тая атака ще се облекчи положението около 1002, като се яви въ тилъ на противника, ще може да се поддържа и свързка съ к. 826, а, изобщо, ще се изпълни и дадената на полка задача, тъй като няма голямо значение обстоятелството, че фронтът на полка се изравнява от к. 1002 през к. 863 — к. 826 — Балинъ долъ (вместо издадения жгълъ к. 826 — Остра могила).

Тактическо задание № 10.

За дивизионно ято.

(Карта 1:125,000)

Червени войски, следъ бой въ Дупнишкото поле, сж отхвърлили сините на северъ към с. Долна Диканя и гр. Радомиръ. На 5. априлъ вечерта червените сж достигнали съ най-предните си части линията с. Сапарево — с. Кърнулъ — с. Мусу бей. Около гр. Самоковъ се формира една нова армейска синя група, съ огледъ за действие по посока Долна Диканя — гр. Дупница.

50. пехотна дивизия е достигнала на 5. вечерта източния изходъ на Клисурския и Букопреслапския проходи, съ задача да осигури тия проходи за нашите войски до окончателното групиране на останалите сили въ Самоковското поле. Дивизионното ято на 50. пех. дивизия, състоящо се от 16 апарата „Потезъ 17“, е пристигнало на 5. априлъ въ 16 часа на аеродрома при Бълчинските бани.

Разходенъ огнестреленъ складъ за 50. дивизия е откритъ отъ 16 часа на 5. априлъ въ гр. Самоковъ, а дивизионниятъ огнестреленъ обозъ е въ с. Бълчинъ отъ 17 часа.

Разходенъ складъ за хранителни припаси за сжщата — отъ 16 часа въ гр. Самоковъ.

Разходенъ складъ за горивни материали отъ 15 часа на 5. априлъ — въ с. Калково.

Въздухоплавателенъ складъ на Въздушния полкъ (бригада) е откритъ въ гр. Ихтиманъ. Тамъ е работилницата за поправка на материалната частъ.

Аеропланите сж прелетяли отъ ст. София по въздух и иматъ ограничено число гориво. Три отъ тяхъ сж продължили летенето по посока Дупница и Горна Диканя съ разузнавателна целъ. Въ въздушенъ бой сж разходвали 1/4 отъ носимите отъ бойните си припаси за картечниците и 1/4 отъ носимите малки бомби.

Решение на задачата.

Командирът на ятото е пристигналъ съ цѣлото ято на предварително разузнатия аеродромъ при Бѣлчинскитѣ бани. Хората иматъ храна за текущия день. Въ земния ешелонъ на ятото има автомобили (камионетки), които ще трѣбва да заминатъ за разходния складъ въ гр. Самоковъ и получатъ необходимата храна за хората и конетѣ направо отъ него, тъй като въ дивизионния хранителенъ обозъ не се вози храна за хората отъ ятото.

Има да се попълватъ бойни припаси два вида:

а) Патрони за картечницитѣ и

б) Специални бомби — за бомбардиране малки цели (за ограничени задачи), запалителни и др.

Разходванитѣ бойни припаси за картечницитѣ ще се попълватъ отъ дивизионния огнестреленъ обозъ, който е въ с. Бѣлчинъ, като на първо време се дадатъ на аеропланитѣ отъ ония, които се намиратъ въ склада на ятото.

Специалнитѣ бомби ще се получаватъ отъ въздухоплавателния складъ въ Ихтиманъ съ сръдства отъ армията.

Бензинъ и масло ще се взематъ отъ разходния складъ, откритъ отъ армията въ с. Калково, съ превозни сръдства на ятото — автомобилни цистерни (или съ автомобилни кола, въ които сж поставени бензинъ и масло на варели).

Командирътъ на ятото прави следната сметка за необходимитѣ му горивни материали:

Има 16 апарата „Потезъ 17“, съ районъ за действие по 3 часа; носятъ гориво всѣки по около 310 литра бензинъ и 40 кгр. масло.

Да допуснемъ, че на 5. вечерята и на 6. априлъ ще има да се извършатъ около 16 летения, сръдно по $1\frac{1}{2}$ —2 часа. Значи крѣгло ще трѣбватъ около 3200 кгр. бензинъ и 400 кгр. масло. Като туримъ и малко запасъ, ще стигнемъ цифрата около 4000 кгр. бензинъ и около 500 кгр. масло. Да се складирва повече отъ нужното не е за предпочитане, тъй като това ще затрудни предвижването, а не е и необходимо.

Изобщо, разпорежданията на командира на ятото по снабдителнитѣ служби ще се състоятъ въ следното:

„Изразходванитѣ бойни припаси да се попълнятъ както следва: патронитѣ за картечницитѣ — отъ дивизионния огнестреленъ обозъ, който е откритъ предавателно мѣсто въ с. Бѣлчинъ отъ 17 часа на 5. априлъ.

За утре храна и фуражъ да се получатъ отъ разходния складъ, откритъ за дивизията отъ 16 часа въ гр. Самоковъ.

Да се изпратятъ цистернитѣ (камиони) още тази вечеръ въ с. Калково, отъ гдето да получатъ 4000 кгр. бензинъ и 500 кгр. масло за попълване. Всички превозни сръдства на ятото да се маскиратъ добре въ рѣчичката северно отъ банитѣ.

17 часа. 5. IV . . .

Бѣлчински бани

X

Капитанъ — Командиръ на 8. ято.

Чрезъ началника на снабдяването въ дивизията се отправя искане до армията за снабдяването съ специални бойни припаси.

Забележка. Настоящиятъ примѣръ се дава само да се поясни начина на снабдяването на едно ято, каквото винаги може да бѣде придадено за действие къмъ нѣкоя дивизия, за да се види изобщо цѣлостното снабдяване на последната.

Снабдяването на голѣмитѣ въздушни единици става по тяхнитѣ правилници.

Тактическо задание № 1.

За конна дивизия. *)

Карта 1:200,000, листове

Кюстенджа
Силистра

Общо положение. Червена армия, изпреварила въ съсрѣдоточението си, е преминала бързо границата на 1. април и е ношувала на линията на селата Шабла — Янушчиларь — Чайръ Харманъ — Есетли и северозападно.

По-силни червени конни части има къмъ с. Хаджи Кьоселеръ.

Синята армия е съсрѣдоточена въ района Черна вода — Меджидие — Мурфатларъ — Кюстенджа и северно отъ тѣхъ. Утре, 2. того, армията ще мине въ настѣпление съ тежестъ на усилията на своя дѣсенъ флангъ.

Частно положение. 1. синя конна дивизия е съсрѣдоточена както следва: 1. конна бригада, съ едно артилер. отдѣление и колоездачната дружина въ с. Кубадинъ; 2. конна бригада, съ едно гаубично отдѣление, щаба на дивизията, свързочния ескадронъ — въ селата Бюлбюль Микъ и Бюлбюль Маре; 3. конна бригада, съ едно конно артилерийско отдѣление въ с. Качамакъ. Придадената камионна пехотна дружина — въ с. Росиянъ.

Службитѣ на дивизията сж:

Хранителния обозъ (само съ 2 ешелона, понеже другитѣ 2 не сж успѣли да се мобилизиратъ) — въ с. Туркъ Мурфатларъ.

Огнестрелния обозъ — Енде Кара-кьой.

Инженерния обозъ — гара Мурфатларъ.

Дивизионната лѣчебница — Бюлбюль Маре.

Хирургическа болница — (придадени отъ армията) — Мурфатларъ.

*) Забележка. Въ тая задача е ввѣта конна дивизия отъ западенъ типъ (германска) и е засилена съ още 1 артилерийско отдѣление, пехотна дружина на камиони, колоездачна дружина и единъ взводъ автокартечници.

Интендантски ескадронъ — Мурфатларъ.
Санитарното автомобилно отдѣление — Османча.
Ветеринарната лѣчебница — Мурфатларъ.
Етапенъ пжтъ на дивизията е даденъ Мурфатларъ — Бюлбюль Микъ — Кубадинъ — Кьоселеръ.
Разтоварителна гара за дивизията — Мурфатларъ.
Армейски разходни складове за дивизията отъ 8 часа на 1. априлъ сж открити:

За хранителни припаси — гара Мурфатларъ.

За огнестрелни припаси — с. Османча.

За инженерни материали — Мурфатларъ. Сжщитѣ отъ 21 часа на 3. ще се изнесатъ на гара Кубадинъ.

Стада съ добитѣкъ — въ с. Туркъ Мурфатларъ.

Армейски болници има въ Меджидие и Кюстенджа.

Армейски санитаренъ складъ — въ Черна вода. Тамъ и противохимическитѣ срѣдства.

Армейска ветеринарна лѣчебница има въ Черна вода.

Заболѣлитѣ коне ще се предаватъ на гражданскитѣ ветеринарни власти въ Меджидие до откриване на армейска ветеринарна лѣчебница напредъ.

Мѣсто за срѣща на дивизионната съ армейската поща — гара Мурфатларъ въ 16 часа.

За дивизията е опредѣленъ пощенски участѣкъ № 15.

Армейски складъ за бензинъ и масло — Меджидие.

Забележка. Ж. п. линия Кубадинъ — Меджидие е повредена отъ неприятелската авиация и се поправя сега.

За 2. априлъ дивизията има задача да се изнесе въ района Хайранъ-кьой, Хасанча, Дели Исифъ Куюсу и разузнае за силата и групировката на противника въ участѣка съ източна граница желѣзопѣжната линия Кубадинъ — Добричъ и западна — с. Енидже — Настрадаинъ — Теке дереси — Арабаджи.

Въ изпълнение на тази задача, командирѣтъ на дивизията решава:

„Да настѣпи въ 5 часа и 30 м. въ две колони, съ тежестъ на усилията на своя дѣсенъ флангъ и достигне района Хайранъ-кьой — Хасанъ — Дели Исифъ куюсу. Цѣль: да разузнае силата и групировката на противника въ дадената зона“.

Въ изпълнение горното решение той групира силитѣ си както следва:

а) 5 разузнавателни части — всичко 4 строеви и 2 тежко-картечни ескадрона.

б) Лѣва колона — 1. конна бригада съ 1 конно артилерийско отдѣление.

в) Дѣсна колона — 2. и 3. конни бригади съ 1 конно и 1 гаубично артилерийско отдѣление, щаба на дивизията, свързочния ескадронъ и взвода автокартечници.

г) *Отдълна колона въ II линия* — колоездачната и камионна дружини.

Пътя на следване и райони на достигане:

— *Лъва колона* — по пътя с. Кубадинъ — Карабачи — Къзълъ Мурадъ — Байрамъ деде и достигане района: Хайранъ къой — к. 195.

— *Дъсна колона по пътя*: с. Качамакъ — чифликъ Су-сусъ Алибей — Къоселеръ — Малкочъ и достигне района: Дели Юсуфъ куюсу — с. Хасанча.

— *Отдълната колона въ II линия*: с. Кубадинъ — вр. Суатъ Юкъ и достигне с. Кара ачи.

Искать се:

а) Съображенията на началника на снабдяването по уреждане службите през време на 2. и 3. априлъ съ мотивировка.

б) Снабдителната заповѣдъ за 2. априлъ.

в) Заповѣдта на: 1) Дивизионния интендантъ.

2) Дивизионния лѣкаръ.

3) Командира на обозната дружина.

Съображения на началника на снабдяването за 2.

априлъ и 3. априлъ:

а) Дивизията утре има да извърши едно походно движение въ непосредствено съприкосновение съ противника. Презъ деня е възможна среща съ негови конни, а вечерта даже и съ пехотни части. Това налага, щото дивизията да има подъ ръка своите обози съ бойни припаси и санитарни сръдства, т. е. налага се формиране на една група (боенъ ешелонъ) обози, които дивизията да чувствава близко до себе си. Останалите служби би следвало да се държатъ по-назадъ, съ огледъ да не спъватъ маневрената способностъ на дивизията и да не задръсватъ пътищата.

Отъ друга страна, съ целъ да се намали дълбочината на обозите, добре е тѣ да се предвизватъ на групи.

Най-предната линия, до която биха могли на 2. вечерта да се изнесатъ службите, безъ да спъватъ оперативната свобода на дивизията, се явява с. Къоселеръ — Башъ Бунаръ.

б) Всички хранителни запаси въ подвижните източници сж пълни и особни мѣрки не сж нуждни въ това отношение. Мѣстните сръдства сж изчерпани (условно) и на тѣхъ, освенъ на тревенъ фуражъ, много не може да се разчита. Ще се използва подвозътъ. Хлѣббопеченето е уредено въ Мурфатларъ. За сега не се налага изнасянето на фурните нап-

редъ, но се налага разузнаване на условията за хлѣббопечене въ района на Кубадинъ.

Месо има достатъчно, но поради отдалечението на Туркъ Мурфатларъ, гдето е стадото, налага се изнасянето на последното къмъ Кубадинъ.

На 2. вечерта изпратениятъ хранителенъ обозъ ще трѣбва да се върне за попълнение чакъ въ Мурфатларъ, защото ако чака разходния складъ въ Кубадинъ (отъ 21 ч. на 3. 4.) може да закъснѣе.

Интендантскиятъ ескадронъ ще остане въ Мурфатларъ за сега, съ огледъ на едно изнасяне въ Кубадинъ — следъ изяснение на обстановката.

в) Дивизията има бойни припаси въ подвижните си източници за 1 1/2 бойни дни, следователно, ако се започне бой на 2., тя трѣбва да има на 3. вече попълнени своите дивизионни обози. Отъ това следва, че и тукъ е съмнително изчакването на разходния складъ на 3. въ 21 ч. Налага се, при нужда, да се взема отъ разходния складъ въ Османча.

г) Санитарното автомобилно отдѣление е въ Бюлбюлъ Микъ, готово при нужда да се изнесе напредъ.

д) Инженерните материали отъ инженерния обозъ ще се разходватъ при нужда отъ инженерния обозъ.

Ще се използватъ, освенъ това, и мѣстните сръдства, каквито има въ изобилие. Следъ това могатъ да се взематъ отъ открития разходенъ складъ въ Кубадинъ.

е) Понеже се очаква бой, ветеринарната лѣчебница ще трѣбва да се изнесе въ Кубадинъ. При нужда понѣлването ѝ съ ветеринарните, подковни и санитарни материали ще се иска отъ армията.

ж) Движението на обозите би следвало съ огледъ на изложените съображения да се уреди така:

I. група (като боенъ ешелонъ):

дивизионната лѣчебница съ санитарния взводъ.

огнестрелния обозъ и

хранителния обозъ

по пътя Бюлбюлъ Маре — вр. Суатъ Юкъ — с. Къоселеръ.

II група дивизионни обози:

инженерния обозъ,

хранителния обозъ 2. ешелонъ

хирургическата болница, ветеринарната лѣчебница и

санитарното автомобилно отдѣление

по пътя Мурфатларъ — Бюлбюлъ Маре — Кубадинъ.

Тия съображения се докладватъ на н-къщаба, а после и к-ру дивизията, който взема решение и отдава заповѣдъ:

Командиръ
на
1. конна дивизия
№ 2
19. часа 1. април 1930. г.
с. Бюлбюль Микъ.

Снабдителна (къмъ опер. зап. №....)

ЗАПОВѢДЪ

Карта 1:200,000

1. Противникътъ тази вечеръ е достигналъ линията на селата Шабла, Янушларъ, Чайръ Харманъ, Есетли. Силни конни части има къмъ с. Хаджи Кьоселеръ.

2. Дивизията ще настъпи утре 5 ч. 30 м., за да достигне района с. Хайранъ кьой, Хасанча, Дели Исуфъ Куюсу.

3. По етапната служба. Пжтища за подвозъ и отвозъ на дивизията: Мурфатларъ — Бюлбюль Микъ — с. Кубадинъ — Кьоселеръ.

Преденъ армейски етапъ за дивизията: Бюлбюль Микъ. Разтоварителна гара Мурфатларъ.

4) 1. група обози — командиръ капитанъ А. — дивизионната лѣчебница, огнестрелния обозъ, поредния ешелонъ отъ хранителния обозъ, да премине презъ началния пунктъ — южната окрайнина на с. Бюлбюль Маре, въ 10 ч. 30 м. и следва пжтя Кубадинъ — Суатъ Юкъ и достигне с. Кьоселеръ. Тази линия да не се преминава до втора заповѣдъ.

Предния ешелонъ отъ хранителния обозъ да бжде готовъ да открие предавателни мѣста за частитѣ въ с. Кара Ачи къмъ 18 часа.

5) 2. група обози — командиръ поручикъ Б. — инженерния обозъ, хранителния обозъ II ешелонъ, хирургическата болница и ветеринарната лѣчебница, да тръгне въ 12 ч. 30 м. отъ началния пунктъ — кръстопжтя съ шосето 2 км. юго-източно отъ с. Туркъ Мурфатларъ и да следва по пжтя Бюлбюль Микъ — Кубадинъ, като достигне:

инженерния обозъ — с. чифликъ Бунаръ.

хранителния обозъ II ешелонъ, хирургическата болница и ветеринарната лѣчебница — въ с. Кубадинъ.

6) По огнестрелното снабдяване. Армейскиятъ разходенъ складъ за дивизията е откритъ на гара Османча отъ днесъ, 8 часа, а на 3. отъ 21 часа ще се открие на гара Кубадинъ.

7) По инженерното снабдяване. Армейскиятъ разходенъ инженеренъ складъ за дивизията е откритъ отъ днесъ, 8 часа, на гара Мурфатларъ, а на 3. април отъ 21 часа ще се открие новъ на гара Кубадинъ. При нужда да се използватъ широко мѣстнитѣ сръдства.

8) По интендантското снабдяване. Армейскиятъ разходенъ складъ за дивизията е откритъ още днесъ, 8 часа, на гара Мурфатларъ, гдето да отиде за попълване изпраздне-

ниятъ на 2. вечерята хранителенъ обозъ. Отъ 3. април 21 часа ще се открие разходенъ складъ на гара Кубадинъ.

Снабдяванетоъ съ тревенъ фуражъ да става отъ мѣстни сръдства.

Интендантскиятъ ескадронъ да остане въ с. Мурфатларъ и продължи хлѣбопеченето. Да се подготви за едно възможно премѣстване на 3. къмъ обѣдъ на гара Кубадинъ. Да се изнесе една частъ отъ добитъка въ Кубадинъ за храна на 3. 4. (Прилагатъ се даденитѣ отъ армията ценоразписи за хранителнитѣ припаси.)

9) По санитарната служба. Армейска болница е открита въ гр. Меджидие. Армейски санитаренъ складъ въ Черна вода. Санитарни мѣста за тежко болни презъ похода въ селата Кьоселеръ и Каробага. Санитарното автомобилно отдѣление да тръгне въ 16 часа 30 м. и се премѣсти въ с. Кубадинъ.

10) По ветеринарната служба. Армейска ветеринарна лѣчебница въ Черна вода. Тежко заболѣлитѣ коне да се предаватъ на мѣстнитѣ власти въ Меджидие.

11) Пощенско бюро. Отъ армията ще се открие въ Мурфатларъ, гдето ще се получава пощата въ 16 часа. Дивизионното пощенско бюро да следва съ щаба на дивизията. Пощенски секторъ за дивизията № 15.

12) Полицейската служба да регулира движението по пжтищата на дивизията и службитѣ, като устрои полицейски надзоръ северно отъ линията на с. Бурунджа — Байрамъ деде.

13) Снабдителния щабъ на дивизията отъ 12 часа въ с. Караачъ.

Х.

генералъ майоръ.

Изпраща се:

До к-ритѣ на 1., 2., 3. конни бригади . . .	1 екз.
Сборния конно — артилерийски полкъ . . .	1 екз.
Свързочния ескадронъ	1 "
Камионната дружина	1 "
Колоездачната дружина	1 "
Полицейската служба	1 "
Дивизионния лѣкаръ	1 "
Интенданта	1 "
К-ру инженерното снабдяване	1 "
К-ру противовъздушната охрана	1 "
Н ку огнестелното снабдяване	1 "
Ветеринарната лѣчебница	3 "
За щаба	15 "

Всичко

Отъ огнестрелния обозъ—въ 10 ч. 35.
Отъ поредния ешелонъ отъ хранителния обозъ—въ 10 ч. 45 м.

Следватъ по пжтя Кубадинъ-Суатъ Юкъ и достигатъ с. Кьоселеръ, дето чакатъ нова заповѣдь. Командирътъ на интенд. хранителенъ обозъ да бжде готовъ при поискване да открие предавателни мѣста къмъ 18 часа при с. Караачи.

II група—подъ командата на поручикъ Б.

Началенъ пунктъ кръстопжтя шосето на 2 км. юго-източно отъ с. Туркъ Мулфатларъ. Да тръгне въ 12 ч. 30 м. и следва пжтя Бюлбюль Микъ-Кубадинъ.

Редъ на следване: инженерния обозъ, хранителния обозъ II ешелонъ, хирургическата болница, ветеринарната лѣчебница.

Да достигнатъ:

Инженерниятъ обозъ с. Чифликъ Бунаръ.

Останалитъ с. Кубадинъ.

Допълнително задание.

Къмъ 9 часа колонитъ на конната дивизия сж имали среща съ една неприятелска конна бригада на линията: с. Башъ Бунаръ — с. Бурунджа. Бригадата е отхвърлена по посока на село Сараджа и югозападно отъ него.

Конната дивизия ще ношува въ района на: с. Хайранъ кьой — к. 195 — с. Хасанча—с. Дели Исуфъ Куюсу—Караачи. — Съгласно заповѣдь № 2. Часътъ е 11.

Забележка. При водения бой — огнестрелнитъ обози и санитарнитъ учреждения не сж открили предавателни и превързочни мѣста.

Дадени загуби: отъ 1. к. бригада 30 ранени и 2 убити
" 2. к. " 19 " и 3 "
въ село Башъ Бунаръ и с. Бектеръ.

Решение на заданието.

Неприятелска конна бригада следъ кратъкъ бой е отхвърлена къмъ село Сараджа. Пехотни червени части сж приминали снощната линия.

Дивизията ще заношува на достигнатитъ мѣста, както бѣ указано съ оперативната заповѣдь № 2 и снабдителна № 5, приложена къмъ нея.

1. Дивизионниятъ огнестреленъ обозъ да открие предавателни мѣста за дветъ колони до 18 часа въ Кьоселеръ, отъ гдето частитъ ще попълнятъ изразходванитъ днесъ бойни припаси. Изпразденитъ кола да се повърнатъ назадъ

вечеръта въ Кубадинъ и утре заминатъ за попълване отъ разходния складъ. На 2. вечеръта да достигнатъ с. Кубадинъ.

2. Поредниятъ ешелонъ отъ хранителния обозъ да открие предавателни мѣста за колонитъ въ с. Башъ Бунаръ до 18 часа и попълни обозитъ на частитъ. Изпразденитъ кола да достигнатъ вечеръта Кубадинъ, да се попълнятъ отъ разходния складъ и на 2. вечеръта достигнатъ и се върнатъ въ Кубадинъ.

3. Дивизионната лѣчебница да извози съ конскитъ линейки раненитъ отъ селата Башъ Бунаръ и с. Бектеръ до вр. Суватъ юкъ, отъ гдето санитарнитъ автомобилни линейки приематъ раненитъ направо за армейската болница въ Меджидие.

4. Тежко раненитъ коне да се предадатъ на ветеринарната лѣчебница въ Кубадинъ.

5. Частитъ отъ дивизията да се попълнятъ съ хранителни и бойни припаси съгласно опредѣленитъ предавателни мѣста. Заповѣдь.

11 ч. 30 м. 1. 4. 1930. г.

с. Караачъ

X

Подполковникъ — н-къ снабдяванетоъ въ
1. конна дивизия.

Изпраща се: до частитъ отъ дивизията, до н-цитъ на
службитъ и к-ра обозния ескадронъ.

Съображения на началника на снабдяванетоъ по допълнителното задание.

Дивизията днесъ е водила бой и е въ съприкосновение съ противника. Новъ бой е възможенъ всѣки моментъ, затова бойнитъ припаси трѣбва да се попълнятъ веднага. Разстоянието до разходния армейски складъ стана голѣмо, затова предавателното мѣсто не трѣбва да се изнася напредъ отъ Кьоселеръ. Така ще може тази вечеръ дивизионниятъ обозъ да се върне въ Кубадинъ, утре да се попълни въ Османча и дойде пакъ въ Кубадинъ, съ огледъ да настигне на 3. дивизията. Отъ последната дата 21 часа дивизионнитъ обози ще се опратъ вече на разходния складъ въ Кубадинъ.

Съ хранителния обозъ ще стане сжщото, обаче за да не се натрупватъ много обози на едно мѣсто въ Кьоселеръ — назначава се предавателно мѣсто въ Башъ Бунаръ.

При малката схватка съ неприятелската конна бригада, безспорно, има ранени хора и коне. Медицинска помощъ мѣ сж дали полковитъ лѣчебници. Поради малкото число

ранени, дивизионната лѣчебница нѣма защо да се открива. Тя ще се погрижи само да пренесе отъ полковитѣ превързочни мѣста раненитѣ по коларскитѣ пѣтица отъ с. Башъ Бунаръ и Бетеръ до Суатъ юкъ — а отъ тамъ — по шосето съ автомобилнитѣ линейки. Раненитѣ ще се изпратятъ на право въ армейската болница въ Меджидие, понеже разстоянието е малко и не е добре, при онакване на бой, да запълваме сега хирургическата си болница.

На 3. априль конната дивизия е водила цѣль денъ бой съ превъзходенъ противникъ на линията на с. Сараджа — Хайранъ къой — Демирча.

Червени войски сж достигнали съ най-преднитѣ си части линията Кара Омеръ — Калфа къой — Сараджа.

Преднитѣ охрани на синята армия на 3. вечерята, сж на линията на с. Узунларъ — с. Кубадинъ — с. Кокарджа, а дивизионнитѣ имъ конници сж въ контактъ съ противника.

Първа конна дивизия, разузнала напълно за силата и състава на червенитѣ, е получила заповѣдъ тази нощъ, на 3. срещу 4. априль, да се прехвърли съ нощенъ маршъ въ района Амузача — Первеля и действува на лѣвия флангъ на армията по посока Саржголь — Кираджи.

Разходни складове за дивизията ще се откриятъ: За бойни припаси отъ 19 часа на 4. — въ Кюстенджа. За хранителни припаси отъ 18 часа на 4. — въ Кюстенджа.

За инженерни материали отъ 16 ч. на 4. — въ Кюстенджа. Етапенъ пѣть за дивизията: Кюстенджа — Топра Хисаръ — Амузача и Кюстенджа — Первеля.

Предавателна гара — Кюстенджа. Мѣсто за предаване армейската поща за дивизията, отъ 8 часа, въ Кюстенджа.

Армейска ветеринарна лѣчебница е открита въ Кюстенджа. Тамъ има и ремонтно конско депо за дивизията съ 300 коня.

Службитѣ на дивизията на 3. IV вечерята сж: огнестрелниятъ обозъ на пѣть за попълване въ Кубадинъ, хранителниятъ обозъ I ешелонъ — въ с. Кюселаръ, дивизионната лѣчебница — въ с. Скендеръ, инженерниятъ обозъ — въ с. Башъ бунаръ, II ешелонъ хранителенъ обозъ, попълненъ, въ с. Кубадинъ; ветер. лѣчебница, депо за добитѣкъ, хирургическата болница — въ Кубадинъ.

Къмъ Енидже Хайдаръ и Кара Омеръ има изпратени разузнавателни ескадрони съ тежки картечници.

Тактическо задание за конна дивизия № 2.

Продължение отъ задание № 1.

На 3. априль конната дивизия е водила цѣль денъ бой съ превъзходенъ противникъ на линията на с. Сараджа — Хайранъ къой — Демирча.

Червени войски сж достигнали съ най-преднитѣ си части линията Кара Омеръ — Калфа къой — Сараджа.

Преднитѣ охрани на синята армия на 3. вечерята, сж на линията на с. Узунларъ — с. Кубадинъ — с. Кокарджа, а дивизионнитѣ имъ конници сж въ контактъ съ противника.

Първа конна дивизия, разузнала напълно за силата и състава на червенитѣ, е получила заповѣдъ тази нощъ, на 3. срещу 4. априль, да се прехвърли съ нощенъ маршъ въ района Амузача — Первеля и действува на лѣвия флангъ на армията по посока Саржголь — Кираджи.

Разходни складове за дивизията ще се откриятъ: За бойни припаси отъ 19 часа на 4. — въ Кюстенджа. За хранителни припаси отъ 18 часа на 4. — въ Кюстенджа.

За инженерни материали отъ 16 ч. на 4. — въ Кюстенджа. Етапенъ пѣть за дивизията: Кюстенджа — Топра Хисаръ — Амузача и Кюстенджа — Первеля.

Предавателна гара — Кюстенджа. Мѣсто за предаване армейската поща за дивизията, отъ 8 часа, въ Кюстенджа.

Армейска ветеринарна лѣчебница е открита въ Кюстенджа. Тамъ има и ремонтно конско депо за дивизията съ 300 коня.

Службитѣ на дивизията на 3. IV вечерята сж: огнестрелниятъ обозъ на пѣть за попълване въ Кубадинъ, хранителниятъ обозъ I ешелонъ — въ с. Кюселаръ, дивизионната лѣчебница — въ с. Скендеръ, инженерниятъ обозъ — въ с. Башъ бунаръ, II ешелонъ хранителенъ обозъ, попълненъ, въ с. Кубадинъ; ветер. лѣчебница, депо за добитѣкъ, хирургическата болница — въ Кубадинъ.

Къмъ Енидже Хайдаръ и Кара Омеръ има изпратени разузнавателни ескадрони съ тежки картечници.

Военна библиотека № 68

Въ изпълнение на дадената заповѣдь отъ армията, командирѣтъ на конната дивизия решава, въ 21 часа на 3., да се премѣсти съ нощенъ маршъ — въ две колони. Едната — първа конна бригада, съ едно артилерийско отдѣление, да настѣпи по пѣтя Хайранъ кьой — Байрамъ деде — Енгезъ — Амузача; другата — останалитѣ части — Исуфъ куюсу — Караачи — Бекетеръ — Карабача — Бесаулъ — Мердивенти — Пунаръ — Софуларъ — Османча — Амузача; придаденитѣ ѝ колоездачи и камионната дружина по пѣтя к. 162 — Суватъ юкъ — Кубадинъ — Енче махле — Топра хисаръ и се изнесе въ района Амузача — к. 101 — к. 90 — с. Первелия — с. Геренджикъ. Отъ тукъ дивизията да се подготви за действие, на 4. IV, по посока на с. Кираджи — Сарж гьолъ съ тежестъ на усилия на лѣвия си флангъ.

Съображения на началника на снабдяването по премѣстване на службитѣ.

Дивизията има да извърши единъ нощенъ фланговъ маршъ срещу противникъ, който е съ преднитѣ си части на около 20 км. отъ пѣтя на движението ѝ.

Отъ друга страна, нашитѣ пехотни части сж на линията Узунларъ — Кубадинъ — Кокарджа. Това налага службитѣ на дивизията да се размѣстятъ до сутринята така, че да не се кръстосатъ съ пехотнитѣ колони, които, вѣроятно, ще продължатъ движението си на югъ сутринята.

Най-удобниятъ районъ за разполагане службитѣ на дивизията се явява Топра хисаръ, Мулчова, Чатмаларъ, Муратанъ Маре. Той дава възможностъ на дивизията, при настѣплението си напредъ, да има винаги службитѣ близко, не спъва оперативната ѝ свобода и е много изгоденъ за редовното попълване. Неподвижнитѣ армейски източници сж на около $\frac{1}{4}$ до 1 преходъ, разстояние напълно достатъчно за непрекъснатостъ на снабдяването. За разходнитѣ складове водятъ добри и удобни пѣтища. Настѣпи ли, обаче, дивизията напредъ до линията Сарж гьолъ — Кираджи, ще е необходимо или да се изнесатъ напредъ разходнитѣ армейски складове, или да се откриятъ армейски предавателни мѣста отъ армейскитѣ обози наблизко, за нуждитѣ на дивизията.

Отъ положението, което заематъ службитѣ, къмъ дадения районъ, Мулчова — Чатмаларъ — Муратанъ маре — Топра хисаръ, водятъ следнитѣ пѣтища:

а) Кьоселеръ — Карабача — Софуларъ — Узунларъ — Топра хисаръ.

б) Кьоселеръ — Кубадинъ, презъ Османъ Факж или презъ Енже махале, за Мулчова и Топра хисаръ.

Първиятъ се използва отъ войскитѣ и ако ги чакатъ службитѣ, много ще закъснѣятъ. Освенъ това, близко е до противника и съществува, ако и малка, опасностъ. Самиятъ пѣтъ не е много добъръ за движение на много обози. Вториятъ е по-дълъгъ, но по-удобенъ и по-безопасенъ, затова той е за предпочитане.

По отношение снабдяването съ хранителни припаси за 4 и 5. априлъ на дивизията може да се каже следното:

I ешелонъ отъ хранителния обозъ е предалъ хранитѣ на полковитѣ обози до 19 часа и веднага ще трѣгне за Кубадинъ да се попълни. Отъ тамъ ще продължи за Микъ Муратанъ. Преди него пълниятъ вече II ешелонъ отъ Кубадинъ ще продължи направо за последното село, за да бжде готовъ утре вечеръ да поднесе на частитѣ. Съ него ще следва и една частъ отъ стадото.

Огнестрелниятъ обозъ е попълнилъ вечерята, до 18 часа, бойнитѣ припаси на частитѣ споредъ изразходваното и е по пѣтя за Кубадинъ, отъ гдето попълненъ ще продължи заедно съ хранителния обозъ I ешелонъ, като достигне с. Топра хисаръ.

Инженерниятъ обозъ ще достигне Кьоселеръ и заедно съ хранителния обозъ I ешелонъ ще продължи движението като се установи въ с. Чатмаларъ.

Въ дивизионната лѣчебница има ранени и убити. Първитѣ ще трѣбва да се евакуиратъ до Кубадинъ въ хирургическата болница. Тамъ временно ще остане едно отдѣление отъ нея до окончателното ѝ извозване до Меджидие, за което ще се изискатъ сръдства отъ армията. Санитарниятъ взводъ ще се погрижи съ мѣстното население за погребване на убититѣ и следъ това ще трѣва останалитѣ отдѣления отъ дивизионната лѣчебница да продължатъ презъ Кубадинъ за с. Муратанъ маре. Санитарното автомобилно отдѣление, което продължава евакуацията на раненитѣ, още презъ деня ще постѣпи, както се каза по-горе, и следъ това ще достигне Мулчова. Хирургическата болница, следъ евакуацията на раненитѣ окончателно, ще се прибере въ с. Мулчова.

Ветеринарната лѣчебница ще трѣбва да остави едно отдѣление въ Кубадинъ до откриване армейска лѣчебница тамъ, а тя да продължи къмъ Текиръ гьолъ и освободи Кубадинъ за нуждитѣ на останалитѣ пехотни дивизии.

Интендатскиятъ ескадронъ ще трѣбва да се премѣсти въ Кюстенджа, отъ гдето да уреди хлѣбопеченето. Това може да стане най-рано на 4. вечерята, за да може отъ 5. вече да вади хлѣбъ и го предава на обозитѣ. Неговото превозване ще стане по шосето, освенъ материалитѣ му, за които биха могли да се използватъ желѣзницитѣ,

Относно реда за следване на обозитѣ, поради тяхното разпръснато положение, може да се каже следното: онѣзи, които сѫ най-близко до новия районъ, ще трѣгнатъ първи, за да освобождаватъ пѣтищата на последующитѣ.

Разпореждания по премѣстването на службитѣ и уреждане тѣла на дивизията за 4 и 5. априль.

Разпорежданията ще се изразятъ въ частични заповѣди, както следва:

Кубадинъ — Етапния комендантъ.

Предайте командиру хранителния и огнестрелния обози отъ първа конна дивизия, отиващи на попълнение въ разходния складъ (откритъ отъ армията за дивизията), следъ попълването си да продължатъ — първиятъ за с. Енге махале и достигне до 6 часа на 4. IV. с. Микъ Муратанъ, а вториятъ — по сѣщия пѣтъ и достигне до 18 часа с. Топра хисаръ.

Дивизията на 4. сутринята ще достигне с. Амузача — Первелия. Заповѣдь.

3. IV. 1930. г. 19 часа предадена по телефона с. Караачи.

Х. Подполковникъ — началникъ снабдяването първа конна дивизия.

с. Караачи — Дивизионния лѣкаръ (устно).

Тази вечеръ, 21 часа, дивизията съ нощенъ маршъ ще се премѣсти въ района Амузача — Первелия — Геренджикъ.

1. Дивизионната лѣчебница да използва отъ тази вечеръ своитѣ сръдства и санитарното автомобилно отдѣление, за да се извозятъ всички ранени до хирургическата болница въ Кубадинъ, следъ което веднага да трѣгне презъ Кубадинъ за с. Муратанъ маре.

2. Хирургическата болница да остави едно отдѣление за гледане на болнитѣ до извозването имъ съ сръдства отъ армията въ армейската болница въ Меджидие.

Останалитѣ отдѣления отъ хирургическата болница да трѣгнатъ по пѣтя Кубадинъ — Узунларъ и до 6 часа на 4. IV достигнатъ с. Мулчова.

3. Санитарното автомобилно отдѣление, следъ извозване раненитѣ до Кубадинъ, да се премѣсти въ с. Мулчова.

4. Убититѣ да се погребатъ отъ санитарния взводъ, като най-широко се използва мѣстното население.

5. Да се донесе за нуждитѣ санитарни материали, за да се изискатъ отъ армията.

Снабдителниятъ штабъ на дивизията ще достигне на 4. IV сутринята с. Муратанъ Маре. По заповѣдь.

3. IV 1930. г. 19 ч. 10 м.

с. Караачи.

Х.

Подполковникъ — началникъ снабдяването въ първа конна дивизия.

Тукъ. — Интенданту първа конна дивизия. (Устно).

Дивизията тази вечеръ, 21 часа, ще се предвижи съ нощенъ маршъ въ района Амузача — Первелия — Геренджикъ.

1. До хранителния обозъ II ешелонъ е направено разпореждане веднага да трѣгне за с. Микъ Муратанъ, дето да бѣже до 6 часа на 4. априль.

2. Другиятъ ешелонъ, който е на пѣтъ за Кубадинъ, следъ попълването си отъ тамъ, да продължи за с. Чатмаларъ. Следъ него ще следва отъ Кьоселеръ и инженерния обозъ.

3. Интендантскиятъ ескадронъ на 4. сутринята да се премѣсти по шосето за гр. Кюстенджа, отъ дето да почне хлѣбопеченето съ огледъ на 5. да извади хлѣбъ за дивизията. Искани сѫ два вагона на гара Мурфатларъ за превоза на брашното и другитѣ артикули до Кюстенджа.

4. Отъ 18 часа на 4. априль ще се открие разходенъ складъ за дивизията въ гр. Кюстенджа.

5. Снабдителниятъ штабъ ще бѣже на 4. сутринята въ с. Муратанъ Маре. По заповѣдь.

Х.

Подполковникъ — н-къ снабдяването първа конна дивизия.

С. Башъ бунаръ — Командиру инженерния обозъ (съ конникъ).

Инженерниятъ обозъ веднага да трѣгне и достигне с. Кьоселеръ, отъ дето, заедно съ хранителния обозъ, подъ командата на командира на сѣщия, продължи за с. Чатмаларъ. Заповѣдь.

с. Караачи

19 часа 1930. г.

Х.

Подполковникъ — н-къ снабдяването първа конна дивизия.

Кубадинъ — Чрезъ етапния комендантъ

Началнику ветеринарната лѣчебница. (По телефона).

Дивизията тази вечеръ, 21 часа, ще се предвижи съ нощенъ маршъ въ района Амузача — Первелия — Геренджикъ.

Лѣчебницата да остави едно отдѣление въ Кубадинъ до откриване армейска лѣчебница тамъ, а тя да продължи

още тази вечер за с. Текиръ гьолъ, дѣто да стигне до 6 часа на 4. априлъ, безъ да се разкрива. По заповѣдь.
19 часа 1930. г.

с. Караачи.

Х.

Полковникъ — н-къ снабдяването
първа конна дивизия.

Чѣрна вода. — Командиру III армия.

Отдѣление снабдително.

Моля: 1) Едно санитарно автомобилно отдѣление да превози раненитѣ, 120 души, отъ днешния бой на дивизията, като се евакуиратъ до хирургическата болница въ Кубадинъ.

2) Два вагона да бждатъ на гара Мурфатларъ на 4. 4. въ 6 часа сутринта, които да извозятъ брашното на интендантския ескадронъ до Кюстенджа.

по телефона

19 часа 20 м. Караачи.

Х.

Генералъ майоръ — к-ръ първа к. дивизия

Тактическо задание № 3.

За конна дивизия.

Карта 1:200,000

На 5. априлъ 8 часа конната дивизия е настѣпила напредъ и къмъ 11 часа води бой съ около два пехотни полка, като има следното положение.

Лѣви участъкъ: 1. конна бригада съ 1 конно артилерийско отдѣление и 3. конно-гаубично отдѣление въ района на кота 102—Шанаръ тепе — с. Акарджа (к. 103).

Дѣсенъ участъкъ: 2. конна бригада съ 2. конно артилерийско отдѣление, камионната, колоездачната дружини и автокартечницитѣ въ района кота 123—с. Даулукьой до пжтя Валапа—с. Кираджи.

Резервъ: 3. конна бригада — с. Акбучи — к. 72—к. 82.

Щаба на дивизията въ с. Дели Оручи.

Западно води бой друга пехотна синя дивизия.

Армейски предавателни мѣста за дивизията ще се откриятъ отъ 16 часа на 5. априлъ, както следва:

Въ Амузача за хранителни и фуражни припаси и инженерни материали.

Въ Первелия — за бойни припаси.

Службитѣ на дивизията въ 10 ч. 30 м., когато дивизията започва бой, сж както следва:

Дивизионната лѣчебница	Като първа група обозъ следва по пжтя Микъ маре, Первелия, Гериджикъ, Главата на обоза е на 4 км. северно отъ последното село.
Огнестрелния обозъ	
Хранителния обозъ I еш.	

Инженерния обозъ.	Като втора група обозъ следва по пжтя Мулчова—Амузача. Главата на обоза е на 4 км. северно въ последното село.
Хранителния обозъ II еш.	
Хирургическата болница.	

Ветеринарната лѣчебница — с. Мулчова.
Интендантския ескадронъ — с. Мулчова.
Полицейския ескадронъ — с. Азаплари.
Санитарното автомобилно отдѣление — Мулчова.

Етапни пѣтища за дивизията: Геренджикъ—Урлукъой и Азапларъ — Амузача — Мулчова.

Иска се:

1) Снабдителната заповѣдь за уреждане тила на дивизията.

2) Тая на дивизионния лѣкаръ,

3) на началникъ огнестрелното снабдяване,

4) на интенданта.

Командиръ

на 1. конна дивизия.

№ 7

5. април 1930 г., 10 ч. 30 м.

с. Кайучи.

Снабдителна

(къмъ операт. запов. № 6)

ЗАПОВѢДЬ

Карта 1:200,000

1. Около два неприятелски полка настѣпватъ въ участъка отъ с. Кадъръкъой вкл. до с. Канли Чукуръ вкл.

2. Дивизията се развърща съ цель да атакува противника, като ще достигне следнитѣ райони:

Два група: 1. конна бригада съ 1. конно артилерийско отдѣление и 3. конно гаубично отдѣление въ района на Шанарътепе, к. 102, с. Аккарджа, (к. 103).

Дѣсна група: 2. конна бригада съ 2. конно—артилерийско отдѣление, камионната и колоездачни дружини и автокартечния взводъ въ района к. 123, с. Даулу къой до пѣтя с. Валала — Кираджи.

Резервъ: 3. конна бригада — с. Акбучи, к. 72, к. 82. Щаба на дивизията — с. Дели Оручи.

3. По интендантското снабдяване. Поредниятъ хранителенъ обозъ до 16 часа да не преминава линията на с. Геренджикъ, като бжде готовъ да открие до 18 часа предавателни мѣста за хранителни припаси, както следва: за 1. и 3. конни бригади, 1. и 3. артилерийски отдѣления, щаба на дивизията, противоаеропланната батарея и свързочния ескадронъ — въ с. Капукчи; за 2. конна бригада, 2. конно артилерийско отдѣление, камионната дружина и колоездачната дружина — въ с. Азапларъ до 18 часа. За службитъ да се остави храната въ с. Геренджикъ, дето да се получи до 18 часа.

Изпратенитѣ кола ще се попълватъ отъ с. Амузача, дето отъ 16 часа ще се открие предавателно мѣсто за хранителни припаси.

Вториятъ ешелонъ отъ хранителния обозъ да остане въ с. Амузача. Интендантскиятъ ескадронъ да остане въ Мулчова и продължи хлѣбопеченето тамъ.

Частитъ да си набавятъ тревенъ фуражъ отъ мѣстни срѣдства.

4. По огнестрелното снабдяване. Дивизионниятъ огнестреленъ обозъ да открие предавателни мѣста за бойни припаси, както следва:

За 1. конна бригада, 1. и 3. конно-артилерийски отдѣления—при кота 114, къмъ 12 часа 30 м.

За 2. конна бригада, камионната и колоездачни дружини—въ с. Кираджи, къмъ 13 ч. 30 м.

За 3. конна бригада и противоаеропланната батарея — с. Капуджи, къмъ 12 часа 30 м.

На тия мѣста да се стоварятъ само 25% отъ возимитѣ припаси.

Изпразденитѣ кола да се попълватъ отъ армейското предавателно мѣсто, открито за дивизията отъ 16 часа днесъ въ с. Первелия.

Повреденитѣ орѣжия да се предаватъ на предавателното мѣсто въ с. Кираджи.

5. По санитарната служба и снабдяване. Дивизионната лѣчебница да открие превързочни мѣста за бригадитѣ, както следва:

За 1. конна и 3. конна бригади—при с. Саржгьоль до 12 часа 30 м. съ две отдѣления.

За 2. конна бригада, камионната и пехотната дружина—на кръстопѣтя 1½ км. западно отъ с. Кираджи до 13 часа 30 м. съ едно отдѣление.

Хирургическата болница да се разкрие въ с. Амузача.

Санитарното автомобилно отдѣление да бжде въ с. Амузача.

Евакуацията на раненитѣ ще става чрезъ санитарното автомобилно отдѣление отъ дивизионнитѣ превързочни мѣста за бригадитѣ до хирургическата болница въ Амузача и отъ тамъ направо за армейската болница въ Кюстенджа, понеже армията за сега не разполага съ превързочни срѣдства за това (условно).

6. По инженерното снабдяване. Инженерниятъ обозъ да достигне с. Азапларъ и бжде готовъ да открие предавателни мѣста по допълнителна заповѣдь. Да се проучатъ околнитѣ села съ огледъ на използване мѣстнитѣ инженерни срѣдства.

Разходенъ инженеренъ складъ за дивизията е откритъ отъ днесъ, 16 часа, въ с. Амузача.

7. По ветеринарната служба и снабдяване. Дивизионната ветеринарна лѣчебница да се открие въ с. Мулчова, дето да се изпращатъ тежкоболнитѣ коне.

8. По пощенската служба. Мѣсто за получаване армейската поща и предаване такава—с. Первелия, въ 8 ч. 30 м. и 16 ч. 30 м.

Щаба на дивизията—с. Дели Оручи.

Х.

Генералъ Майоръ—К-ръ 1. конна дивизия.

Заповѣдта на дивизионния лѣкаръ.

Дивизията се развърща и почва бой съ около два неприятелски пехотни полка на линията с. Алабачи—Шанаръ-тепе (к. 102)—с. Долу-къой.

1. Дивизионната лѣчебница да открие превързочни мѣста за бригадитѣ, както следва:

За 1. и 3. конни бригади съ дветѣ артилерийски отдѣления—при с. Саржъолъ до 12 часа 30 м. Тамъ да се придадатъ дветѣ отдѣления отъ санитарния взводъ и 10 конски линейки.

За 2. конна бригада, пехотната дружина, камионната дружина и едно артилерийско отдѣление — на 1½ км. западно отъ с. Кираджи съ едно отдѣление отъ санитарния взводъ и 5 конски линейки, до 12 часа и 30 м.

Началниците на отдѣленията да разузнаятъ де се намиратъ превързочните мѣста на полковетѣ, влѣзатъ въ свръзка съ тѣхъ и почнатъ веднага изнасянето на раненитѣ отъ тѣхъ.

2. Хирургическата болница да се открие веднага въ с. Амузача.

3. Санитарното автомобилно отдѣление да достигне с. Амузача, отъ дето да изнесе напредъ 8 санитарни линейки къмъ превързочното мѣсто на 2. конна бригада, готови да почнатъ изнасянето до хирургическата болница и отъ тамъ за армейската въ гр. Кюстенджа. Останалитѣ санитарни линейки (12) да се изнесатъ за сжщата целъ къмъ превързочното мѣсто на 2. и 3. конни бригади.

Началникътъ на санитарното отдѣление да влѣзе веднага въ свръзка съ началниците на съответнитѣ превързочни мѣста.

4. Азъ ще бжда при превързочното мѣсто на 1. и 3. конни бригади въ Саржъолъ.

Х.

Полковникъ — Дивизионенъ лѣкаръ.

Заповѣдъ на началника на оржжейното и огнестрелно снабдяване въ конната дивизия.

Дивизията се развърща и почва бой съ около два неприятелски пехотни полка на линията: с. Алабачи—Шанаръ-тепе (к. 102)—с. Долу-къой. Дивизионниятъ огнестреленъ обозъ да открие предавателни мѣста за бойни припаси, както следва:

1. Подофицеръ А., съ 5 войника — за 1. и 3. конни бригади, 1. конно-артилерийско и 3. конно-гаубично отдѣления и противоаеропланната батарея—при с. Капуджи, до 12 ч. 30 м.

2. Подофицеръ Б., съ 3 войника, за 2. конна бригада, 2. конно-артилерийско отдѣление, камионната и пехотната дружини—въ с. Кираджи, до 13 часа и 30 м.

Тукъ ще се приема отъ частитѣ и повреденото оржжие, което да се изпраща съ праздни коли до армейското предавателно мѣсто.

3. Армейско предавателно мѣсто ще се открие отъ 16 часа днесъ въ с. Первелия.

4. За сега на предавателнитѣ мѣста да се стовари само 25% отъ носимитѣ бойни припаси.

5. Да се взематъ мърки за добрата маскировка на предавателнитѣ мѣста.

11 ч. 10 м. с. Капуджи. — Чрезъ мотоциклистѣ.

Х.

Майоръ — Началникъ оржжейното и огнестрелно снабдяване 1. конна дивизия.

Заповѣдъ на дивизионния интендантъ.

Дивизията се развърща и почва бой съ около два неприятелски полка на линията с. Алабачи — Шанаръ-тепе (к. 102) — с. Долу-къой.

1. Дивизионниятъ хранителенъ обозъ—порединиятъ ешелонъ — до 16 часа да не преминава линията на с. Геренджикъ, като бжде готовъ да открие до 18 часа предавателни мѣста за хранителни припаси, както следва:

за 1. и 3. конни бригади, 1. и 3. артилерийски отдѣления, щаба на дивизията, свързочния ескадронъ и противоаеропланната батарея—въ с. Капуджи;

за 2. конна бригада, 2. конно-артилерийско отдѣление, камионната и колоездачна дружини въ—с. Азапларъ.

Хранителни и фуражни припаси за службитѣ да се оставятъ въ с. Геренджикъ, дето да се получатъ до 18 часа.

2. Следъ изпразването на припаситѣ, обозътъ да се попълни отъ армейското предавателно мѣсто въ Амузача, което ще се открие днесъ 16 часа. Обозътъ да заночува въ с. Амузача.

3. Трѣвенъ фуражъ частитѣ ще взематъ отъ мѣстнитѣ сръдства.

4. Интендантскиятъ ескадронъ да остане съ хлѣбарския взводъ въ с. Мулчова, дето армейскитѣ обози ще предаватъ брашното и да уреди хлѣбопеченето така, че да се набере единъ запасъ отъ хлѣбъ около 30% въ повече.

Месарскиятъ взводъ да се премѣсти въ Амузача.

Другите взводове да останатъ въ с. Мулцова съ огледъ да се премѣстятъ къмъ Амузача.

Стопанската рота да използва района Амузача—Перевелия—Топра Хисаръ—Муратанъ Микъ Маре, съ огледъ да се събератъ отъ мѣстни сръдства сѣно и слама, които да се складиратъ въ Амузача.

5. Вторият ешелонъ отъ хранителния обозъ да остане въ с. Амузача.

6. Азъ ще бжда въ с. Капучи.

4. IV 930. г. 11 ч. 10 м.

с. Капужи.

Предадена съ мотоциклистъ.

X.

Подполковникъ — интендантъ 1. конна дивизия.

Тактическое задание № 4

За конна бригада, полкъ и ескадронъ.

Карта 1:40,000 — Листъ Михайлово XI — 18.

Червени войски настъпватъ отъ гр. Сливенъ — високата Биришънъ за гр. Ямболъ. Една усилена конна червена бригада въ 10 ч. на 1. априлъ се развърща и подхожда за овладѣване на масива Шикирджа и гората Горни-орманъ.

2. синя конна бригада, настъпваща от гр. Ямболъ за гр. Сливенъ, е получила заповѣдь да осигури моста на р. Тунджа за своите войски, които до 2. априль вечерята ще достигнатъ линията на р. Тунджа. (Тя е проходима по моста и бродоветѣ).

Бригадата е изпреварила противника и на 1. април 10 ч. вече е заела съ 1. конен полк и 1 картечен и 1 колхоздачен ескадрони, (съ които е усилена от дивизията) линията к. 221, к. 289.1, Шекерджа, северозападната крайнина на гората Горни орманъ; конно-артилерийското отделение е на позиция въ северната крайина на Дръновата курия, а 2. конен полк — въ с Аладagli и Домузъ курия.

Къмъ бригадата има придадени:

а) Хранителният обоз /ешелон/, който е в Хаджи Димитрово и съгласно снабдителната заповед днес в 20 часа ще открие предавателно място за хранителни припаси за частитъ от бригадата въ с. Артаклари. До 19 часа няма да излиза по-напредъ отъ линията на к. 169 и храститъ южно отъ него.

б) Хранилищният обект II ешелонъ е въ гр. Ямболъ (14 км. южно отъ р. Тунджа).

в) Огнестреленъ обозъ, който въ 11 часа открива предавателни мѣста за бойни припаси:

За 1. коненъ полкъ, картежня и колоездния ескадрон и артилерията — при кръчмитъ при моста на р. Тунджа.

За 2. конен полк — западната крайнина на с. Грѝ-
и пѝри, на кръстопътя до зеленчуковѝ градини.

2) Инженерен обоз — едно отделение въ Хаджи Димитрово, съ огледъ къмъ 12 ч. 30 м. да стовари материали и инструментитъ въ източната окраина на с. Артаклари.

д) Едно отделение от дивизионната лечебница съ 10 носилки; то е открило превързочно място в южната окрайна на Дръновата курия, до шосето.

е) 5 санитарни автомобилни линейки, които сж спрени до кантона, източно от с. Хаджи Димитрово, на шосето.

ж) Армейско предавателно място за всички видове припаси за бригадата — гр. Ямболъ.

з) Въ Яболъ има местна болница.

Домакинските обози на полковете сж събрани въ Атлийската курия.

Иска се:

а) Разпорежданията на командира на 1. конен полкъ по снабдяването при развързването на полка и след заемането дадената линия за отбрана, като се знае, че полкът му ще заеме следното положение:

1. ескадронъ съ 2 тежки картечници — к. 221.

2. ескадронъ съ 4 тежки картечници — височината при буквата „р“ на надписа Шикирджа.

3. ескадронъ съ придадения картечен ескадронъ — впр. Шикирджа.

Колоезачната рота съ 4 тежки картечници — северно-източната окрайна на гората Горни Орманъ.

4. и 5. ескадрони съ 2 т. к., въ резерв — на височината съ третъ могили, 1 1/2 км. юго-западно от к. 289. 1 Шикирджа.

Решение на заданието.

Командирът на полка не отдава отделна снабдителна заповѣдъ. Той добавя само известни параграфи по снабдяването въ оперативната си заповѣдъ, които при даденото положение биха се редактирали, както следва:

1. 9. Полкови предавателни места за бойни припаси за 1. и 2. ескадрони и придаденитъ картечници — южната окрайна на с. Демирджели; за 3., 4. и 5. ескадрони, придаденитъ картечници и колоезачната рота — при могили, 1/2 км. източно от 149.

10. Полково превързочно място — кръстопътъ 1/2 км. южно от буквата „К“ подъ к. 289. 1.

11. Инженерни материали за полка ще се получаватъ отъ 12 1/2 часа въ източната окрайна на с. Артаклари.

12. Домакинскиятъ обозъ на полка да спре въ Атлийската курия. Храна за утре ще се получава отъ бригадното предавателно място въ Артаклари следъ 20 часа.

Предавателнитъ места на ескадронитъ ще се съобщиатъ допълнително.

Бригадно превързочно място, на кръстопътъ до шосето на южната окрайна на Дръновата курия; бригадно предавателно място за бойни припаси — при кръчмитъ на моста на р. Тунджа отъ 11 часа.

Полковникъ — Кръ 1. конен полкъ.

Разпорежданията на командира на 1. ескадронъ по снабдяването въ устната му заповѣдъ ще обематъ:

2.

8. Полково предавателно място за бойни припаси за ескадрона и картечницитъ южната окрайна на с. Демирджели, а ескадронно за взводовете — на 400 м. северно отъ северната окрайна на с. Демирджели по пътя минаващъ непосредствено западно отъ к. 221 (условно до дръвцето).

9. Полково превързочно място — кръстопътъ 1/2 км. южно отъ буквата „К“, подъ к. 289. 1.

Раненитъ отъ ескадрона да се събиратъ при северната окрайна на селото Демирджели, дето да застане ескадронниятъ санитаренъ подофицеръ.

Тая вечеръ да се даде топла храна.

Командиръ на 1. усиленъ ескадронъ.

2. Да се покаже дейността на службитъ по евакуацията и снабдяването съ бойни припаси на полка, като се има предвидъ, че въ боя на сжия, който е траялъ отъ 11 часа до 13 часа, той е далъ:

а) Загуби: всичко 128 човѣка равномерно отъ 1., 2., 3. и двата картечни ескадрона.

б) Изтрелялъ бойни припаси 68% отъ носимитъ такива.

Да се отговори кога ще бждатъ пренесени въ болницитъ всички ранени и

Кога ще бждатъ попълнени всички подвижни източници на полка и бригадата.

Решение на задачитъ.

1. Ще направимъ смѣтката само за единия ескадронъ, а именно — първия ескадронъ.

Полкътъ има загуби 128 човѣка убити и ранени.

Отъ тѣхъ 1/4 (25%) сж убити или всичко 32.

Оставатъ ранени 96 човѣка.

Отъ 128 човѣка 1/5 (20%) сж тежко ранени, нуждаещи се отъ преносъ.

Има всичко 25 (3 остатък) или кръгло 26
15% отъ 128 сж леко ранени, сжщо нуждаещи се
отъ преносъ или всичко още 19 човѣка.

Така че, ще трѣбва да се изнасятъ съ носилки 45
човѣка.

Оставатъ 40% леко ранени, които могатъ да ходятъ
на превръзка и се движатъ сами, т. е. = 51 човѣка.

Тѣзи 51 човѣка ранени сж, примѣрно, отъ 5 ескадрона
— (единиятъ ескадронъ не е взелъ участие въ боя) значи,
въ участъка на всѣки ескадронъ има да се изнасятъ по 10
човѣка (само въ единъ 11).

Съ почване боя санитаритѣ сж по мѣстата си, както
следва:

а) На ескадронното убежище за ранени — санитарни-
ятъ подофицеръ;

б) На полковото превързочно мѣсто — полковиятъ лѣ-
каръ и той е събралъ при себе си двамата си санитарни
подофицери и носачитѣ отъ ескадронитѣ. За обучение само
нека да вземемъ, примѣрно, че всѣки ескадронъ разполага
съ по 2 носилки и 4 носачи. Или всичко 10 носилки и 1
полкова санитарна линейка.

в) Разстоянието на бойната линия до превързочното
мѣсто на полка е различно, защото ескадронитѣ сж нерав-
номѣрно отдалечени отъ него. Най-далечъ е 1 ескадронъ —
около 3 км., останалитѣ сж на около 1—2 км.

При бързина за движение 1200 м. въ часъ отиване (по-
неже е закрито отъ огъня на противника) и при връщане 3
км. въ часъ (празни носилки) ще имаме срѣдно едно оти-
ване и връщане за 2 часа.

Обаче, отъ 1 ескадронъ — ескадронното убежище до
полковото превързочно мѣсто може да се движатъ и кола,
т. е. полковата линейка, което ще облекчи изнасянето на
раненитѣ до него.

Тя може да вдигне 8 леко ранени или 4 тежко ранени —
срѣдно 6 човѣка. Времето за отиване и връщане ще бѣде
6 км. за единъ часъ.

Отъ полското превързочно мѣсто до бригадното такова
ще изнасятъ носачитѣ отъ санитарния взводъ 10 носилки,
5 конски линейки и 5 автомобилни линейки. Тѣ могатъ да
вдигнатъ наведнѣжъ: 5 конски линейки $\times 6 = 30$ човѣка.
5 автом. „ $\times 6 = 30$ човѣка.

Или грубо на два рейса ще изнесатъ раненитѣ на еди-
ния полкъ.

Десеттѣ носилки е най-целесъобразно да се пре-
дадатъ на полковетѣ (по 5 на полкъ), за да засилятъ дей-
ността на ескадроннитѣ носачи. Болнитѣ и раненитѣ ще
трѣбва да се отнасятъ до хирургическата болница и отъ
тамъ съ сжщитѣ срѣдства до болницата въ гр. Ямболъ.

При това положение, да видимъ кога ще бждатъ изне-
ени раненитѣ, като се има предвидъ, че отъ 11 часа до 12
аса има да се изнасятъ 25 човѣка и отъ 12 часа до 13 часа
— 26 човѣка.

Въ 1. ескадронъ отъ началото на боя до 11 часа ще
има ранени 5 души.

Тѣ ще се изнасятъ отъ 2 носилки + 2 носилки отъ бри-
адния санитаренъ взводъ; значи въ 12 часа положението въ
ескадрона ще бѣде:

4 носилки ще дигнатъ 4 човѣка и за 1 часъ (до 12 ч.)
ще ги отнесатъ на ескадронното убежище.

Въ 12 часа носачитѣ се връщатъ обратно и въ 12 ч. 30 м.
качватъ и отнасятъ нови 4 човѣка. — Хората отъ този рейсъ
ще бждатъ въ 13 ч. 30 м.*) на ескадронното убежище.

Бъ сжщия часъ почва третия рейсъ, който до 15 часа
отвозва и останалитѣ 2 души.

И така, до 15 часа хората отъ бойната линия на 1. ес-
кадронъ ще бждатъ окончателно извозени до ескадронното
убежище.

Сжщата смѣтка се прави и съ другитѣ ескадрони, като
на 3. ескадронъ, който е най-далечъ, се придадатъ 3 носил-
ки отъ бригадния санитаренъ взводъ за носене до полко-
вото превързочно мѣсто; останалитѣ ескадрони, понеже сж
по-близо до мѣстото на полка, не ще бждатъ засилени съ
други срѣдства.

И така, на ротното (ескадронното) убежище ще имаме
да пристигатъ ранени въ 12 часа, 13 ч. 30 м. и 15 часа. Отъ
тукъ полковата линейка ще ги извозва до полковото пре-
вързочно мѣсто както следва:

Първиятъ рейсъ ранени пристига на ескадронното пре-
вързочно мѣсто (убежище) въ 12 часа, като прибавимъ по
3 м. за превръзка на човѣкъ, значи — въ 12 ч. 12 м. ще бж-
датъ готови за евакуация (превързва се съ суха превръзка
само за спиране кръвта).

Въ 12 ч. 12 м. първиятъ рейсъ трѣгва и въ 13 ч. 12
минути пристига на полковото превързочно мѣсто — сто-
варване 5 минути и колата се връщатъ наново тамъ, като
въ 13 ч. 48 м. вдигатъ нови 4 души (които сж дошли въ
13 ч. 30 м.).

Въ 14 ч. 48 м. сж на полковото мѣсто (5 м. разто-
варване).

Въ 14 ч. 50 м. трѣгватъ и въ 15 ч. и 20 м. освобож-
даватъ окончателно ескадронното убежище отъ последнитѣ
трима ранени. Пристигатъ въ 16 ч. 20 м. въ полковото пре-
вързочно мѣсто.

*) Въ клишето погрѣшно е поставено 13 ч.

Въ полковото превързочно място ще пристигнат ранени и от другите ескадрони, а може би и от батареите, колоезачите и пр. Ако вземем, че към сжитите часове ще пристигнат и ранените от другите ескадрони, тогава ще имаме на полковото място, груба сметка, така:

Въ 13 ч. 12 м. = 4 ранени от един и 20 души от 5 ескадрона.

Въ 14 ч. 50 м. = 4 ранени от един и 20 души от 5 ескадрона.

Въ 16 ч. 20 м. = 2—3 ранени от един и 10—15 души от 5 ескадрона.

На полковото превързочно място идват 5 санитарни автомобилни линейки, от които:

3 линейки вдигат 18 души въ 13 ч. 12 м., като до Ямбол и назад ще се бавят 3 часа и ще се върнат въ 16 ч. 12 м.

2 линейки вдигат 12 човъка въ 14 ч. 50 м., като до Ямбол (през бригадното превързочно място и през хирургическата болница) и назад ще се бавят до 17 ч. 50 м.

Първите 3 линейки ще извоят въ 16 ч. 24 м. (съ товаренето) още 18 човъка.

И едната линейка въ 18 часа ще отнесе последните трима ранени, съ което всички подвижни санитарни учреждения на бригадата ще се освободят от ранените, при условие, че никой не е задържан за лекуване въ хирургическата болница.

Сжщата сметка може да се направи и схематически така: (Гледай схема на стр. 163)

Случаят е частен, понеже автомобилните линейки могат да идват чак до полковото превързочно място.

2. За да се изчисли попълването на бойните припаси, ще трябва да приемем известни условни данни за разпределението им въ частите.

Затова ще се възползуваме от данните, които се доближават до чуждите армии.

Така, например, ще вземем, че един конник носи 120 патрона за карабина.

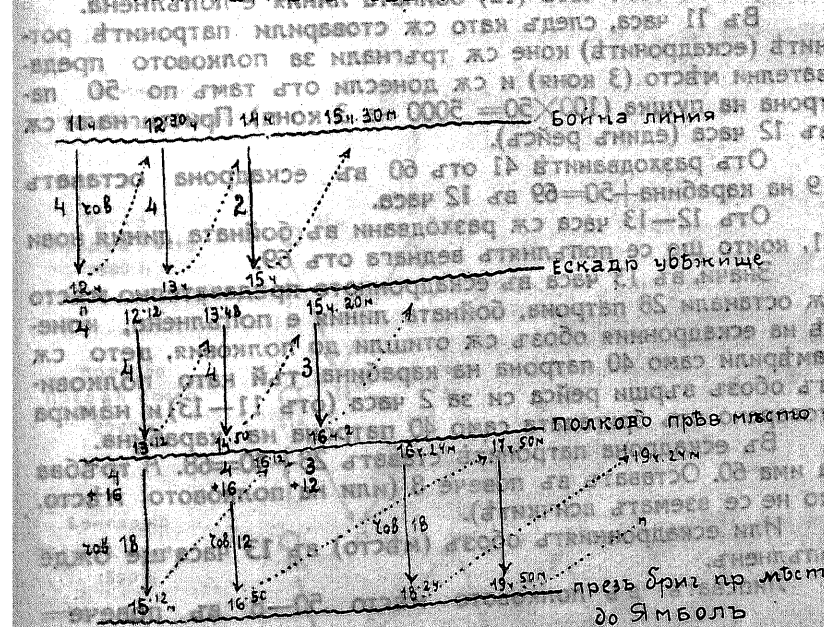
За лека картечница се носят 2000 патрона.
За тежка " " " " 5000 "

Въ ескадронния обоз
за карабина 60 патрона
за лека картечница 1500 "
за тежка " " " " 2000 " } Това
ренъ
обозъ.

Въ полковия обоз
За карабина 50 патрона
за лека картечница 2000 "
за тежка " " " " 3000 " } Колар-ски
обозъ.

Въ бригадния огнестреленъ обоз
За карабина 40 патрона
за лека картечница 1500 "
за тежка " " " " 2000 " } Колар-ски
обозъ.

ОХЕМА
за санитарната евакуация



Хора кръгло въ ескадрона 100, въ полкъ 600, въ бригада 1200. Тогава ще имаме за двата часа разходвано отъ носимото, както следва (68%):

За карабина 82 патрона,
за л. кар. 1360 "
за т. " " " " 3400 "

Отъ ескадронното предавателно място до взводните такива и до линията на боя — рейсътъ се прави за 20 минути.

Отъ полковото до ескадронното предавателно място разстоянието е около 2 км. и рейсътъ (отиване и връщане) се прави за около 1 часъ съ товарния ескадроненъ обозъ.

Отъ бригадното до полковото предавателно мѣсто разстоянието е около $5\frac{1}{2}$ км. и се взема за 2 часа (отиване и връщане).

Бригадният обозъ ще отива за попълване въ Ямболъ — 14 км., значи рейс (отиване и връщане) за 5 часа.

Тогава смѣтката ще се изрази въ следното:

а) Съ почването боя приемаме, че всички обози сж открили съответните предавателни мѣста и сж заминали въ 11 часа за попълване.

Изразходванитѣ въ бойната линия 82 патрона на карабина до 12 часа сж се попълвали отъ хора отъ резерва до бойната линия непрекъснато. Отъ тѣзи патрони (41 отъ 60-тѣ) и въ този часъ (12) бойната линия е попълнена.

Въ 11 часа, следъ като сж стоварили патронитѣ, ротнитѣ (ескадронитѣ) коне сж тръгнали за полковото предавателно мѣсто (3 коня) и сж донесли отъ тамъ по 50 патрона на пушка ($100 \times 50 = 5000$ на 3 коня). Пристигнали сж въ 12 часа (единъ рейс).

Отъ разходванитѣ 41 отъ 60 въ ескадрона оставатъ 19 на карабина $+ 50 = 69$ въ 12 часа.

Отъ 12—13 часа сж разходвани въ бойната линия нови 41, които ще се попълнятъ веднага отъ 69.

Значи, въ 13 часа въ ескадронното предавателно мѣсто сж останали 28 патрона, бойната линия е попълнена, конетѣ на ескадронния обозъ сж отишли до полковия, дето сж намѣрили само 40 патрона на карабина, тъй като полкови-ятъ обозъ върши рейса си за 2 часа (отъ 11—13) и намира стоварено отъ бригадата само 40 патрона на карабина.

Въ ескадрона патронитѣ ставатъ $28 + 40 = 68$. А трѣбва да има 60. Оставатъ въ повече 8 (или на полковото мѣсто, ако не се взематъ всичкитѣ).

Или ескадронниятъ обозъ (мѣсто) въ 13 часа ще бжде попълненъ.

Липсватъ въ полковото мѣсто $50 - 8$ въ повече = 42 патрона, въ бригадното 40

Бригадниятъ обозъ върши рейса си за 5 часа (отъ 11—16 ч.). Значи, въ 16 часа на бригадното предавателно мѣсто ще има стоварени по 40 патрона, които чакащиятъ полкови обозъ въ 17 часа (за 1 часъ) ще отнесе на полковото мѣсто и така ще станатъ $40 + 8 = 48$, т. е. ще може да се смѣтне, че е попълнено.

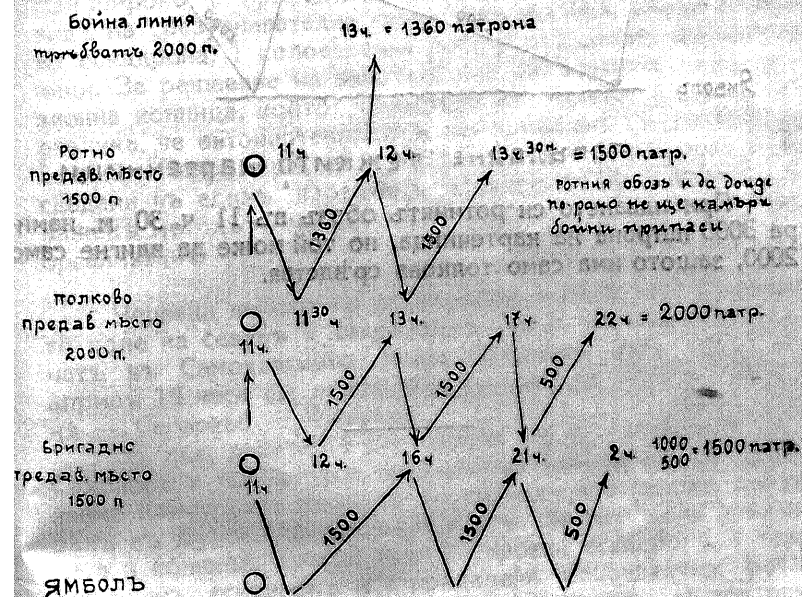
Въ $17 + 5 = 22$ часа вечерта едва ще имаме още 40 патрона за да се попълни бригадния обозъ и то безъ почивка и безъ нуждното време за товарене. Ако се смѣтне и то, сигурно ще се попълни всичко къмъ 24 часа.

б) *Лежитѣ картечници* иматъ разходвани 1360 патрони отъ всичко 2000, за два часа.

Снабдяванетоъ ще става по сжщия начинъ, изразенъ въ сжщия.

Скица

попълнението на Лежитѣ картечници.



в) *За тежитѣ картечници*. Разходвани сж 3400 патрона отъ носимитѣ 5000 за една картечница. Ще вземемъ рейситѣ сжщитѣ.

Иска се:

Да се покаже, какъ ще бжде устроена прехраната на дивизионната конница, като се има предвидъ, че командирътъ ѝ на 4. сутринята е получилъ следната извадка отъ снабдителната заповѣдь по 35. пехотна дивизия:

„Предниятъ ешелонъ отъ дивизионния хранителенъ обозъ да достигне на 4. априлъ вечерята, 16 часа, село Райово, което да не преминава до втора заповѣдь.

Да бжде готовъ до 18 часа да открие предавателно мѣсто за хранителни припаси за дивизионната конница на Бѣлчинскитѣ бани.

На предавателното мѣсто ще се получи само зърненъ фуражъ и храна за хората. Тревенъ фуражъ да се набави отъ мѣстни сръдства, като се използватъ складиранитѣ отъ реквизиционната комисия въ с. Бѣлчинъ.

Решение на задачата.

Дивизионната конница е тръгнала отъ Самоковъ, като е дала на разездитѣ и ядрото суха храна за закуска, а готви за ядрото въ походната кухня полученитѣ снощи въ ескадронитѣ хранителни продукти. Ескадроннитѣ обози сж попълнени съ една дажба. Обозътъ на дивизионната конница сжщо е попълненъ.

На конетѣ е дадена дажбата сутринята. Въ саквитѣ се носи за единъ день запасна дажба — зърно, отъ която ще се храни на обѣдь.

Вечерята дивизията ще достигне Клисурския проходъ и ще се развърне за бой, понеже срещата съ противника изглежда вѣроятна. Но и да не се развърне, командирътъ на дивизионната конница ще осигури прехранането по следния начинъ:

Въ 18 часа. — Разездитѣ ще хранятъ себе си и конетѣ отъ намѣренитѣ мѣстни сръдства въ селата. На тѣхъ храна и фуражъ не може да се занесе.

Ескадронната походна кухня предава храната въ готовъ видъ на войницитѣ за вечеря.

Ескадронниятъ домакински обозъ получава една дажба храна и една дажба фуражъ отъ хранителния обозъ на дивизионната конница. Последниятъ, следъ предаване, хранитѣ и фуража на ескадронитѣ, отива въ Бѣлчински бани, за да се попълни отъ дивизионния хранителенъ обозъ (пореденъ ешелонъ) и отъ тамъ се връща въ с. Бѣлчинъ, дето му е мѣстото, за да не прѣчи на движението на подхождащата пехотна дивизия. Тревенъ фуражъ ще се вземе отъ с. Бѣлчинъ, дето ще се изпратятъ на време фуражиритѣ.

Командирътъ на дивизионната конница би отдалъ следнитѣ частични нареждания по устройството на прехраната:

1. Сутринята на 4. априлъ преди похода. — До ескадроннитѣ командири и домакина на частта:

„Домакинскиятъ обозъ да следва подъ командата на капитанъ Х. на 2 км. задъ опашката на колоната.

Предавателно мѣсто за хранителни и фуражни припаси за дивизионната конница ще се открие отъ 18 часа въ Бѣлчинскитѣ бани. До това време предниятъ ешелонъ отъ дивизионния хранителенъ обозъ ще бжде при с. Райово.

Тревенъ фуражъ да се получава отъ реквизиционната комисия въ с. Бѣлчинъ, за което домакинътъ и заведующъ прехраната да разпоредятъ да се разузнае на време и разпредѣли между ескадронитѣ.

За утре да се готви топла храна за закуска, обѣдь и вечеря.

Майоръ — к-ръ на дивизионната конница.

2. На 4. априлъ, въ 17 ч. 30 м., до командиритѣ на ескадронитѣ и домакина:

„Предавателни мѣста за хранителни припаси и зърненъ фуражъ за ескадронитѣ ще се откриятъ отъ 18 часа въ северната окрайна на с. Бѣлчинъ.

Изпразнениятъ хранителенъ обозъ на дивизионната конница да се попълни отъ Бѣлчински бани и достигне до 20 часа с. Бѣлчинъ.

Тревенъ фуражъ ще се получава и за въ бждеще отъ реквизиционната комисия въ Бѣлчинъ.

*

Ходъ № 2.

Въ 18 часа е започнатъ бой съ червена дивизия на линията вр. Брусоветѣ (646) — вр. Липата — к. 530 — к. 661. Поради сведения, че противникътъ насочва една колона презъ Букопреславския проходъ въ обходъ отъ северъ, дивизионната конница, подкрепена съ 2 полски орждия, е достигнала съ нощенъ маршъ к. 510 на Букопреславския проходъ. Задачата ѝ е да задържи тая колона до свършване боя за Клисурския проходъ. Въ 6 ч., на 5. априлъ, една неприятелска дружина се развърща вече на 4 км. предъ к. 510, за да овладѣе дефилето.

Иска се:

Да се покаже, какъ ще се устрои снабдяването съ бойни припаси на дивизионната конница, като се има предвидъ:

1. че бойниятъ обозъ на дивизиона е заминалъ да се попълни въ откритото за дивизионната конница предавателно мѣсто въ с. Рельово още на 4. априлъ въ 19 часа вечерята;

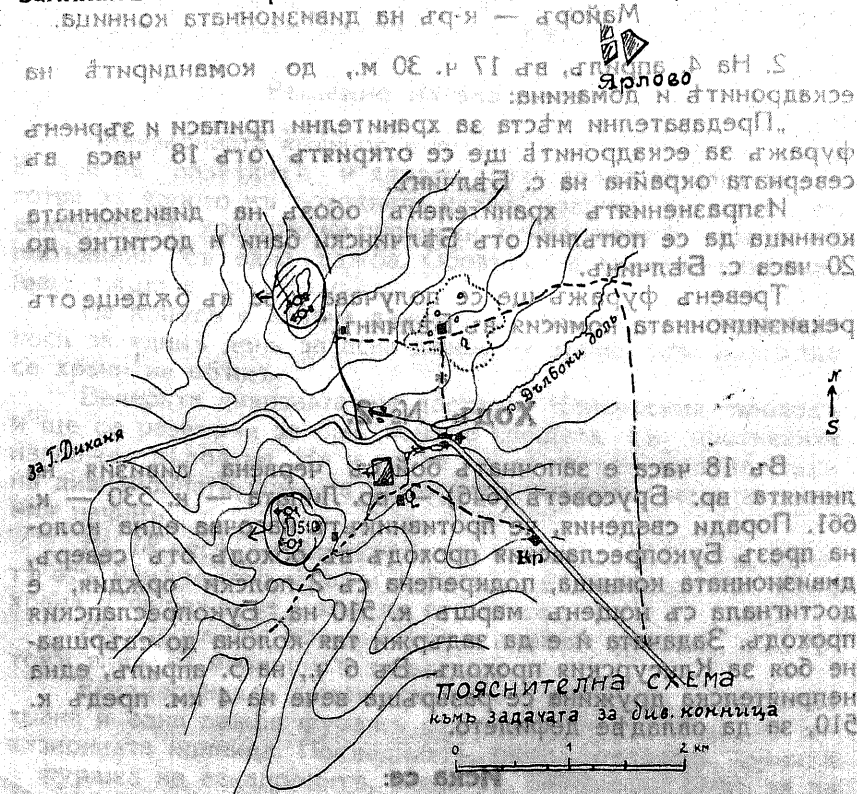
2. че ескадроните сж останали само съ носимите въ въ тѣхъ бойни припаси.

Решение на задачата

(Гледай карта 1:126,000 и скицата)

Ескадроните иматъ носими бойни припаси за приблизително $1\frac{1}{2}$ боенъ день (условно). Значи, до 12 часа на 5. априлътъ ще могатъ да водятъ боя. Като имаме предвидъ, че противникътъ ще приближи следъ още единъ часъ въ зоната на пехотния огънь, налага се да се докаратъ бойни припаси най-късно до 13 часа на 5. април.

Щомъ като бойния обозъ на дивизионната конница е заминалъ на 4. априлъ въ 19 часа за с. Рельво, той е билъ



тамъ, попълненъ, въ 21 часа. Да допуснемъ, че съ мотоциклетъ сме му съобщили да чака тамъ, до като дивизиона достигне презъ нощта поне чифлика Сребърнишки (иначе е опасно), то къмъ 3 часа сутринята (условно) той ще мо-

же да тръгне отъ с. Рельво и въ 8 часа ще бжде на изхода (източния) на Букопреслапския проходъ и ще донесе още за $1\frac{1}{2}$ день бойни припаси (условно), съ което дивизионната конница се осигурява за единъ боенъ день. До 10 часа той ще попълни ескадронните обози и до вечерята може да се върне и донесе още за половина день припаси.

Командирътъ на дивизиона е заелъ дефилето при к. 510 по следния начинъ: съ колоездачната рота и 2. т. к. — к. 510; съ $1\frac{1}{2}$ ескадронъ и 2 т. к. — височината 1 км. северно отъ шосето; артилерийскиятъ взводъ до самото шосе въ срѣдата на разположението и $1\frac{1}{2}$ ескадронъ има въ резервъ, южно отъ шосето. За устройството на снабдяване съ бойни припаси той е далъ следните нареждания:

Въ 20 часа на 4. IV. „Бойниятъ обозъ на дивизионната конница, подъ командата на поручикъ X., следъ като се попълни на откритото отъ дивизията предавателно мѣсто въ Рельово, въ 8 часа на 5. априлъ да достигне кръчмитъ на шосето при източния изходъ на Букопреслапския проходъ.“

Въ 7 часа на 5. априлъ. „Предавателни мѣста за бойни припаси да се откриятъ въ 8 часа 40 м.: за колоездачната рота—на кръстопътя съ дръвчето 1 км. източно отъ к. 510; за 1. ескадронъ—на кръстопътя при горичката 1 км. северно отъ шосето; за артилерийския взводъ—на шосето при моста на р. Дълбоки долъ.“

Следъ предаване бойните припаси, бойниятъ обозъ на дивизионната конница да се върне за попълване въ с. Рельово.“

Да се покаже какъ ще се устрои санитарната служба и евакуация на дивизионната конница.

Да допуснемъ, че дивизионната конница има следните срѣдства и органи:

въ всеки ескадронъ по 2 носилки и единъ санитаренъ подофицеръ, които да застанатъ на ескадронното убѣжище и отъ тамъ да изнасятъ ранените до превързочното мѣсто, открито отъ дивизионната конница;

единъ лѣкаръ, 2 санитарни подофицери и 1 носилка съ 2 носачи, 1 конска санитарна линейка.

Лѣкарътъ открива едно превързочно мѣсто, дето се дава лѣкарска помощ, снабдяватъ се ранените съ санитарна книжка и се води регистрация.

За извозване ранените отъ превързочното мѣсто назадъ се искатъ срѣдства отъ дивизията (санитарния автомобилъ, взводъ). Ако ранените сж много малко, то може, като рѣдко изключение, съ линейката да се извозятъ ранените до дивизионната лѣчебница (дивизионниятъ превързоч-

ни мѣста), отъ дето дивизията поема понататъшната имъ евакуация.

За уреждане санитарната служба, командирътъ на дивизионната конница заповѣдва:

„Да се открие превързочно мѣсто за ескадронитѣ $1\frac{1}{2}$ км. западно отъ моста на шосето на р. Дълбокъ долъ“.

X.

Майоръ — к-ръ на дивизионната конница.

Всички тия разпореждания — по прехраната, по снабдяването и по устройството на санитарната служба, командирътъ на дивизионната конница може да отдаде въ оперативната си заповѣдь, или пъкъ въ видъ на частни разпореждания устно.

Приложение № 1.

Отговоръ по т. 1. на тактическо задание № 3.

1. друж. | предна охрана

ротни и дружинни бойни обози.

2 км.

2. дру | жина

Ротни и дружинни бойни обози.

3. дру | жина

Ротни и дружинни бойни обози.

2 км.

Ротни и дружинни домак. обози.

Отговоръ по т. 2. на тактическо задание № 3.

Новитѣ сведения за противника сочатъ, че за напредъ движението на полка ще бѣде *флангово* спрямо него. Налага се, следователно, полкътъ да се разчлени така, че да има готовность да посрещне противника, идещъ отъ западъ и да може безопасно да заеме посочения му районъ за отбрана.

Частни задачи: 1. дружина да продължи движението си въ $11\frac{1}{2}$ часа по шосето за Брѣзникъ, за да достигне и заеме за отбрана масива Брѣзнички кошари — к. 933, съ фронтъ на западъ.

2. дружина веднага да продължи движението си по пѣтя презъ с. Слаковци — зап. к. 812—Добра могила — Брѣзникъ (изт. му край) — проектираното шосе, да достигне и заеме за отбрана съ фронтъ на западъ масива Св. Илия.

3. дружина да продължи движението си по пътя през с. Сопица — н. 811 — н. 848 — кошаритъ — с. Бабица и заеме за отбрана в. Цървенякъ, съ готовност за съдействие към 1. и 2. дружини.

Ротните домакински обози веднага да продължат движението си по шосето през с. Сопица — между Добра могила и Воинъ дѣлъ — черния път към с. Бабица и достигнатъ: тия на 1. и 3. дружини въ с. Бабица, а на 2. дружина — при чешмата зап. отъ в. Острика (н. 922).

Дружинните домакински обози веднага да продължат движението си по черния път през с. Велковци — Расникъ — с. Радуй и останатъ въ с. Радуй.

2./1. пионерна рота да настъпи по пътя Жукина могила — презъ склоноветъ на Радуйски кръстъ и да прокопае път отъ буква К (на надписа Радуйски кръстъ) към с. Радуй. Пътът да бъде готовъ до утре към 12 часа. Да използва и населението на с. Радуй.

.мн 5

внмж | урд 5

н нитД

.мгодо ннйод нннжжД

внмж | урд 5

н нитД

.мгодо ннйод нннжжД

.мн 5

н нитД

.мгодо ннйод нннжжД

Отговоръ по т. 5. на тактическо задание № 3.

Ноявта сведения за противника за изготвяне на плана на полка да се даде отъ командиръ на полка. Планътъ да се изготви до 12 часа. Планътъ да се изготви до 12 часа. Планътъ да се изготви до 12 часа.

Планътъ да се изготви до 12 часа. Планътъ да се изготви до 12 часа. Планътъ да се изготви до 12 часа. Планътъ да се изготви до 12 часа. Планътъ да се изготви до 12 часа.

Печатни грѣшки.

Стр.	редъ	написано	да се чете
9	17 отгоре	Дивиз. и лѣчебна санитарна рота	Дивиз. лѣчебница и санитар. рота
16	17 "	Хлѣбътъ отъ ешелонъ на дивиз. обозъ	(това да се чете само за 31. 10.)
18	18 отдолу	сборнитъ	санитарнитъ
22	2 отгоре	хранително взводъ	хранително взводове
25	7 "	Заведъ 19ъ превода	да се постави като заглавие на заповѣдта.
"	8 "	колона — Капит. Д.	колона е назначенъ капитанъ Д.
25	1 отдолу	полковникъ А.	подполковникъ А.
31	19 "	Съображенията	Съображения
48	5 отгоре	Между 8 и 9 редове	да се постави знакъ * * *
48	— "	III	XII
80	19 отдолу	86000	84000
108	17 "	мъ сж	сж имъ
143	1 "		

Печатна интерна

17-в. Обяснителна записка на Германския правилник за полската служба, превелъ Цв. Поповъ, полковникъ отъ г. щ.	12 л.
18-а. Бойна подготовка на пехотата въ упражнения. ч. I. Отдѣлението и взвода, отъ подполковн. Щолбергеръ — превелъ Р. Димитровъ, подполковникъ.	24 л.
18-б. Бойна подготовка на пехотата въ упражнения, ч. II. Рота, отъ подполк. Щолбергеръ, превелъ Р. Димитровъ, подполковникъ	21 л.
20. Нападения въ позиционната война, шурмови команди при позицион. война патрулни нападения, извършени отъ 18. пех. Егърски полкъ презъ 1917—1918 г. на южния фронтъ	12 л.
22. Артилерийскиятъ огнь, отъ Хр. Луковъ, подполковникъ	12 л.
24. Боеветъ южно отъ с. Хума отъ М. Друмевъ, генералъ о. з.	30 л.
25. Пленникътъ въ островъ Корсика отъ М. Гочевъ — Гжлинъ	15 л.
26. Войната на България срещу Балканскитъ държави 1913 г. отъ А. Христовъ, полковникъ.	36 л.
28. Артилерията при Дойранъ отъ П. Пейковъ.	50 л.
30. Балканската война частъ II — действията на II армия срещу съюзникитъ 1913 г. — отъ Н. Ивановъ, генералъ о. з.	60 л.
31. Снабдяването на армията въ време на война отъ Калинъ Г. Найденовъ, генералъ-лейтенантъ о. з.	25 л.
32. Исторически прегледъ на общоевропейската война и участието на България въ нея отъ А. Христовъ, генералъ-майоръ о. з.	120 л.
37. Съвремената конница отъ генералъ-лейтенантъ Н. Н. Головинъ — превелъ Ив. Стойчевъ.	40 л.
38. Войната въ Добруджа. Извлѣчения отъ Историята на войната за обединението на Ромъния 1916—1919 год. отъ Константинъ Кирицеску — превелъ отъ ромънски А. Н.	15 л.
40. Армейската конница въ маневрената война отъ Б. Шапочниковъ — превелъ М. Златоустовъ	30 л.
42. Тактиката на въздушния флотъ отъ Н. Яцукъ,	80 л.
43. Химическата война отъ Ю. Т. Плевъ, подполковникъ	40 л.
44. Боя при Капорето отъ Юлиушъ Козолубски,	20 л.
45. Службата на генералния щабъ, частъ I отъ Т. Радевъ, полковникъ отъ г. щ.	150 л.
47. Сражението при р. Пиаве, превелъ Ив. Василевъ Мисана, поручикъ о. з.	20 л.
48. Приближаване на отдѣлната армия къмъ полесражението отъ М. Иововъ полковникъ.	20 л.

1784

- 17-в. Обяснителна записка на Германския правилникъ за полската служба, превелъ Цв. Поповъ, полковникъ отъ г. щ. 12 л.
- 18-а. Бойна подготовка на пехотата въ упражнения. ч. I. Отдѣлението и взвода, отъ подполковн. Щолбергеръ — превелъ Р. Димитровъ, подполковникъ. 24 л.
- 18-б. Бойна подготовка на пехотата въ упражнения, ч. II. Рота, отъ подполк. Щолбергеръ, превелъ Р. Димитровъ, подполковникъ 21 л.
20. Нападения въ позиционната война, шурмови команди при позицион. война патрулни нападения, извършени отъ 18. пех. Егърски полкъ презъ 1917—1918 г. на южния фронтъ 12 л.
22. Артилерийскиятъ огнь, отъ Хр. Луковъ, подполковникъ 12 л.
24. Боеветъ южно отъ с. Хума отъ М. Друмевъ, генералъ о. з. 30 л.
25. Пленникътъ въ островъ Корсика отъ М. Гочевъ — Гжлинъ 15 л.
26. Войната на България срещу Балканскитъ държави 1913 г. отъ А. Христовъ, полковникъ. 36 л.
28. Артилерията при Дойранъ отъ П. Пейковъ. 50 л.
30. Балканската война частъ II — действията на II армия срещу съюзникитъ 1913 г. — отъ Н. Ивановъ, генералъ о. з. 60 л.
31. Снабдяването на армията въ време на война отъ Калинъ Г. Найденовъ, генералъ-лейтенантъ о. з. 25 л.
32. Исторически прегледъ на общоевропейската война и участието на България въ нея отъ А. Христовъ, генералъ-майоръ о. з. 120 л.
37. Съвремената конница отъ генералъ-лейтенантъ Н. Н. Головинъ — превелъ Ив. Стойчевъ. 40 л.
38. Войната въ Добруджа. Извлѣчения отъ Историята на войната за обединението на Ромъния 1916—1919 год. отъ Константинъ Кирицеску — превелъ отъ ромънски А. Н. 15 л.
40. Армейската конница въ маневрената война отъ Б. Шапочниковъ — превелъ М. Златоустовъ 30 л.
42. Тактиката на въздушния флотъ отъ Н. Яцукъ, 80 л.
43. Химическата война отъ Ю. Т. Плевъ, подполковникъ 40 л.
44. Боя при Капорето отъ Юлиушъ Козолубски, 20 л.
45. Службата на генералния щабъ, частъ I отъ Т. Радевъ, полковникъ отъ г. щ. 150 л.
47. Сражението при р. Пиаве, превелъ Ив. Василевъ Мисана, поручикъ о. з. 20 л.
48. Приближаване на отдѣлната армия къмъ полесражението отъ М. Иововъ полковникъ. 20 л.

49. Тайните сили отъ В. Николай, полковникъ о. з. на германската армия, превелъ капитанъ Пенчевъ Г. 60 л.
 50. Парисъ или бъдещето на войната отъ Б. Х. Лиделъ Хартъ, превелъ отъ английски полковникъ о. з. П. Дъраинговъ 35 л.
 51. Генералъ Колевъ и действията на I конна дивизия въ Добруджа презъ 1916. г. отъ Кисовъ Ал. генералъ майоръ 85 л.
 52. Тактика въ задачи и решения, отъ фонъ деръ Лаенъ, превелъ отъ нѣмски полковъ Ца. Поповъ 50 л.
 53. Моторизация на армията отъ Хр. Луковъ полковникъ 50 л.
 54. Въздушната война отъ Уилямъ С. Шерманъ, превелъ отъ английски инж. П. Гергановъ 80 л.
 55. Бронираниѣ бойни сръдства и борбата съ тѣхъ отъ К. Пановъ полковникъ 25 л.
 56. Отбранителенъ бой, укрепяване и маскировка отъ А. Ганевъ подполковникъ 90 л.
 57. Първи випускъ на Софийското военно училище по случай 50 годишнината отъ производството му отъ Юбеляритъ 30 л.
 58. Военна хигиена отъ Д-ръ Танановъ Ст. 35 л.
 59. Тактика и командуване на пехотните единици отъ Р. Атанасовъ 100 л.
 60. Мисли на единъ войникъ отъ генералъ фонъ Сектъ, превелъ отъ нѣмски Лука Малчевъ . . . 40 л.
 61. Въздушна отбрана на войските и страната отъ Р. Русевъ 35 л.
 62. Душата на армията отъ П. Н. Красновъ, превелъ Несторовъ 40 л.
 63. Съвременното състояние на подводното дѣло отъ Из. Бариклечковъ 40 л.
 64. Италианския правилникъ (норми) за тактическата употреба на дивизията, превелъ 40 л.
 65. Планинската война, отъ Цвятко Поповъ 100 л.
 66. Санитарната служба въ военно време, отъ Т. Радевъ 70 л.
 67. Войната като обществено явление и неизбежно зло, отъ Никола Т. Жековъ, ген. лейт. о. з. 70 л.
- Забележка: Непосоченитъ номера сѣ изчерпани. Останалитъ се намиратъ за проданъ въ склада на издателството, ул. Оборище № 2.

Урежда редакционенъ комитетъ

Редакторъ капитанъ Легурски Йото

ЦЕНА 70 ЛЕВА